

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavi:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejema:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5 50
na mesec 1 90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izkaže vsak dan svojo izkaznico medelje in praznika.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6 50
na mesec 2 30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Nova inkvizicija.

V Avstriji, zlasti pa pri nas na Slovenskem, se polagoma vračajo časi temnega srednjega veka, ko je duše držala v okovih in verigah sveta inkvizicija.

Govori se sicer in piše, da je Avstrija moderna država, ki zagotavlja vsem državljanom, brez razlike, osebno prostost ter svobodo vesti in prepričanja.

Res je, da prepuščajo državni zakoni državljanom neomejeno svobodo, da lahko vsak po svoji fasoni skrbi za svojo duševno izveličanje, prav tako pa je tudi nepobitna resnica, da so vsi ti dobri in idealni zakoni večinoma le na papirju, zlasti odkar so si priborili vrhovno skrbstvo nad državo, ki drže v rokah krive palice in nosijo na glavah infule.

Že nekaj let sem jadra naša državna ladja popolnoma v klerikalnem vodstvu, kar ima za posledico, da vsepovsodi vedno smeje dviga svojo glavo pozaj najtemnejšega srednjeveškega klerikalizma.

Dežela »strahu božjega« Tirolska ni več dandanes osamljena med avstrijskimi kronovinami, ž njo se v zadnjem času z uspehom bori za prvenstvo v klerikalizmu naša ljuba deželica kranjska.

Odkar je tu zagospodovala v deželni upravi dr. Susterscheva stranka, je postala naša deželica pozorišče reakcionarne propagande, torišče, kjer črni gavrani lahko nemoteno opravljajo svoje temne posle.

Dežela naša je postala država v državi, nad njo pa vihti svojo krivo palico škof Anton Bonaventura — nemoteno in neovirano po posvetnih postavah in zakonih.

Državni temeljni zakoni, ki jamčijo vsakomur osebno prostost in svobodo prepričanja in vesti ter dajejo vsakemu posamniku vse državljanske pravice in svoboščine, so pri nas razveljavljeni, neomejen in absoluten gospodar vseh duš pa je škof Anton Bonaventura, kakor je bilo to nekoč v sivih časih svete inkvizicije.

Take-le misli so nam napolnile glavo, ko smo čitali najnovejši ferman škofa Antona Bonaventura v najnovejši številki »Škofijskega Lista«.

Prav zares, za glavo smo se prijeli, ko smo brali podrobnosti tega najnovejšega škofovega ukaza, in strme smo se spraševali, ali je kaj takšnega mogoče v moderni pravni

državi, v prosvetljenem XX. stoletju?

V istini nečuvno in neverjetno!

Poslušajte!

Škof ukazuje svojim duhovnikom, naj bodo kakor krvniški psi, zapoveduje jim, naj zasledujejo vsakogar, na slehernem koraku, naj vtikajo svoj nos v najskrivnejše kote rodbinskega življenja, skratka, naj vrše najstrožje policijsko nadzorstvo nad vsakim posamnikom in naj o uspehu svojega vohunjenja točno in vestno poročajo o gotovih časih škofu.

Da se nam ne bo moglo očitati, da lažemo, ali da pretiravamo, hočemo navesti nekaj vprašanj, na katera zahteva škof od podrejenih duhovnikov točnega odgovora.

Evo jih:

»Ali se v družinah rado moli, ali so družine versko mlačne, brezbožne in, ako ne vsi, pa posamni člani razbrzdani, pijanci, nečistniki, ponočnjaki, preklinjevalci itd.? Se li zbirajo vsaj k skupni večerni molitvi in molijo sleherni večer sveti rožni venec, si izprašujejo vest in vzbujajo kes? Sprejemajo družine pridno svete zakramente? Koliko je približno obhajal vsakoletno in se vodi glede števila morda znamenek? Koliko vernikov sprejema sv. zakramente približno na mesec, štirinajst dni, na teden in koliko je vsakdanjih? . . . Ali so v fari tudi liberalna in brezverska društva, knjige, časopisi in v kolikem številu? . . .

Je v župniji več političnih strank? Katera je gospodujoča? in koliko razmerje med njimi? Posega dušni pastir in njegovi pomočniki globoko in odločno v politiko, ko je vendar ista tako eminentno verska zadeva? so možje in mladeniči politično organizirani v katoliško - političnem društvu in koliko je članov? so zaupniki zavedni, skopijskozi zasledjivi in odločno katoliški možje? se vrše z njimi kdaj zaupni sestanki, osobito pred in za časa volitev? so o volilni agitaciji in volilnem redu dobro poučeni? je agitacijsko delo med njimi previdno in primerno razdeljeno? Imenik volilcev se li vselej natančno pregleda v času, ko je v vlogi razpoložen? se nemudoma in pravilno napiše in odpošlje okrajnemu glavarstvu ugovor, ako se najde v »imeniku« nepravilnost? So vpisani točno v »Status animarum« v župnijo došli delavci in posli, stari nad 24 let, z ozirom na enako in splošno volilno pravico? Kakšen je bil uspeh zadnjih državnoborskih, deželnozborskih in občinskih volitev? . . . So župan, občinski svetovalec in odborniki dobri katoličani? zavirajo po-

hušanje, čuvajo ponočni red in mir, ne dovoljujejo plesov, omejujejo gostilne, ne dovoljujejo novih koncezij? . . . So v fari drugoverci in koliko? njihovo razmerje s katoličani? Koliko je delavcev? so domačini, tuji, ali pomešani? so organizirani v liberalnih ali socialno - demokratičnih društvih? So delodajalec Cerkvi prijazni, nasprotni, sovražni? v kakem razmerju je z njimi dušni pastir? Je v župniji čezmerno gostilnic, kaj pohujšljivih hiš, notoričnih priležnikov, svobodomislecev, brezvercev? kaj je dušni pastir storil, ali vsaj poizkusil storiti proti temu? . . .

To je kratek izveček iz škofovega fermana, s katerim se devlje slehernega človeka v deželi pod policijsko nadzorstvo župnika in kaplana in se uvaja prava pravcata inkvizicija.

In kar je na celi stvari se najbolj gnusno in ostudno, je to, da škof zahteva natančnih poročil o tem, če se zakonec in zaročenci »poučujejo o obito o dolžnostih in raznih okoliščinah zakonskega življenja« in koliko se je razpečalo med njimi znane škofove svinjske rdeče brošure . . .

Menimo, da smo s tem dovolj označili, kakšen smoter pravzaprav zasleduje škofov najnovejši ukaz.

Zato se nam zdi naravnost čudno, da ne zahteva škof prav nobenih poročil o intimnem življenju po raznih župniščih, o farovških kuharicah itd., ko se sicer izredno intenzivno briga za razne skrivnosti rodbinskega življenja in za razne razbrzdance, pijance, nečistnike in ponočnjake!

Ker s poročili izza kulis raznih farovžev škof očividno neče obremenjevati svojih duhovnih pomočnikov, ker bi naložena dela pač ne mogli zmagati, bodo neodvisni in napredni listi prevzeli nehalno posel, da bodo izpriljivo poročali o intimnostih izza štirih sten župniških poslopij.

Toda takrat si naj vsakdo zamaši nos, zakaj spravil se bo na dan gnoj, ki bo smrdel do neba!

Odločitev se bliža.

Danes so vse stranke, ki se nameravajo udeležiti volitve za občinski svet ljubljanski, predložile vladi svoje volilne predloge, t. j. seznam onih oseb, ki jih hoče stranka spraviti deloma v občinski svet, deloma pa voliti za namestnike občinskih svetovalec. S tem smo prišli v zadnji štadij boja, ki naj odloči, kdo bo v bodoče vodil upravo ljubljanskega mesta, kdo bo v bodoče reprezentiral

slovensko metropolo. Jutri čez štiri-najst dni — na belo nedeljo se naj odloči usoda ljubljanskega mesta, se naj odloči, ali bo ostala naša Ljubljana še bela in napredna, ali pa postane črna, klerikalno - nemška.

Vsaka stranka mora predložiti listo svojih kandidatov. Ogromno bo število teh kandidatov. Na klerikalni in na nemški listi bomo čitali marsikateriga, ki se je do zdaj skrival pod to ali ono krinko ter pod to krinko izrabljalo dobro voljo ljubljanskega naprednega meščanstva. S tem pa, da bo javno priznal svoje mišljenje, bo samo ob sebi odpadla ona krinka, pod katero je do zdaj varal napredno ljubljansko meščanstvo.

Sedanji volilni boj, ki se bliža odločilni bitki, se bje v znamenju gospodarskih interesov ljubljanskega meščanstva. Klerikaleci so s svojim, naravnost lahkomišelnim delovanjem skoraj popolnoma uničili gospodarsko moč kranjske dežele, izpriljali vse viro, iz katerih so mašili usta onim svojim volilecem, katerim so pred časom obljubovali zlate gradove. Ljubljansko meščanstvo naj postane zdaj zadnja žrtev, katero nameravajo vreti tistim klerikalnim kmetskim volilecem, katere so klerikaleci vsled svojega hujskanja napravili skrajno nezadovoljne. Klerikaleci so umetno po naši deželi ustvarili nezadovoljnost, ki raste od dne do dne in ki postaja zdaj že samim klerikalcem nevarna.

In zdaj plačaj ljubljanski meščan, ljubljanski uradnik, ljubljanski delavec — sploh ljubljanski davkoplačevalec, dolgove, katere so napravili naši klerikaleci med svojimi pristaši po deželi, da so prišli s pomočjo teh na krmilo.

Ta boj se torej bje za najvitalnejše interese ljubljanskega prebivalstva. Ne gre za vprašanje političnega pomena — temveč za eminentno gospodarsko vprašanje, od kojega je odvisen nadaljni gospodarski razvoj in obstoj ljubljanskega prebivalstva.

In kdo bo odločeval v tem boju za gospodarski razvoj in obstoj ljubljanskega prebivalstva? Prebivalstvo samo! Prebivalstvo samo bo odločevalo o tem, ali naj postane žrtev klerikalne nenasitnosti, ali pa naj koraka še dalje po sedanjem potu, ki vodi h gospodarskemu napredku.

Vsak ljubljanski volilec torej, ki mu je za njegov gospodarski obstoj, ki mu je za usoda njegove družine, ne more voliti kandidatov tiste stranke, ki si je postavila za svoj edini cilj — gospodarsko uničiti ljubljansko prebivalstvo.

Gre pa tudi še za drugo važno vprašanje, namreč za vprašanje, ali se naj Ljubljana še nadalje reprezentira kot metropola slovenska, ali pa naj izgubi svoje slovensko lice. Vsled izdajstva klerikalcev pridejo v novi občinski svet tudi Nemci. Naloga narodno mislečih volilcev je, da s svojimi glasovi, kolikor mogoče zmanjšajo število teh nemških občinskih svetnikov. S tem, da pridejo Nemci v ljubljanski občinski svet, se bodo narodnostne razmere v našem mestu zelo poostrele. Narodnostna nasprotnja so se v zadnjem času precej ublažila — toda v tem hipu, ko prestopi prvi Nemec ljubljansko občinsko zbornico, bo zopet vplamtel ta boj. In ta boj bomo toliko časa nadaljevali, dokler tudi slovenske manjšine ne dobe primerne zastopstva v naših obmejnih mestih in trgih.

Velepomemben je torej ta volilni boj za ljubljanski občinski svet. Bojujemo se za gospodarski obstoj ljubljanskega prebivalstva, za narodni značaj naše slovenske metropole in za pravice slovenskih manjšin v nemških krajih. Osebnosti in interesi ne igrajo tu prav nobene vloge in je tudi igrati ne smemo. In to mora vsak volilec vpoštevati. Ni bilo še volitev, pri katerih bi bila tako zelo potrebna disciplina, kakor pri teh volitvah.

Volilec se ne sme pri teh volitvah prav nič ozirati na svoje moralne simpatije ali antipatije do posameznih kandidatov, katere je postavila narodno - napredna stranka, spoznamo s svojimi pristaši, kajti volilo se ne bo posameznih oseb, temveč celo listo, kakor jo je predložila stranka kot volilni predlog. Noben narodno - napredni volilec ne sme po zakonu napisati na svojo glasovnico nikogar drugega in tudi ne v drugačnem redu, nego le ona imena, ki se berejo na objavljenih volilnih predlogih. Vsak narodno - napredni volilec mora torej voliti celo listo, kakor jo je priglasila narodno - napredna stranka vladi.

Treba je torej železne discipline. Volilec ne bo težko, držati se te discipline, če vpoštevajo dejstvo, da gre tukaj za njihov gospodarski obstoj in za narodni značaj ljubljanskega mesta. V rokah volilcev je njihova lastna usoda. In naravnost samomorilen čin bi bil, če bi ta ali oni volilec iz zgolj osebne antipatije do tega ali onega kandidata tega ne volil, kajti s tem je njegova glasovnica neveljavna.

Resna je situacija, v kateri se nahajamo. Nevarnost pa ni tako velika, če se vsak volilec zaveda one

LISTEK.

Večerni sestanek.

Tiho in lahno je prihajala noč od vzhoda. Tisoč in tisoč nog in stopinj je narahlo podhrtevalo in hitelo iz sinjih lesov, globoko iz gor in prepadoval in zasek. letele in teklo so čez dobrave in polja in loge. In višnjevi so bili sledovi stopinj in temni-li so se polagoma in slednjič so počrnele poljane in jasna jezera in rumene in plave in rdeče oči pisanih lok in livad so se skalile. Ko so zasijale srebne zvezde na nebu, ki je bilo kakor odsev polja in njiv in travnikov po dnevu, je že dihalo noč z ugodnim in hladnim in sladko žalostnim vonjem.

Ob robu gaja v senci amarek in hrastov pred očmi skrbne garde dame, ki se je sprehajala med zvezdami, sta sedela zaljubljeni Anton in zaljubljena Špelica ter se mило in galjivo pogovarjala.

»Oh, ko bi jaz vedela, Anton, da si tako poreden! Nikoli!« je vzdihnila Špelica, ki je bila — mimogrede povedano — črnih las in plavih oči,

rdečih lic in belega čela, ter je imela jako ličen podbradek.

»Zakaj ne, ljubica,« je galjivo vprašal Anton. »Sedi na moje desno stran, da te objamem in ti povem prečudno povest o dvanajstih devicah, ki so sedmim razbojnikom porezale —«

»Oh, povej, moj ljubi Anton; tako rada poslušam lepe povesti.«

»Sedi torej na moje levo stran in mi podaj ročico!«

»Ne, tega pa ne storim. Kaj bi rekli gospod nunski oče, ki so moj spovednik!«

»Ali ti ne bi rajši povedal povesti o zaljubljenem krokarju in lepi jerebici, ki sta —«

»Ne, povej o razbojnikih!«

»Špelica, ali tebe je rado strah! Ako povem o razbojnikih, mi skopniš. Glej že gleda velik, črn razbojnik ta i med gabri iz lesa.«

»J, ne boš, Anton, tako plahi pa še nismo! Povej, kar hočeš; ne do-lis me na svojo stran!«

»Bila je nekda mati in je imela zelo lepo hčer. Zato jo je ljubila in hotela, da bi se hčeri dobro godilo na svetu. In šla ji je izbirat snubeč ter ji našla silnega bogatina. Lepa hči njena pa je že imela izbranega mladenca in zalega mladeniča, ki je bil ubogega rodu, a zato zelo kreposten,

in ki je ljubil svojo ljubico iz vse duše in vsega srca. Ko pa njega ni bilo doma, je mati prisilila svojo hčer, da je vzela starega bogatirja, ki je bil grd kot gobavec, a je imel dvanajst vreč cekinov. In hči ni hotela z njim v posteljo.

Šla je in se vrgla v reko.

In ko pride njen ljubi čez mesec dni domov, izve, da je njegova preljuba v grobu. In kaj stori on?

»Kaj stori?« je vprašala Špelica in se pomaknila bliže k svojemu dragemu.

»Ako ni mogla biti moja živa, naj bo moja mrtva!« Tako je dejal zaljubljenec in se odpravil na pokopališče.

»Na pokopališče!« je vzdihnila Špelica in se pomaknila zopet bliže k dragemu.

Gre, gre in pride do samotne kočice grobarjeve, ki je stala sredi pokopališča. »Vstani, vstani, grobar! Odpri dur, ako ne ti zažgem streho nad glavo.« — »Kdo je,« se oglasi, grobar. »Jaz ne vstanem! Pojdi proč v božjem imenu in ne moti mene in mrtvih v spanju!«

»Vstani, ti pravim, drugače boš zgorel s kolibo vred.« — »Kdo pa je,« reče vnovič grobar. »Ali s razbojnik?«

»Nisem razbojnik. Vstani in daj mi lopato in rovnico!« Mladenec dobi oboje in se odpravi k grobu svoje umrle ljubljence.

»In kaj stori?«

»Začel je kopati njen grob. Znoj je lil od njega, in slednjič prikoplje do krste, ki je zakrivala njegovo drago. Odpre pokrov in zagleda —«

»Kaj je zagledal, ljubi Anton?« pravi Špelica in vsa drhti in trepete. Privije se k dragemu in ga objame z obema rokama.

»In zagleda smehljajoči se obraz svoje umrle premile. Smehljaj se je ves njen mili obraz, in njena lica so bila blesteča in njeno čelo jasno kakor alabaster. In mladenič je dejal:

»Vstani, moja draga, vstani moja edina!«

»Ah, ne morem, pretežka je bila gruda, ki je tiščala moje prsi.«

»Poljubim te na srce, in vse bolečine bodo izginile, in zdrava boš in vesela.« In poljubil jo je na srce.

»Vstani, moja premila, da pojdeš z menoj! Na svetu ni življenja brez tebe.«

»Ne morem,« je odgovorila umr-la njegova draga. Zapre so moje oči in ne vidijo, ker jih je tako dolgo zastirala črna noč.«

»Poljubim te na oči, in razklenile se bodo nebeske tvoje oči, in vsa bodo videle, sonce in zvezde in nepopisno srečo mojo.« In poljubil jo je na oči.

»Vstani, moja mila duša, moja neskončna sreča in večno življenje.«

»Ne morem, zakaj moja usta so zaprta, in na nje me je smrt poljubila.«

»Jaz, moja ljubezen, te poljubim na ustne, in s teboj mi zaklije nova sreča in radost.« In mladenič se vrže v grob in poljubi svojo umrlo drago, vidiš, ljubica, slišiš, ljubica, in poljubi svojo umrlo drago na ustnice, takole —«

In Anton poljubi svojo Špelico, poljubi jo krepko in čvrsto na sočno in zrelo črešno njenih ust. In Špelica ni zakričala, temveč je dejala:

»In potem moj ljubi, ali je vstala iz groba umrla draga, uboga siro-tica?«

»Vstala je iz groba. Dvignila se je lahko kakor pomladna zarja, vsa rožna in bela in jasna, kakor cvetlica prve pomladi. Iztrgala je raz sebe mrtvaški prt in je ognjala poročni pajčolan, in tako sta šla v življenje. Daj mi roko, Špelica, vstani in pojdiva najini večni sreči nasproti.«

In sta vstala in šla.

James Jalen.

dolžnosti, ki jo ima do sebe, do svoje družine, do svojih soročnikov in do svojega naroda sploh. Kakor hitro se pa ta zavest vkorenini v srcu volilcev, tedaj bo zmaga pravica nad krivico, premagana pa bo klerikalna stranka, ki hoče gospodarsko ugonobiti ljubljansko prebivalstvo.

Štirinajst dni je še do odločilne bitke. In teh štirinajst dni posvetimo energičnemu delu. Mnogo je med volilci še takih, ki poslušajo sirenske glasove klerikalcev in bi se morda dali omamiti. In te je treba podučiti. Treba je nam tedaj v teh štirinajstih dneh podrobneje dela, dela od mož do moža. In če bo vsak volilec storil svojo dolžnost, tedaj bo ljubljana ostala na belo nedeljo — bela.

Pasja ponižnost slovenskih klerikalcev na Koroškem.

Bismark trdi neke v svojih spominih, da se Slovan še zahvali, ako se mu da brco in da se ravno po tem pasjem značaju razlikuje od Germana. To mi je prišlo v spomin, ko sem izvedel, kaj so predlagali in dosegli dr. Breje in tovariši na shodu zaupnikov, ki se je vršil preteklo nedeljo v Celovcu. Da so bili na ta shod povabljeni samo klerikalci najčistejšega kalibra, je seveda samo ob sebi umevno in ravno tako tudi to, da so glasovali tako, kakor se jim je od Breje in Grafenauerja ukazalo. Da so upajo ti »neustrašeni voditelji« staviati take predloge posebno sedaj, ni bilo pričakovati. Predlagali so namreč, naj Slovenci podpirajo v vseh volilnih okrajih, kjer volijo ob enem z nemškimi krščanskimi socialci — samo te.

Koliko brc so Slovenci na Koroškem že dobili od krščanskih socialcev in kolikokrat nas je posebno »Kärntner Tagblatt« napadel, tako, da je bilo to že »Miru« predebelo. Če je tudi vedno jako nesrečno polemiziral, je bilo nasprotstvo vendar splošno znano. Celo novi škof je dal temu vzor - vodstvu Slovencev na Koroškem klovotu, ko je hvalil naše najbolj zagrizene nasprotnike in zopet se je proti temu s ponižnim vzdihom og'asil »Mir«!

Povsod je znano, da propagirajo ravno »krščansko - socialci« najbolj za prihodnje volitve zvezo med njimi in nemško - nacionalci. V raznih okrajih se je ta zveza, ki je izredno naperjena proti socialistom in Slovanom tudi že pokazala. Samo Koroški nemško - nacionalci, so jo prvi odklonili, ker je ne potrebujejo. Pravda Kayser Palese je tej krščansko - socialni stranki dala smrten udarec. In tako falitno Slovencev skrajno sovražno stranko naj Slovenci na Koroškem podpirajo zato, ker drugi Nemci tako zvezo odklanjajo? To je grše, kakor vse krivice, katere nam Nemci delajo! To je tako pasje ponižno, da spominja na Bismarkov izrek. Za tistega, ki razmere pozna je seveda tudi to razumljivo. Dr. Breje zastopa v pravih falitne centralne kase škofa, se vozi na Dunaj posredovat itd. skratka on zasluži prav nasto in mora seveda tudi pri volitvah ostati v tej družbi. Vse za denar — ne pa za vero dom cesarja — to je golo teh ljudi tudi na Koroškem. V znamenju gesla »vse za denar« se godi voditeljem dobro, dokler je še Josti Slovencev, ki ubogajo. Zdi se nam pa, da bodo te volitve malo drugačne, kot so bile prvič in potem bomo govorili dalje.

Skušnja Tomaža Rmežljavčka.

Saljiva povest; spisal L. Šepetavec.
(Dolge.)

Odkar ni več hodil v šolo, je njegova nesramnost čudovito rasla. Najraje je hodil pred gimnazijo gor in dol in demonstriral s cigareto, spominjajoč se pri tem, kolikrat je v šoli vzdignil palec, da je mogel iti ven v tih kot »na en dim.« Poznal je eno samo zadrego, ki je pa bila hujša od vseh drugih, namreč denarno zadrego. Kar je dobil od stare Polone iz naslova »šolske potrebščin«, nikakor ni zadostovalo niti za cigarete, kamoli za kavarno ali za komedije. V tej stiski se je Tomaž odločil za velik čin, samozatajevanje. Dasi mu nobeno delo ni dišilo, je vendar začel stikati za zaslužkom.

Nasel ga je najprej pri dveh lemenatarjih, ki sta vsak teden napravila stari Poloni obisk in bila vselej pogoščena s klobasami in v vinom. Lemenatarja sta mu preskrbela, da je s Alojzijevešniči vred hodil v lemenat čevlje snaziti. Ta opravke, honoriran samo s kruhom, Tomaža seveda ni veselil, a nosil je lemenatarjema tudi žvanje in pronašal pisemca, za kar je vselej prejel nekaj de-

Vilinski boj.

Dunaj, 7. aprila.

V prav slabem razpoloženju se je pri razpustu državnega zbora razdel poljski klub. Notranji boj, osebne difference, politična nasprotstva so globoko razorali to nekdanje tako enotno in vevleugledno parlamentarno skupino, katere taktika je tvorila v avstrijskem političnem življenju historičen vzgled velikih uspehov.

Najznačilnejše znamenje za razpad v poljskem klubu je dejstvo, da se po odhodu dr. Glabinskega ni več posrečilo doseči med posameznimi strankami popolne sloge, za predsednika je bil izvoljen outsider posl. dr. Lazarski. V poljskem klubu samem so se proti bivšemu fin. ministru Bilinskemu pojavili najhujši sovražniki, toda komaj je njegov premagalec dr. Glabinski sam zavzel mesto v kabinetu in je Bilinski zginit kot navidezen prostak v vrstah poljskih poslancev, že se je pojavila nova fronda proti novemu ministru in huda nasprotstva Stapinski. voditelj ljudske stranke, ter Bilinski prvak konservativcev sta sklenila premirje, da porabita svoje moči proti narodnim demokratom. Te notranje boje, ki so končno resno ogrozili celo razmerje poljskega kluba do vlade in pred vsem povzročili ono neznesljivost v vladni večini, ki je najbolj podpirala parlamentarno taktiko slovenske opozicije, je blazilo le žuganje ministrskega predsednika z razpustom zbornice in bojazen Poljakov pred volitvami.

Politične razmere v Galiciji so danes zelo nejasne. Razne afere poljskih poslancev so vzbudile nezaupanje napram političnim mandatarjem in stranke le brezobzirno izrabljajo slabosti svojih nasprotnikov. Celo poljsko delegacijo pa tlačijo vodnih kanalov. Kot čestno nalogo je prevzel poljski klub to zadevo — svoje obljube pa ni mogel spoštovati, ne premagljive zapreke so preprečile ugodno rešitev te za celo deželo veljavne zadeve, ki je že 10 let uzakojena — pa še danes neizvršena.

Čutiti je nekako nezaupljivost, s katero steno poljske stranke v volilni boj. Poljski narodni svet je sklical za torej posvetovanje, v katerem naj bi se stranke zedinile na gotove volilne principe, ki bi preprečili izbruh političnih strasti v volilnem gibanju, toda le malo je upanja, da se posreči vsaj nekaj formalen, na znanje oblike volilnega boja se nanašajoč kompromis.

V letošnji volilni kampanji se bo pred vsem odigral boj med obema najmočnejšima strankama, ki vsaka zase stremi za političnim vodstvom poljskega naroda, med ljudsko stranko in narodno - demokratično stranko. V obeh taborih se je namreč odločilo v zadnjem času toliko notiva, da je pričakovati naravnost elementarnih izbruhov najostrejšega nasprotstva. Kot tretja konkurentinja v borbi za zaupanje ljudstva stoji na plan stara demokratična organizacija, ki je historična dedičinja onega velikega demokratičnega gibanja, katero se je pričelo na Poljskem z l. 1831.

Se bolj poražena, kakor l. 1907 se vrne najb ž iz volilnega boja konservativna stranka, varuhinja tradicij staroslavne »Poljskega kola«, katere je dala Poljakom vrsto najnevarnejših državnikov in ki tudi danes šteje med svojimi parlamentarnimi zastopniki ugledne politične kvalitete. Toda kulturni in gospodarski razvoj poljskega naroda jo je obsodil na smrt in ker izginja ideja, izginjajo tudi njeni reprezentanti.

Poljsko vlogo igra v poljskem političnem življenju socialna demokracija in sionistična (židovsko narodna) organizacija.

Poljski socialni demokrati, kot tip naj bolj bivši poslanec Daszyński, so posebne vrste radikalnih nacionalistov, ki se si priklonili na lasten način ideji razrednega internacionalizma. V poljski javnosti imajo torej nasprotnike le s stališča njih gospodarskih osir. razrednih idej.

Zionistična ideja se je v sadnjem času med gališkimi židi precej razširila in celo vrsto kandidatov hočejo postaviti baš v okrajih, kjer se sreča poljska in rusinska nasprotstva. Tam imajo nadeje na slučajne uspehe.

Vse stranke se mrzlotno pripravljajo na boj. Kmalu bo Galicija v najživahnejšem volilnem gibanju, najostrejši boj političnih strank bo razburil celo deželo ter ogrožal solidarnost in enotnost »Poljskega kola«, one organizacije, kateri se imajo Poljaki zahaljati za svoje največje politične gospodarske in narodne uspehe.

Politična kronika.

Poluradni list hrvaške vlade se peča z bodočimi jugoslovanskimi poslanci v avstrijskem državnem zboru. Pravi, da je v prospeh lastnih narodnih interesov nujno potrebno, da se Hrvati in Jugoslovani v avstrijskem državnem zboru odpovedo oni napačni interpretaciji avstrijske slovenske solidaritete, ki je v nasprotju s politiko monarhije in dinastije, in da opuste, zavzemati se za vseslovenske tendence poslancev Kramarja in Masaryka. Zdravi in normalni razvoj avstrijskega Slovanstva zahteva, da opuste ne le Hrvati, temveč tudi Srbi in Slovenci, Čehi in Rusini ono slovensko smer, ki ne stoji na temelju habsburske monarhije. Pravično bi bilo, če bi se Hrvati odločili naklonjenost Bienenrothovega ministrstva s tem honorirati, da bi izpremenili svoj položaj. Baron Bienenroth je v Dalmaciji prinomogel hrvaškemu jeziku do njegovih pravic ter z energično roko rešil to vprašanje. ki se ga prei nobna vlada ni upala dotakniti. To je treba tembolj priznati, ker je bilo Bienenrothovo ministrstvo pred vsem Nemcem prijazna in je imela najmočnejšo parlamentarno oporo v nemških strankah. Tudi gospodarske novdize Dalmacije in Istre se je sedanj vlada sistematično poprijela in ta akcija se mora le tedaj posneševati, če stoji Hrvati na strani vlade. — Baron Bienenroth se je lotil svoje stare strune, na eni strani sirske »glasovi«, na drugi strani grožnje. Nisi bi š. povedal, koliko je to ministrstvo napravilo za nas Slovence — seveda če iz vzememo par krajvih kupčij s klerikalci.

Ogrski poslanci se odpeljejo v nedeljo v Rim. Eskurzijo bo vodil predsednik državnega zbora, dr. Berceviczy. Udeležili se bodo pa izleta podpredsednika delovne stranke, kvestor poslanske zbornice, grofa Esterhazy in Wickenburg, Vio in več drugih poslancev.

V pruski gosposki zbornici je pri debati o naučenem proračunu govoril kardinal Kopp o antimoder-nistični prisegi. Papež ima dolžnost in pravico, varovati katoliško vero pred zmotami. Državna vlada se ne sme čuvati v cerkvene naredbe in tedaj tudi ne prepoveduje prisage. Škofje se bodo trudili delovati v soglasju

s državo. Odgovarjal mu je prof. Kister, ki je izjavil, da je najhujše, kar se zahteva v papeževem ukaz, to, da se nasprotuje literaturni s katoliške teologije. Naučni ministri se ne smejo, da je državni organ-nism nemških vsehučilišč zelo otežko-čen s tem, da se zahteva antimoder-nistična prisega.

O albanski vetaji poročajo slede-če: »Corriere d'Italia« poroča iz Ška-dra: Albanski prvaki so s Cetinja dne 30. marca poslali zastopnikom vele-vlasti spomenico, v kateri obljube-jo, da odlože orožje, če turška vlada uvede v štirih albanskih vilajetih al-banski jezik, imenuje za te vilajete albanske vilaje, uporablja dohodke iz Albanije za to deželo ter odpošlje albanske vojake izven dežele le v slu-čaju vojne.

Listi poročajo iz Škadra, da so imeli Turki pri zadnji bitki pri Ka-stratiju več nego 200 težko ranjenih in 15 mrtvecev. Več tisoč Albancev je pobegnulo in se nahajajo na črno-gorskem ozemlju.

Turški vladi se poroča, da je čr-nogorska vlada na energični protest turškega poslanika na Cetinjah od-govorila, da Črna gora želi, da se ohrani prijateljsko razmerje in da bo varovala nevtrališčito.

Črnogorski poslanik v Carigradu je včeraj podal zunanjemu ministru izjavo, v kateri se izraža začudenje črnogorske vlade, ker turška vlada dvomi o odkritosrčnosti Črne gore. Obenem je poslanik zagotovil mini-stru, da bo Črna gora držala svojo ob-ljubo in varovala popolno nevtrališ-čito. V to svrhu je že vse potrebno ukrenila. Obenem je pa prosil mini-stre, naj tudi turška vlada vse po-trebno ukrene, da se Albancem za-brani prekorajenje črnogorske meje.

Vsed intervencije avstro-ogrške-ga veleposlanika v Škadru, je turška oblast odredila, naj vojaštvo straži vse katoliške zavode na albanskem ozemlju. Škaderski kristjani se nam-reč boje, da se med mohamedanci, katere je vlada v Škadru oborožila, ne začne protikristjansko gibanje.

Vetasi so se zbrali pri Dinovih. Tudi v okolici Mojkovca so se zbra-le vstaške čete. Neki tja odposlani vojaški oddelek je zašel v zasedo in je imel večje izgube. Po dvehurnem boju so Albance preganili. Albanci nameravajo korakati proti Kolašinam.

Na Maroškem se pripravljajo resni dogodki. Nemški poslanik po-roča iz Tangerja, da so nemški poda-niki v Fezu v veliki nevarnosti. Iz Tangerja je odšlo vojaštvo, ki naj brani Evropejce ter jih eventualno spremi do obrežja. — Iz Madrida po-ročajo, da Španija mobilizira v spozrazumu z velelastimi 20.000 mož, ki naj branijo njene interese na Maroš-kem. — Danes bo ministrski predse-dnik Canalejas v parlamentu podal izjavo o namerah Španije glede in-tervencije na Maroškem. V vojnem in mornariškem ministrstvu delajo na vse kriplje. V južnih garnizijah je vojaštvo pripravljeno za odhod. Vsi časopisi prinašajo patriotične članke. Nekateri se pa boje, da bo Francoska, ne oziraje se na Španijo, sama intervenirala.

Iz Mehike poročajo, da so se mi-rovna pohajanja v El Paso razbila. Vodja vstašev Nadero zahteva, da mora predsednik Diaz odstopiti.

Pripomnje k testamentu Josipine Hotschevarjeve.

Minulo soboto smo priobčili te-stament v Krškem umrle 87letne Jo-sipine Hotschevarjeve. Ta testament, ki je vzbudil občno senzacijo, nam je odgrnil preznačilno sliko iz življenja v malem slovenskem mestu in dal vpogled v srce in v spletke različnih ljudi ter pokazal konec velikega pro-cesa — razpadanja milijonskega pre-moženja.

Josipina Hotschevar in njen mož Martin Hotschevar sta spravila sku-paj veliko premoženje, ki se je raz-čepilo na vse strani. Martin Hotsche-var je bil sicer sin slovenskega kme-ta, a ko je prišel do premoženja, se je pomemuril, kakor marsikdo v tistih časih. Po volji nemškutarjev in s po-moščjo svojega denarja je postal dr-žavni in deželni poslanec, dasi ni imel prav nobenih zmožnosti za po-slanca in je poslančeval samo s svo-jim sedalom. A dasi nemškutar, je vendar zahteval, da bi ga morali tu-di Slovenci častiti samo zaradi njego-vega denarja. Bil je eden tistih boga-tašev, ki sidiijo, da bogastvo samo za-gotavlja čast in spoštovanje; eden ti-stih, ki ne pojmiyo, da nalaga bogat-stvo posebne dolžnosti in da je spo-štovanje vreden le tisti bogataš, ki te dolžnosti izpolnjuje in ki žrtvuje primeren del svojega imetja v obče-koristne namene. V Ameriki vidimo dan na dan, kako pojmiyo bogataši to svojo nalogo, in kako so zaničevani, ki je ne izpolnjujejo; pri nas vidimo to le bolj poredkoma, a vidili smo to vendar že na primer pri Gorupju in tudi pri Kotniku in drugih imeteljih manjših premoženj.

Martin Hotschevar se je ta dol-žnosti spomnil šele jako pozno. Usta-novil je v Krškem meščansko šolo. Storil je s tem dobro delo, kar mu bo-di primerno pripoznano, dasi je tudi pri tem dejanju pokazal slabo stran svojega značaja z določbo, da mora biti na tej šoli vedno nemščina učni jezik. S to šolo je Hotschevar krške-mu okraju gotovo koristil, a sloven-stvu je vsaj nameraval škodovati, četudi svojega namena ni popolnoma dosegel.

Njegovo premoženje je podedo-vala njegova žena in sotrudnica Jo-sipina Hotschevarjeva, roj. Mulley. Koliko premoženja je v resnici do-bila po možu, tega sploh nihče ne ve, tudi finančna oblast ne. Sodi se pa, da je po smrti Martina Hotschevarja prišlo kakih sedem milijonov v roke njegovi ženi.

Josipina Hotschevarjeva je bila izobražena žena, in nič jo ni izdajalo, da je bila čisto navadnega za-kupnika daca in spekulantu, žena enega tistih mož, o katerih je že Montesquieu zapisal: »Gorje deželi, kjer zakupniki davkov veljajo za časti vredne ljudi.« Dolžnosti, ki jih nala-ga bogastvo, je izpolnjevala Josipina Hotschevarjeva v največji meri in z izredno nobleso. Stori-la je jako mnogo dobrega, in to ji ne bo nikdar pozabljeno; darovala je mnogo tudi za stvari, ki niso bile podpore vredne, a darovala je iz dobrega namena. Nje-ne velike žrtve za različne dobredel-ne namene ji zagotavljajo časten spom-in tudi navzlic testamentu, ki ga je zapustila in s katerim je razpolagala z zadnjim ostankom svojega nekdanj dosti večjega premoženja.

Znano je, da je Josipina Hotsche-var mnogokrat delala testeamente in jih zopet uničevala. Znano je bilo, da za sorodništvo svojega moža vobče ni imela toliko simpatij, kakor za svoje lastno sorodništvo, znano je bi-

V mali zakajeni in slabo raz-svetljeni sobi se je sukala pisana družba. Tomaž se je veselil za mizo in naročil vina, njegovi pogledi pa so šli nekako skrivaj od ženske do ženske. Zadelo se mu je, da je imela vsaka svojega fanta.

Tedaj pa je prisel do njemu ženska, ki je imela gotovo svojih 100 kiloramov žive vage in prijazno je položila svojo tolsto roko. Tomažu na koleno.

»Tako čeden mlad gospod... kaj nič ne pl'šče?«

Do tega trenutka je poznal To-maž elektriko samo iz fizike, sedaj jo je sam občutil na svojem telesu.

»O, plešem že...« je odgovoril »še prav rad...«

»Pa poidva...«

Zasukala sta se. To se pravi, ve-lika močna ženska je sukala Tomaža, da se skoro ni več dotikal tal in sti-skala za jezebi, da je drhtel po vsem životu. Ko pa je bil ples kon-čan, ga je žena sredi sobane in pri-ro vseh ljudi tako vroče poljubila, da je imel Tomaž čuvstva, kakor da se nahaja v mohamedanskih neje-sah.

Tedaj je pa mlad človek, ki se je temu prizoru na glas smejal, pred-no zaklinal.

»Fant, ti boš gotovo tandler, ker imaš staro obrabljeno blago tako rad.«

(Dolge pripovedi.)

lo, da je bilo njeno nagnenje obrnjo-
no vedno na nemško stran, a vzliče
temu je njen testament obudil občeno
presenečenje.

Ne čudimo se toliko določbam, s
katerimi je dala prav za prav kranj-
ski hranilnici na dispozicijo velik del
svojega premoženja. Njen glavni de-
dič, v pokopani sodni svetnik Mulley,
je zagrizen nemškutar in v zadnjih
letih celo klerikalec in je gotovo vsaj
v tem oziru kolikor toliko vplival di-
rektno ali indirektno na pokojnico,
četudi ni sam imel nanjo toliko vpliva,
kakor — župnik Renier. Ta je imel
v zadnjih letih pri pokojni Josi-
pini Hotschevar prvo besedo, in ni
izključeno, da je protežiral svetnika
Mulleya in kranjsko hranilnico, da
bi mu ne motili njegovih načrtov...

Župnik Renier je — recimo —
jako interesanten eksemplar kranj-
skega duhovnika, mož, čigar osebnost
meče značilno luč na naše kleri-
kalstvo in na naše cerkvene razmere,
kakor tudi na moralčno stran gotovih
ljudi v deželi. Že v mladih letih
je pokazal Renier talente posebne vrste.
Bil je igralec, a šele ko je postal
duhovnik, se je njegov komedijantski
dar razvil in sicer do neverjetne po-
polnosti. Prvič je ta dar praktično
pokazal v Kranju, kjer je neko ženo
pripravil do tega, da mu je na veliko
škodo svojih postavnih dedičev za-
pustila eno nadstropje svoje hiše. Po
smrti dekana Mežnarca se je v Kra-
nju posebno mnogo slabega govorilo
o Renierju, a če so bile te govorice
utemeljene ali neutemeljene, tega ni
mogoče dognati.

Ko je Renier v Komendi izvrše-
val »dušno pastirstvo«, je jako rad
zahajal na grad Krškega barona.
Sukal se je mnogoraje v aristokrat-
skih krogih, kakor med svojimi vrst-
niki, in raje se je zabaval z olikanimi
danami, kakor da bi bil izpovedoval
kmečke babnice. Na gradu Krškega
barona si je pridobil družabno oliko.
Civiliziral se je in se kultiviral in na-
predoval je tako, da si je pridobil po-
sebnost naklonjenost nekega visokega
gospoda z Dunaja. Ta visoki gospod
je Renierja spravil na Dunaj v odlič-
no aristokratsko hišo. Da je Renier
mož, ki se zna obnašati in da je tudi
resnično izobražen, tega mu nihče ne
more odreči.

Ko je bila izpraznjena župnija
v Krškem, je ljubljanski škof pri izbi-
ri novega župnika gledal v prvi vrsti
na to, da dobi duhovnika, ki bo po
okusu v Krškem živeče milijonarke
Josipine Hotschevarjeve. Iskal je du-
hovnika, ki bi imel tako družabno
in umstveno oliko, da bi si mogel
ustvariti trdno pozicijo pri gospe Ho-
tschevarjevi. To edino je tedaj prišlo
v poštev pri škofu.

Med kranjskimi duhovniki ni bi-
lo nobenega, ki bi mu bil škof popol-
noma zaupal, da ima vse za njegove
namene potrebne zmožnosti, in ki bi
hotel iti v Krško. Poklical je torej
Renierja z Dunaja in ga imenoval za
župnika v Krškem. Renier, ki je že v
Kranju pokazal svoj talent, se je zdel
škofu pravi mož.

S pomočjo Renierja je hotel škof
dohiti denar Josipine Hotschevarjeve
za svoje zavode v St. Vidu. Če se po-
misli, da je škof pred leti celo v jav-
nem pastirskem listu naročal duhov-
nikom, naj zadnjo uro premoženja
ljudi porabijo v to, da se v svojih te-
stamentih spominjajo njegovih zavodov,
se pač ne smemo čuditi, da je škofu
tako dišalo veliko premoženje
Josipine Hotschevarjeve.

Renier je v polni meri opravičil
škofovo zaupanje do — testamenta.
Škof je do zadnjega trenutka mislil,
da dela Renier zanj, a Renier je delal
— zase in za svoje zaveznike ter pri-
pravil škofu skrajno bridko razočar-
nanje.

V Krškem je Renier od dneva
svojega prihoda delal sistematično
na to, da omreži že staro in časih ce-
lo precej otročjo gospo Hotschevarje-
vo. Prilizoval se ji je na vse načine
in storil kar je le bilo mogoče, da si
pridobi njeno zaupanje. Ob enem je
skrbel, da je iz obližja gospe Ho-
tschevarjeve odstranil vse, ki jih je
imel na sumu, da bi mu znali pri za-
sledovanju njegovih namenov biti na
potu. Ljudem, ki od Hotschevarice
niso ničesar iskali, je Renier rafini-
rano podtikal sebične namene, samo
da so pretrgali zveze z gospo Ho-
tschevarjevo in da je milijonarka po-
stala osamljena in zapuščenca.

Najbolj mu je bil na potu go-
spod dr. Janko Hočvar, netjak gos-
pe Hotschevarjeve. Dr. Janko Ho-
čvar se je na izrečno željo svoje tete
naselil v Krškem in opustil advokat-
sko karijero. V Krškem ni imel prilike,
da bi svoje zmožnosti porabil in za-
dostil naravnih potrebi po primer-
nem delu. Dolgočasil se je in še bolj
se je dolgočasilja njegova žena, rodno
Dunajčanka, kateri se je vedno to-
žilo po Dunaju.

Renier je to spretno uporabil, da
odstrani dr. Janko Hočvarja. Pre-
govoril ga je, naj kandidira v držav-
ni zbor. Dr. Janko Hočvar je bil tak-
rat naprednjak in menimo, da se ni
ravno lahko odločil, presedlati. A

zgodilo se je vendar tako. Dr. Šuster-
šič sicer ni hotel o kandidaturi noto-
ričnega liberalca dr. Hočvarja ni-
česar slišati in se je ustavljal, kolikor
je mogel, a duhovniki so se uprli, se
zavzeli za dr. Hočvarja in dr. Su-
steršič se je moral udati. Kako krat-
koviden je bil pač takrat dr. Šuster-
šič, ko ni slutil, iz kakih namenov je
Renier s pomočjo duhovnikov libe-
ralca dr. Hočvarja usilil klerikal-
cem kot državnega poslanca. Ko je
bil dr. Janko Hočvar izvoljen v dr-
žavni zbor in se je preselil na Dunaj,
je imel Renier — prosto pot in ne-
ustrašno, z največjo predrznostjo je
šel na svoj cilj.

Kako je častil pokojnico! Nikdar
ji ni drugače rekel kakor: »Hoch-
wohlgeborne Elisabeth-Ordens Da-
me«. Povšečeval ji je ves svoj čas in
izkazoval ji največjo pozornost ter jo
zabaval kar je najbolje mogel. Tisti
Renier, ki je bil v stanu svojo lastno
mater surovo insultirati, je znal s
Hotschevarico občevariti z nežnostjo
sentimentalnega zaljubljenca. Če je
prišla Hotschevarica k maši, je Re-
nier vselej s povzdignjenim glasom
pozval navzoče vernike: »molimo za
veliko našo, veliko blago dobrotnico
itd.« in na ves glas s patosom starega
igralca je molil: »Oče naš...« Stara
gospa pa je vsa ginjena gledala nanj
in vesela jokala... Seveda, kadar
stare gospe ni bilo v cerkvi, tedaj
Renierju se na misel ni prišlo, da bi
bil zanjo molil.

Renier je znal staro gospo cviti
okrog prsta in jo odtujiti najzvestej-
šim prijateljem. Pravijo, da je nekoč
pogostil pri sebi družbo in ko so bili
vsi pijani, jih je peljal v hišo gospe
Hotschevarjeve, ki mu je bila odprta
ob vsaki uri. Vinjena družba se je
seveda svoji vinjenosti primerno
vedla, Renier pa je pazil, da se ni
opil in je potem staro gospo spretno
nahujskal, češ, »poglejte jih, kakšni
so, taki pijanci silijo v vašo hišo...«

Na take in enake načine si je pri-
dobil Renier ne le zaupanje, nego ta-
korekoč popolno oblast nad gospo
Hotschevarjevo. Zgodilo se je le to,
kar je hotel Renier, in česar Renier
ni hotel, se ni zgodilo. Kako velikan-
ski vpliv je pridobil Renier pri gospe
Hotschevarjevi, kako popolnoma jo je
imel v rokah, je pokazala njegova
afera s tistim skrivnostnim Ireem,
zaradi katerega je prišel Renier v
konflikt s sodiščem. Renier je imel
dlje časa pri sebi nekega Ireca, baje,
da bi se slovensko naučil. Ta Ireec je
začel ljubezensko razmerje z Renie-
rovo sestro in se vsled tega z Renie-
rom sprl. Po njegovem odhodu je po-
seglo sodišče vmes. Renier je bil
namreč obtožen, da je s tem Ireem
uganjal nečistosti protinavnega
značaja. Prvo sodišče je Reniera
oprostilo, druga instanca ga je pa
navzile intervenciji nekega uradnika
obsodila na več dni zapor. Renier
je poklical na pomoč onega visokega
gospoda, ki ga je bil iz Komende
spravil na Dunaj, in ta visoki gospod
je izposloval obnovo sodnega postop-
panja. Tisti državnopravniški funk-
cionar, ki je pri prvi obravnavi fun-
giral kot uradna oseba, je bil pri dru-
gi obravnavi zaslišan kot priča. Tu-
di Ireec je pomagal. Tako je bil Re-
nier oproščen. Skandal je pa bil ve-
lik in škof bi bil na vsak način mor-
tal začeti proti Renieru kanonični
proces. A ni se nič zgodilo. Renier se
je pozneje sam hvalil, da je škofu
sporočil: Če ne bo v »Slovenec« raz-
glašeno, da je Renier prostovoljno
resigniral na krško župnijo, pridejo
v javnost vsa pisma, ki jih je škof
pisal Renierju glede gospe Hotsche-
varjeve. In škof se je takoj vdal proti
dolžnostim svojega cerkvenega do-
stojanstva, in v »Slovenec« je bilo
natisnjeno, da je Renier prostovoljno
resigniral! Le mimogrede bodi ome-
njeno, da bi res nedolžen človek go-
tovo ne resigniral v takih okoliš-
nah, že da s tem pokaže svojo nedolž-
nost. Pri »Slovenec« imajo še danes
zaradi škofovih pisem tak strah pred
Renierom, da se ne upajo črhiniti be-
sedice.

Velikanski škandal z Ireem pa
Renierju pri gospe Hotschevarjevi ni
nič škodoval. Tako je bila stara go-
spa vanj zaverovana, da mu je vse
verjela in mu vse odpustila. Da, Re-
nier ji je znal celo dopovedati, da je
ne le popolnoma nedolžen, nego da
so ga preganjali zaradi gospe Ho-
tschevarjeve!! Od tedaj je bil njegov
vpliv pri stari gospe še večji kot
poprej.

Renier je bil zanjo vse! Pravijo,
da mu je enkrat izročila 60.000 kron
v cerkvene namene, a Renier da jih
je naložil na svoje ime. Ne vemo, če
je to res, a zatrjuje se, da mu je star-
ka tudi odpustila.

Renier je šel po resignaciji na
Dunaj. Mar mu je bila duhovska
služba! Na Dunaju igra kavalirja.
Na dragem konju jaha v Praterju
med velikimi aristokrati. Z Dunaja
je poslal gospe Hotschevarjevi svoj
portret; naslikan je bil v jahaškem
kostumu kakor kak angleški lord.
Otročja starka je jokala od veselja,
ko je dobila to sliko in je pred to si-
ko prevzdihovala mnogo ur.

Pa svoji resignaciji na Dunajo je
Renier, kadar je prišel v Krško, sta-
noval v svoji kraljevsko opremljeni
vili. Razmerje njegovo do gospe Ho-
tschevarjeve je bilo zdaj tako intim-
no, da mu je starka dala celo gene-
ralno pooblastilo in ključke do bla-
gajne.

Nobenega dvoma ni, da je Josipi-
na Hotschevarjeva tudi svoj testa-
ment napravila pod vplivom župnika
Reniera. To pričajo različne testa-
mentarične določbe, zlasti določbe
glede dr. Janka Hočvarja. Kaj sta
imela Renier in dr. Hočvar med se-
boj, iz kakih vzrokov je nastalo med
njima sovražstvo, to vesta pač le sa-
ma. Najverjetneje pa je, da je dr.
Hočvar poskusil zaježiti Renierjevo
počet pri njegovi teti in si s tem
nakopal Renierjevo sovražstvo.

Renier je zase že preskrbel za
življenje stare Hotschevarice. Obča
sodba je, da mu je še pred smrtjo da-
rovala na stotisoče, in kar mu je še
volila v testamentu, to je le za na-
meček.

Skandalozne pa so zadnje opom-
be, s katerimi je zabeljen testament
Josipine Hotschevarjeve. Če je že
imela Josipina Hotschevarjeva tako
goreče nagnenje do Renierja, da mu
je v testamentu napisala skrajno ne-
okusen slavospev, je to še umljivo,
vse obsodbe pa je vredno njeno za-
ljudenje tistih Krčanov, o katerih pravi
v testamentu, da so ji grenili živ-
ljenje. Krčani so gospo Hotschevar-
jevo vedno visoko spoštovali zaradi
velikih dobrot, ki jih je izkazala kr-
škemu mestu vedno in vsi, a da niso
bili prijatelji župnika Reniera, da so
obsojali in da so pomilovali Hotsche-
varico, da je prišla Renieru v kramp-
lje, to jim dela le čast in testament za-
nje samo lepo spričevalo.

Te opombe k testamentu naj za-
dostujejo. Lov na premoženje starih
žensk je že izza davnih časov prava
duhovska specialiteta, a kaj takega,
kakor pri Hotschevarici v Krškem,
nismo še doživeli in se skoraj s tem
slučajem ne more primerjati slučaj
Medjatovke ali Ovičevke. Razloček
je le ta, da se je pri stari Hotscheva-
rici ljubljanski škof obrisal pod no-
som, ker je Renier drugače obrnil,
kakor je škof obračal.

Renier je še mlad in vesel ga
življenje. Zdjaj živi na Dunaju kot bo-
gat gospod in pravijo, da je tudi tam
že iztaknil staro žensko, ki ima silno
mного denarja in kateri posveča
svojo nežno pozornost.

Pričujoče »pripomnje k testa-
mentu Josipine Hotschevarjeve« bi
lahko tudi naslovili »Črna kamor-
ra«...

Pa svoji resignaciji na Dunajo je
Renier, kadar je prišel v Krško, sta-
noval v svoji kraljevsko opremljeni
vili. Razmerje njegovo do gospe Ho-
tschevarjeve je bilo zdaj tako intim-
no, da mu je starka dala celo gene-
ralno pooblastilo in ključke do bla-
gajne.

Nobenega dvoma ni, da je Josipi-
na Hotschevarjeva tudi svoj testa-
ment napravila pod vplivom župnika
Reniera. To pričajo različne testa-
mentarične določbe, zlasti določbe
glede dr. Janka Hočvarja. Kaj sta
imela Renier in dr. Hočvar med se-
boj, iz kakih vzrokov je nastalo med
njima sovražstvo, to vesta pač le sa-
ma. Najverjetneje pa je, da je dr.
Hočvar poskusil zaježiti Renierjevo
počet pri njegovi teti in si s tem
nakopal Renierjevo sovražstvo.

Renier je zase že preskrbel za
življenje stare Hotschevarice. Obča
sodba je, da mu je še pred smrtjo da-
rovala na stotisoče, in kar mu je še
volila v testamentu, to je le za na-
meček.

Skandalozne pa so zadnje opom-
be, s katerimi je zabeljen testament
Josipine Hotschevarjeve. Če je že
imela Josipina Hotschevarjeva tako
goreče nagnenje do Renierja, da mu
je v testamentu napisala skrajno ne-
okusen slavospev, je to še umljivo,
vse obsodbe pa je vredno njeno za-
ljudenje tistih Krčanov, o katerih pravi
v testamentu, da so ji grenili živ-
ljenje. Krčani so gospo Hotschevar-
jevo vedno visoko spoštovali zaradi
velikih dobrot, ki jih je izkazala kr-
škemu mestu vedno in vsi, a da niso
bili prijatelji župnika Reniera, da so
obsojali in da so pomilovali Hotsche-
varico, da je prišla Renieru v kramp-
lje, to jim dela le čast in testament za-
nje samo lepo spričevalo.

Te opombe k testamentu naj za-
dostujejo. Lov na premoženje starih
žensk je že izza davnih časov prava
duhovska specialiteta, a kaj takega,
kakor pri Hotschevarici v Krškem,
nismo še doživeli in se skoraj s tem
slučajem ne more primerjati slučaj
Medjatovke ali Ovičevke. Razloček
je le ta, da se je pri stari Hotscheva-
rici ljubljanski škof obrisal pod no-
som, ker je Renier drugače obrnil,
kakor je škof obračal.

Renier je še mlad in vesel ga
življenje. Zdjaj živi na Dunaju kot bo-
gat gospod in pravijo, da je tudi tam
že iztaknil staro žensko, ki ima silno
mного denarja in kateri posveča
svojo nežno pozornost.

Pričujoče »pripomnje k testa-
mentu Josipine Hotschevarjeve« bi
lahko tudi naslovili »Črna kamor-
ra«...

Polom v mariborskem nem- škem gledališču.

V Mariboru, 6. aprila.

Naši nemški someščani imajo s
polomom v svojem »gledališču«
skandal, kakor ga že dolgo časa ni bi-
lo v Mariboru. Meseca marca je nam-
reč javil sedanji gledališki ravnatelj
Fischer, kateremu je dal občinski
zastop mariborsko gledališče še za
eno leto v najem, da je insolvent in
je kratkoma pobegnil iz Maribora,
zapustivši ogromne dolgeve. O stva-
ri se je navzile skrbnemu prikriva-
nju vdolne nemške klike vendar za-
čelo govoriti v javnosti in tako je bil
celo tukajšnji nemški listič kot magi-
stratovo glasilo prisiljen o stvari
obširneje spregovoriti. Ker imajo
baš spodnjestajski Nemci lepo na-
vado, da neprestano zabavljajo na
slovenska gledališča, bodemo stvar
obširneje naslikali, da vidi naše ob-
činstvo, kake razmere vladajo včas
v nemških »kulturnih« institutih.

Ubegli ravnatelj Alfred Fischer
je bil poprej režiser v graškem gle-
dališču. Živel je od svoje žene, neke
soubrette na Dunaju, ločen. Baval se
je tudi v Gradcu s pripravljanim
deklet za gledališče in podučeval ne-
ko Rezi H u b e r. Njej in na rodbini
se je prilizoval, češ, da ima Rezi velik
talent za gledališče; vsled tega mu
je stari Huber posodil na štiri leta
26.000 kron pod pogojem, da angaži-
ra Rezi kot prvo soubrette. Denar je
dobil, Rezi pa ni pustil nastopati; ta
ga je morala tožiti, da jo je pustil na
oder.

Prve čase svojega bivanja v Ma-
riboru je točno izpolnjeval svoje dol-
žnosti; kasneje pa je pokazal svoj
pravi obraz. Penzijskemu zavodu ni
izročal zneskov, ki jih je vrgel davek
na vstopnice; dolžan je 2000 K. Isto-
tako je odtegoval igralcem zneske za
bolniško blagajno, agenturne provi-
zije, zavarovalnino proti nezgodam,
stroške za krojača, davke itd., ne da
bi ves ta denar tudi odračunal. Celot
dohodke dveh dobrodelnih predstav
je pridržal za se; aranžerji so že na-
kupili čevlje za uboge šolarje, pa jih
niso mogli plačati. Tudi tantijem ni
plačeval založnikom, dokler se ga ni
tožilo. Pri trgovcih in obrtnikih po
mestu se je zadolžil za mnogo tisoč
kron. Ti so seveda svoj denar za ved-
no izgubili.

Polom v mariborskem nem-
škem gledališču.

Po rebusih, ki jih je napravilo
sedaj gledališko in kazinsko društvo,
je moral Fischer odnesti okroglih 18
tisoč kron; vsota pa je veliko večja,
ker Fischer ni dal nekaterih dohod-
kov, kakor na primer onih, ki so jih
vrgle predstave v Ptuju, sploh vknji-
žiti. Mariborski gospodi je zatrjeval
in prisegal »pri življenju svojih
otrok«, da je od že omenjenih 26 tisoč
celih 24 tisoč njegovih; dva tisoča
kron je dobil boja od Huberjevih
kot nagrado za Rezin pouk.

Zanimivo se je tudi končalo nje-
govo gostovanje v Gorici. Ker ni
imel dovolj lastnih dekoracij, si jih je
izposodil v Gradcu, dasi so ga opozo-
rili, da jih v Gorici ne bode mogel
rabiti, ker so za tamošnji oder preve-
like. To se je tudi v resnici pokazalo,
in vsi prevozniki stroški za graške de-
koracije so bili vrženi v vodo. Za gle-
dališke predstave v Gorici je nastavlil
veliko previsoke cene. Celot gostova-
nje se je končalo s fujaskom; ravnatelj
Fischer jo je končno na tihem odku-
ril in prepustil gledališke igralce
svoji usodi. Se hrane si niso mogli
plačati, in ko so se odpeljali, jih je
spremljal razljučen restavratore ne-
prestanu psujoč in tožoč, da bo izgu-
bil svoj denar. Zalostna zahvala za
donašanje nemške kulture in umet-
nosti v Gorico!

Končno še budi omenjeno, da je
dobil ravnatelj Fischer za minulo
gledališko sezono 16.000 kron podpo-
re, ponajveč iz žepa mariborskih
davkoplačevalcev. Ti imajo sedaj se-
ve pravico vprašati, ali vodilna klika
ni nič vedela, kako se gospodari v
gledališču z javnim denarjem, ali pa
je to nalašč zakrivila?

Štajersko.

Slovenski škof Napotnik in bivši
ptujski župan Ornič, vodja štajerci-
janske stranke. Ker so se klerikalni
listi v Mariboru osmellili povedati
ptujskemu Orniču vendar nekaj
bridihi in so mu očitali med drugim
to, da pospešuje v Ptuju vsenemški
protestantizem, jim je zabrusil »Šta-
jerce« sledeči odgovor v obraz, ki stavi
»slovenskega« škofa Napotnika v
najlepšo luč: »Pribijemo, da je ta
lažnjiva gonja dr. Koroševih listov
v največjem nasprotju z izjavami vi-
sokih slovenskih katoliških duhov-
nikov. Le par slučajev naj našo trdi-
tev dokaže: Pokojni slovenski kardinal
Missia je izrečno zahteval, da
blagoslovi sam, iz lastnega nagiba,
Orniga in njegovo takratno nevesto.
Rekel je kardinal: »Jaz sem v bližini
Ptuja doma; poznam in častim Or-
ničovo hišo in blagosloviti hočem
vajino zvezo!« In tisto hišo, ki jo je
kardinal Missia visoko častil in bla-
goslovil, hočejo politikujoči kaplani
zasramovati. In naš knezoškof dr.
Napotnik? Ob vsaki priložnosti poča-
sti Orniga in njegovo družino. Pri
blagoslovljenju nove ceste čez Okič
je to z vznešenimi besedami storil in
se županu Orniču iskreno za njegovo
delo zahvalil. Še ni dolgo tega, ko je
knezoškof Napotnik zaklical: »Mi
smo vam, g. Ornič, zopet za večji dar
cerkvi mnogo hvale dolžni!« Zato je
sramota, da napadajo klerikalni listi
Orniga, tega velikega dobrotnika
cerkve, ki svojega katoličanstva ne
kaže samo z jezikom, temveč tudi v
dejanju. Sam knezoškof dr. Napotnik
je napisal g. Orniču in njegovi dru-
žini tole željo: »Friede sei dem Hau-
se und seinen Bewohnern!« Petan,
22. August 1907. Michael, Fürsbi-
schof.« Ali klerikalnim listom to ne
zadostuje? Ali ne spoštujejo mnenja
knezoškofa Napotnika in kardinala
Missia? Ti čudni katoličani tam pre-
klinjajo, kjer njih predpostavljenci
blagoslovljajo!... Tako »Šta-
jerce!« Ali ni smešno in žalostno, ako
»Slovenski Gospodar« priporoča slo-
venskim muropoljskim kmetom, Mis-
sijevim rojakom, da se naj v spomin
na tega svojega »velikega« rojaka ne
zneverijo slovenski kmečki zvezi?

Ali ni žalostno, če nadalje ista slo-
venska kmečka zveza trdi, da oprav-
lja ona edina narodno in obrambno
delo na Spodnjem Štajerju (vide čla-
nek ptujskega profesorja Kolariča v
»Slovenec«!) — dočim njen vrhovni
komandant, škof Napotnik, tako
hvali in povzdiguje enega izmed naj-
nevarnejših renegatov na Spodnjem
Štajerju? Ta slučaj kaže klerikalno
»narodnjaštvo« v vsej nagoti in škof
si je hudobne »Štajerce« pripombe
v polni meri zaslužil. Tako olajšuje-
jo klerikalci narodno delo na Štajer-
skem. Kjerkoli si bodo brusili sedaj
zaradi tega jezike, jih je treba opozo-
riti na narodna izdajstva njihovega
komandanta, škofa Napotnika v Ma-
riboru. Zares, ne gre se za besede in
puste fraze v »Straži«, temveč za de-
janja.

»Zasluge« klerikalnih poslanecev.
Iz Rogaške Slatine nam pišejo: Im-
amo zopet volitve in mariborsko ča-
sopisje nas je začelo osrečevati z obljubami in nam naštevati »zasluge«
bivših zvezarskih poslanecev. Slednje
dela klerikalno časopisje za to, ker se
zaveda, da se volilci čisto nič ne mo-
rejo na te zasluge spominjati. Tako

sta se boja dr. Korošec in dr.
Benkovič najbolj »strdila« za
ptujske - rogaške - sodelsko železnice.
Vnan tako piše »Straža« in mislimo,
da je s to svoje trditvi opravila ce-
lo oba imenovana možaka v veliko
zadrego, ki sta vendar prava mojstra
glede farbanja volilcev. No — in
von Schukleta so dobili premeteni
graški Nemci na led: pomagal jim
bo v prvi vrsti do zveze med Gleis-
dorfom in Fürstenfeldom — potem
pa se mu bode dalo zasluženo brco.
Kajti za nas imajo Nemci kakor kle-
rikalci same — obljube. In
von Schukle je bil sam tako prepi-
čan o Korošec-Benkovičevi nedolžno-
sti in nedelavnosti glede sodelske že-
leznice, da se za nju pri svojih poga-
janjih z graškimi Nemci in ptujskim
Ornigom sploh niti ni zmenil. To in
nič drugega je resnica.

Iz Ptuja. Naši javnosti ni nezna-
no, da ptujska policija za vse prej
skrb, kakor za javni red in varnost.
Opetovano smo se že po časopisih
pritoževali, da je kak policist brez
vzroka osuval kmečkega fanta, da so
se policisti smejali, ako so nemšku-
tarji pretepevali Slovence, ter da so
policisti plezali po oknih slovenskih
gostin, da bi iztuhali, če se v krčmi
kdo bedi. V živem spominu še so
vsem dogodivščinam sodnika Jeltsch-
ka in žene nekega policajca. Ta se je
moral na Orničovo povelje sprehaja-
ti s svojo čedno zakonsko družico po
mestu, da bi ne padlo toliko suma
na sodnijskega zapeljivca. Ali naši
javnosti ni znano, da je, kakor se go-
vorilo, mestni policaj Arnusch poneve-
ril več sto kron občinskega denarja.
Kaiser - Pirich - Heller - Arnusch,
kako svetlo se bleste te zvezde med
ptujskimi renegati! Orniču bi sveto-
vali, naj bi promeniral sedaj on z
Arnuschem po zvestem mu mestu
Ptuju.

V Vuzenici je umrl v soboto Au-
ton Remšnik, učitelj v pokopju. Po-
kopali so ga v ponedeljek. Pogreba
se je udeležilo mnogo učiteljskega iz
mariborskega okraja, med njimi vu-
zeniške šola z otroci in tudi drugega
občinstva. Pokojnik je služboval kot
šolski voditelj v Soboti trideset let.

Požar je uničil v ponedeljek po-
polndne vsa poslopja, živež in obleko
kmetu Kapšju v Gortini. Kako je
ogjenj nastal, ni znano. Značilno pa
je, da so se požarniki iz Mute celo
uro posvetovali, ali bi šli gasiti ali
ne. Nazadnje se je le odločilo pet
mož, ki so seveda prišli na lice mesta
prepozno. Nesrečen je bil sicer za-
varovan, a škoda presega znatno za-
varovano vsoto.

V konkurz je prišel Avgust
Krautsdorfer, trgovec z mešanin
blagom pri Sv. Antonu v Slov. gor.
Začasni unravitelj konkurzne mase
je g. dr. Milan Gorišek, odvetnik pri
Sv. Lenartu v Slov. gor.

V Žalcu se je vršil v četrtek zve-
čer sestanek trgovskih pomočnikov,
na katerem se je jako ostro grajalo,
da nekateri žalski trgovci (zlasti K.)
še vedno ne dajo trgovskim pomoč-
nikom zakonito določene ure počitka
opolndne. Ako se jim ne bo ustreglo,
bodo posegli po ostrejših sredstvih.

Drobne novice. Veteransko
društvo se je ustanovilo pri Sv.
Marku nize Ptuja. — V Kamnici
odloži, kakor poroča »Slov. Go-p.«,
župan Pečar svoje mesto. Nemšku-
tarski bratci niso zadovoljni z njim.
— V Cirkovcih so vendar začeli
graditi pestajališče. Bojda bo do me-
seca maja že gotovo in se bodo začeli
tam ustavljati osebni vlaki. — Pol-
dneven poduk je dovolil štaj-
dež, šolski svet na ljudski šoli v Za-
bukovju pri Sevnici. — Potrčila
je vlada izid občinskih volitev pri Sv.
Jakubu v Slov. gor. Občina dobi po
Veliki noči narodnega župana. Nem-
škutarji so s svojim rekurzum grdo
pogoreli. — Kuga slinavka in
grinta v ka se je zopet pojavila v
graški mestni klančnici pri živini, ki
so jo pripelali iz Hrvaškega.

Iz Maribora. Na tukajšnji de-
želni sadje in vinorejski šoli se vrši
od 8. do 13. maja teoretično-prakti-
čen tečaj za pridelovanje krmne. — Od
8. do 10. maja se vrši na šoli še tečaj
za pridelovanje zelenjadi. Številno
udeležencev je omejeno na 20. Javiti
se je do 1. maja ravnateljstvu; te da-
je tudi vsa druga pojasnila.

Iz Loke pri Zidanem mostu. Ci-
ril Vrtovec, učitelj v Loku pri Zidanem
mostu, je dne 3. aprila opolndne skočil bli-
zu Loke v Savo. Občinski redar
Baumgartner ga je s pomočjo treh
drugih mož rešil iz vode in spravil
v občinski urad. Vrtovec se je že več-
krat izražal, da se bode ustrelil ali
pa v Savo skočil. Ima razmerje z ne-
ko A. F. v Loku, katero mu povzroča
toliko nevolje. Mrzla Sava ga bo naj-
brže spametovala.

Markhlova kandidatura. Iz Ce-
lja nam pišejo: Jutri se vrši tu zaup-
ni shod nemškutarjev iz celjskega
mestnega volilnega okraja. Znani ko-
lovodje vrčih in manjših klik po
spodnjestajskih mestih in trgih bo-
do seveda zonet postavili vsenemške-
ga kričaka Markhla za kandidata.
Mož ve skrbeti za uradništvo in se
ve prilizovati nemškim poglavarjem

v svojem volilnem okraju. Te je pa tudi edino njegovo »delo«. V državnem zboru se odlikuje s smešnimi medklici slovenskih poslancev; ti medklici so tako duhoviti, da so prešli v sklad najneumnejših političnih anekdot. Nemški nacionalci sami vlečejo Marekha, kjer le morejo; saj je celo S. einwender nagovarjal včas slov. poslance, naj spravijo Marekha v ekstazo. Znan je njegova pesem o trializmu; jutri jo bo zopet pel in natančno naslikal, kako mislijo Slovenci ustanoviti jugoslovansko kraljestvo. Slišimo pa, da se praktični celjski obrtniki nič ne veselijo teh plodov Mareklove bolne fantazije; njih bi dosti bolj zanimalo, kaj je Marekh storil za nje. Savinska regulacija je tam, kjer je bila. Draginja v Celju Marekha tudi nič ne briga; on je ne čuti; Pač pa njegova hujskarija škodi celjskim nemškim obrtnikom in trgovcem; Slovenci zapuščajajo od dne do dne bolj domske botege, ker jim baš Marekh živo predočuje vse sovraštvo spodnjestaj, renegatstva do njih. Dasi nam sijajne večine, še utegne Marekh takrat zvesti, če se bodo dali pametni Nemci komandirati od klike in lečnih klavirizetov mesto da bi sledili lastni pameti in za ta volilni okraj izvolili moža, ki bi v prvi vrsti skrbel za sporazum med obema narodoma.

Koroško.

Kaj je s političnim društvom za koroške Slovence? Minulo je že par mesecev, odkar je celovška deželna vlada razpustila edino politično društvo koroških Slovencev. Od tedaj je vse tiho, zdi se nam, da so mu celovski »rodojlabi«² že postavili nagrobni spomenik ter mu berejo v tui resignaciji rekviem. Ako bi še pokojni A. dr. Einspieler živel, bi ropotal in bučal ljubeštvo toliko časa, da bi izvojeval pravico. Dr. Breje in Smodej pa polnita »Mir«² s raznovrstnimi dolgočasnimi neslanostmi, zaganjata se na desno in na levo v liberalce, le o tej krivici molčita.

Kako pozna dr. Lenard zgodovino koroških Slovencev? Slovenski »včni Zid«² dr. Lenard se je preselil v Celovec, kjer ga čaka baše mastna služba pri Mohorjevi družbi. V »Slovenca«² pošilja dopise o Koroški kot večak. Nedavno se je sestal v Grabstajnu s tinskim prčstom Greg. Einspielerjem ter ves srečen pripoveduje, da je spoznal slavnega prvoboritelja in voditelja koroških Slovencev. Veščak Lenard je bil namreč nverjen, da se je spznel z Andrejem Einspielerjem, ki je pa žal umrl že pred 23 leti. Gregor Einspieler pa ni dosti posegal v politično življenje, najmanj pa je prvoboritelj in voditelj.

S pada je padel. Za Kamnom pri Vetrinjah je padel v četrte hlapec pri Vidru med delom s poda in si zlomil levo nogo in levo roko. Ponesrečenca so prepeljali v deželno bolnišnico.

Požar. Kakor se poroča iz Tigrč, je izbruhnil dne 4. t. m. ob 2. popoldne v Vencinjah iz neznanih vzrokov požar, ki je vpepelil dve kmečki hiši in 3 gospodarska poslopja. Škoda, ki jo trpita posestnika Andrej Kandut, po domače Birt, in Matija Jeseničnik, je le deloma krita z zavarovalnico.

Oder s trinajst dninaricami se je podrl. Pri novi zgradbi klavnice v Celovcu se je v četrtek podrl tri metre visok oder, na katerem je stalo 13 dninaric. Vzrok, zakaj se je oder podrl, še ni znan, pa je brezdvomno bil slabo postavljen. Dninarice so padle vse pod tramovje in dve sta se preceji težko, druge pa lahko poškodovale. Izvečine pa so ostale nepoškodovane. Težko ranjeni delavki so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Primorsko.

Nov župan v občini Grahovo na Goriškem. Ko so klerikali izgubili občino Grahovo pri zadnjih volitvah, so rekurirali in spletkarili, da bi prišlo do novih volitev, češ, morda bi se dalo pri novih volitvah kaj ujeti. Ujeti bi ne bili nič, ampak le še bolj bi se bili blamirali. Sedaj je prišlo končno do volitve župana. Za župana je izvoljen g. Andrej Močnik, mlad agilen posestnik in trgovec. Starešine so dobro in prav volili v splošno korist občine.

Na Goriškem se že čuti prvo gibanje za državnozborske volitve. Res, da so že vsako leto volitve, ali ker so zopet, ne kaže drugega nego spustiti se v volilni boj še toliko bolj, ker so tu znamenaja, ki kažejo, da si klerikali ne morejo nikdar popolnoma prisvojiti Goriške, ako se naprednjaki krepko zganajo. Pa je tudi prava dolžnost Goričanov, da pokažejo pred svetom, da klerikalizem ne bo zajel nikdar celega slovenskega naroda! — Klerikali bodo kandidirali v Gorah dr. Antona Gregoričiča, v goriški okolici Jožefa Fona, po kra-

sko - ajdovakem mandatu se oadije aline nekemu delu. poslancu, pa bo težko kaj. Naprednjaki se morajo združiti vsi ter v sporazumu s ljudstvom postaviti kandidata. To se tudi zgodi. — Na italijanski strani bodo menda kandidirali doseđanji državni poslanci.

»Fridolinstvo«² v Vipavski dolini na Goriškem. Še je vsem v spominu »Fridolinstvo«² iz Dornberga ter obodba nesrečnega dornberškega klerikalea Kavčiča, pa je še tu nov slučaj »Fridolinstva«. Zaprl si nekega okoli 32 let starega Cigoja iz Malovš v Vipavski dolini, ki je obdolžen »fridolinstva«. Njegovo žrtev, mladega fanta, 22letnega Franca Pišota so pripeljali večeraj v Gorico v deželno umobolnico. Mladenč je znorel. Cigoj je imel z njim opraviti baje v 8 let. Perverz i Cigoj je bil eden glavnih stebrov klerikalne stranke v Vipavski dolini, zagrižen čuk in agitator. Napredno kmečko ljudstvo po Vipavski dolini se zgraža nad početjem klerikalcev stramuje se, da je kaj takega mogoče pod svim Čavnom, dostavljajo pa nekateri možje, da so klerikali obilo še prikrili ter če bo prišlo vse na dan, da bo to nekaj groznega. Klerikalno izpričevanje mladine, potuha, katero jej dajejo iz farovžev, rodita res lepe sado-ve. Pač grozno!

Domobranski polk iz Ljubljane. Domobranski polk št. 7 je odkorakal iz Ljubljane v dveh oddelkih. En bataljon je odšel po tržaški cesti ter ostane v Gorici, drugi so šli na Gorenjsko ter prišli skozi Ziri in Spodnjo Idrijo na Goriško.

Vojaško gibanje. Živahno je po celem Goriškem. Kamor pogledaš, vse polno vojakov. V mestih in vaseh in po cestah, povsod jih kar mrgoli. Iz kraja v kraj se selijo. Oddelki vojakov planincev so odšli v sredo zjutraj iz Gorice v Brda v svoja poletna bivališča, nekateri oddelki pa so se podali v Soško dolino.

Vojaki v Biljani. Danes pridejo v Biljane vojaki ter ostanejo tam šest mesecev. Odslej bodo prihajali vsako leto skozi deset let vojaki v Biljano ter ostajali tam vedno po šest mesecev. Na Vrhovlju nad Kožbano ne zidajo trdnjave, kakor se je poročalo, temveč se tam le nastani stotinja vojakov kakor tudi drugod po Brdih.

Župan občine Grahovo. Starešinstvo je izvolilo za obsežno občino Grahovo za župana g. Andreja Močnika, trgovca in posestnika na Koričnici. Novemu županu zaupajo, da bo dobro vodil občinske posle ter deloval v splošno korist vseh občanov.

Detomora osumljeni. Na Banjšicah pri Testenovih so aretirali mater in hčer, češ, da je hči rodila, da pa sta obe otroka umorili. Uvedli so sodno preiskavo, ki bo brez dvoma do- gnala, kaj je resnice na tej govorici.

Zavratni umor. Na zatožni klopi pred tržaško poroto so sedeli večeraj stiri obtoženci in sicer kmet in kmetica Matej in Antonija Slavič, oba stara po 40 let, kmečev oče, 70letni Matej Slavič, in 42 letni dninar Mark Segota, vsi iz Kastava, obtoženi zločina zavratnega umora. Dne 24. septembra 1910 so našli v bližini Voloske truplo posestnika Josipa Kučiča, ki je bil po izpovedbi izvedencev umrl nasilne smrti. Umorjeni je imel dva sina, od katerih je eden živel pri njem, drugi pa je bil v Ameriki. Ko mu je umrl sin, ki ga je imel pri sebi, je vzel Kučič v hišo Slaviča in njegovo ženo, da bi mu pomagala pri delu. Skupaj so ostali 14 mesecev in za odškodnino za njih delo je odstopil Kučič obema Slavič s pogodbo z dne 26. aprila 1909 polovico svojega posestva. Med tem pa je opetovano pisмено vabil svojega sina, ki je bil v Ameriki, da naj pride nazaj v Evropo in domov. Ta se je vrnil potem aprila in se nastanil s svojo ženo v hiši svojih staršev. Oba Slavič sta se morala izseliti, prej sta se pa morala proti odškodnini odpovedati pravici do polovice posestva. Kučič in Antonija Slavič pa sta imela že prej, dokler sta oba Slavič še stanovala pri njem, intimno razmerje, ki je trajalo tudi še pozneje. Mož je vedel za to razmerje in je bil trpel. Dne 10. julija m. l. pa je napravil stari Kučič oporoko, v kateri je postavil Antonijo Slavič za glavnega dediča. Sam ji je oddal oporoko in pripomnil, da ni varen niti trenutek pred svojim sinom. In res je letel sum najprej na njegovega sina, katerega so tudi zaprli, potem pa čez tri mesece zopet izpustili iz preiskovalnega zapora. Pozneje pa se je izkazalo, da sta najbrže oba Slavič in njih sin ter Segota izvršili umor, da ne bi mogel stari Kučič izpremeniti svoje oporoke.

Vojaški nabori v Istri. Vojaški nabori za Istro se vrši po nastopnem redu: v Trstu od 24. do 29. aprila, od 1. do 6. maja in od 8. do 11. maja; v Gradišcu 26. in 27. aprila; v Korminu 28. in 29. aprila ter 1. maja; v Gorici (okolica) 31. maja, 1. do 3. junija in 6. in 7. junija; v Gorici (mesto) 24. in 25. aprila; v Ajdovščini 29. in 30. maja; v Kanalu 26. in 27. maja; v Cerknem 24. maja; v

Kobaridu 19. maja; v Boven 18. maja; v Komnu 19. in 20. aprila; v Sežani 21. in 22. aprila; v Trzinu 12., 14. in 16. junija; v Cervinjann 17., 19. in 21. junija; v Krku 28. in 29. aprila; v Cressu 2. maja; v Malem Lošnju 4. in 5. maja; v Poreču 20. in 22. maja; v Bujah 24., 26. in 27. maja; v Labinju 17. in 18. maja; v Voloskem 19. do 22. aprila in od 24. do 26. aprila; v Kopru od 6. do 9. junija; v Piranu od 29. do 31. maja; v Škofijah 2. junija; v Rovinju 15. maja; v Pulju od 8. do 10. maja; v Dinjann od 11. do 13. maja; v Buzetu od 8. do 10. maja; v Pazinu 9., 10., 12. in 14. junija; v Podgradu 16. in 17. junija in v Motovunu 12. in 13. maja.

Vabilo.

Napredno gospodarsko in politično društvo za Krakovo in Trnovo : priredi

v nedeljo, dne 9. t. m. ob 10. uri popoldne v gostilni pri Grčarju, Celovška ulica 19

SHOD za člane, volilce in volilke.

Deželni odbornik g. dr. Ivan Tavčar bo poročal o mesnem in deželnem gospodarstvu.

Volilci in volilke pridite na shod, da se prepričate, katera stranka da je zaščitnica in katera je škodljivka vaših koristi.

Dnevne vesti.

+ Dr. Šusteršič in uradništvo. Da je dr. Šusteršič in z njim vsa klerikalna stranka največji sovražnik slovenskega uradništva, je splošno znano. Saj so znane njegove krilate besede, ki jih je izgovoril javno v deželnem zboru, da uradniki samo žo. žo in žo, ne dela. o pa nič.

Vkljub tej notorični mrznji dr. Šusteršiča proti uradništvu se vendar še nahajajo med uradniki posmuiki, ki menijo, da jim bo klerikalni vodja pomagal, ako se obrnejo nanj ter ga prosijo za intervencijo. T. ko se je obrnil pred nedavnim časom na dr. Šusteršiča tudi neki sodni uradnik, s katerem se splošno ve, da se nagiblja popolnoma na klerikalno stran. Mož se je vrzel v frak in klak ter se osebno napolil h gospodu načelniku »slovenske ljudske stranke«. Kako je bil sprejet, ne bomo pripovedovali, dovolj je, ako omenimo, da bi se bil mčž že pri vratih okrenil, ako bi v njem ne nadvladalo prepričanje, da se bo mu končno le posrečilo izposlovati podporo po njegovem mnenju vsega mogočnega Šusteršiča. Mož se je torej premagal ter pohlevno in ponižno poprosil gospoda Šusteršiča, naj bi blagohotno v tej in tej stvari interveniral zanj pri justičnem ministru dr. Hoehenburgerju. Šusteršič ga je med tem prezirljivo močil in ko je bil mož pri kraju s svojo prošnjo, se je zvrtnil ter rezko naglašajoč vsak zlog odgovoril: »Z justičnim ministrom dr. Hoehenburgerjem jaz sploh ne obujem in ne maram priti z njim v nobene sike.« Še en zaničljiv pogled in dr. Šusteršič je obrnil hrbet prosilcu. Ubogi sodni uradnik še danes ne ve, kako je takrat prišel preko Šusteršičevega praga, to pa ve, da ne bo nikdar več v svojem življenju iskal pomoči pri klerikalcih, najmanj pa pri dr. Šusteršiču. To resnično povest o dr. Šusteršiču in slovenskem uradništvu priobčujemo v vednost in raynanje našemu uradništvu, da bo vedlo pravilno takrirati prilizovanja in obljube klerikalne stranke vzpričo bližajočim se občinskim, deželnozborskim in državnozborskim volitvam.

+ »Šef justične uprave«. »Slovenec«² govori v članku, v katerem pere notarja Hafnerja, opetovano o šefu justične uprave, skrbno pa se izogiba povedati, da ni ta šef justične uprave nihče drugi kakor justični minister dr. Hoehenburger. In zakaj nečjejo imenovati tega odlozonega imena? Klerikali imajo za to svoje gotovo vzroke. Med klerikali in dr. Hoehenburgerjem so bili namreč dlje časa prav napeti odnosaji. Toda ni treba misliti, da je bila dr. Šusteršič in njegova družba morda nasprotna Hoehenburgerju radi njegovih germanizatorskih teženj, kaj še, marveč zgolj zaradi tega, ker se je le-ta sprva upiral, da bi postal izvrševalni organ klerikalnih želja. Zato se je tudi takrat dr. Šusteršič izrazil, kakor omenjamo že na drugem mestu: »S Hoehenburgerjem sploh ne obujem in ne maram priti z njim v nobene stike.« To nasprotstvo klerikalcev proti Hoehenburgerju je bilo tako veliko, da so svoječasnno celo navajali tega ministra kot enega glavnih vzrokov za svojo porazitev in obstrukcijo proti vladi. Ta napetost med dr. Šusteršičevim stranko in justičnim ministrom pa je jela

ginevati, čim bolj se je dr. Hoehenburger kazal dostopnega, raznim klerikalnim željam. Ko pa se je Hoehenburger končno udal, da je dal uničiti novomeško sodbo proti notarju Ilfnerju, je bilo takoj sklenjeno debelo prijateljstvo med njim in klerikali in za to ga predvčerajenji »Slovenec«² že imenuje — sramežljivo sicer, da ne navaja izrečeno imena Hoehenburger — »šefa justične uprave, moža s priznano bistroumnostjo in objektivnostjo...« Tako-le delujejo klerikali za narod, tako se zavzemajo za ljudske koristi.

+ Zakaj so bili klerikali zadovoljni z Elsnerjem? Tudi ta koprena je sedaj dvignena. Elsner je bil namreč tisti, ki je bil pri graškem nasodiščen referent o Hafnerjevi zadevi, on je bil tisti, ki je predlagal, naj se dovoli obnovitev postopanja, proti Hafnerju ter delegira za novo razpravo okrožno sodišče v Celju. Če se to uvažuje, potem se razume »stoična mirnost«, s katero so klerikali sprejeli imenovanje Nemca Elsnerja za predsednika ljubljanskega deželnega sodišča.

+ Dr. Šusteršič herachi pri vladi, da bi dala večjo vsoto denarja — klerikalnim posojilnicam in zadnjam na Krajskem. Tako poročajo različni nemški listi. Kaj torej člo ukradeni vsenčlilski fond ni zadostoval, da bi bili z njim klerikali zamešili vse svoje luknje? To morajo vladati lepe razmere pri teh klerikalnih zadrugah!

+ Klerikalna cementna tovarna, ki jo je ustanovil župnik Lenassi v Smihelu na Notranjskem, dela klerikalcem velike skrbi. Župnik Lenassi, ki se je svoj čas že pripravljaj, da izgine čez morje, a se je potem lotil vsakovrstnih spekulacij, jo je menda s to cementno tovarno ali kar je že, hudo polomil. Čuje se, da so klerikali vtaknili v to stvar svojih stotisoč kron, zdaj se je pa neki izkazalo, da je skoro ves ta denar izgubljen.

+ Klerikalna posojilnica v Trnovem na Notranjskem. Te dni so bili iz Trnovega različni ljudje v Ljubljani ki so vedeli povedati mnogo zanimivega o klerikalni posojilnici v Trnovem pa nič — dobrega.

+ Kako se klerikali boje javnosti. Večraj so sklicali klerikali »javen shod«² v veliko dvorano hotela »Union«. Na dnevnem redu je bil govor dr. Šusteršiča o bodočih občinskih volitvah in o kandidatih Slov. ljudske stranke. Javnega shoda se udeležil lahko vsak in vsak list pošlje tudi lahko svoje poročevalce. To pa ni za klerikale. Boje se ti ljudje javnosti, zakaj, pač lahko vsak ve. — Odkritegt dela in poštene agitacije ni treba tako skrivnostno prikriti. — Ti pa so zaprli vsa vrata v dvorano in spuščali svoje backe pri najmanjšem vohodu kot ciklop v svoji votlini kostrune. — Najlepše pa so pokazali svoj strah pred javnostjo s tem, da so z vsa hinavsko kulantnostjo odpravili našega in poročevalca uradnega lista »Laibacher Zeitung«. — Veliki general dr. Šusteršič se je izrazil: »Dasi je javen shod, vendar se bodo obravnavale le interne zadeve stranke. Zato poročevalci niso pripuščeni.« To prakticirajo le klerikali, ki se toliko boje javnosti, da pozabijo pri tem prav vso, tudi stanovsko dostojnost. — Žalostno za nje, a resnično!

+ Klerikalni kandidatje za občinske volitve. V klerikalnih volilnih predlogih so navedeni kot kandidatje za občinske volitve ljubljanske ti - le:

V I. razredu za odbornike: 1. pasar Kregar. 2. Dr. Detela. 3. Bahovec. 4. Rojina Ant. 5. Srebot. 6. Večaj. 7. Škof. 8. gostilničar Lampert. 9. Leskovec. 10. Toman Feliks; 11. stotnik Kump; 12. tesar Pust; 13. Simončič; 14. Sedmak in 15. Zore. Za namestnike: Jalen, Šušnik, Peterca, Čuč, Kalan, Pezdri, Mesar, Krtina, Velkavrh, Kranj, Kante, Povše, dr. Pegan, Jarc in dr. Šusteršič.

V II. razredu za odbornike: 1. davč. uprav. Lileg; 2. Novak; 3. poš. rav. Štrukelj J.; 4. krojač Ložar; 5. Jevč; 6. Jeglič Janko; 7. ofic. Zupančič; 8. Pengov; 9. dr. Dolšak; 10. Noibel; 11. Sadar; 12. Zajc; 13. Trpin; 14. dr. Pogačnik in 15. Jevnikar. — Za namestnike: Trtnik, Močnik, Tomec, Milavec, Meden, Rus, Podboj, Bizjak, dr. Mantuani, Rakovec, Remec, Kralj, Matelič, dr. Trtnik, dr. Lampe.

V III. razredu za odbornike: 1. Dr. Zajec; 2. Kos; 3. Iv. Štefe; 4. Šerjak pri Krisperju; 5. sluga Marinko; 6. Koleča; 7. želez. Trinec; 8. paznik Jeglič; 9. Bizjak; 10. Globevnik; 11. Pavšek; 12. sluga Fras; 13. Tomažič; 14. Krušič in 15. Lukman. — Za namestnike: Znidaršič, Požar, Kunstelj, Lenčič, Samec, Burkelje, Golmajer, Korencan, Zabukovec, Goloblič, Palovec, Gostinčar, brivec Ogrič in dr. Krek.

+ Čemu so kongregacije? Naprednjaki smo omalovaževali takozvane kongregacije, ki sta v Ljubljani za moške in za ženske. Sinatrali smo jih za nedolžna zbirališča dušev-

no omejenih in histeričnih ljudi. Marsikateri naprednjak se vsled tega ni dosti brigal, ali so soproge, sorodnice in služkinje pri teh bratovščinah. Klerikali pa so se smejali naši kratkovidnosti, ker so zasledovali s kongregacijami dalkosežne namene. In ta namen je prišel sedaj v občinski volitvami. Ravno zato, ker so klerikali vedeli, da imajo v kongregacijah večino ljubljanskega žnstva, so dali tudi ženskam volilno pravico. Neka volilka, ki sicer ne spada med omejene in histerične, a je prišla na prišlek sorodnic v kongregacijo, je priznala, da bi rada volila napredne kandidate, toda disciplina v kongregacijah pa veže le slovenske člane in članice. Kakega Tschado iz nemške šparkase, ki ima višjo šaržo v kongregaciji, gotovo duhovniki ne bodo silili voliti klerikalne kandidate.

+ Dolg pa slab zagovor si je spisal v »Slovenčevih«² idrijskih novicah Oswald podpiranja Kobalove kleti. Pravi: »S Kobalom Oswald ni prav nič znan, Oswald ni nikoli rekel, da naj Kobal gradi klet.« V resnici obudovanja vreden argument! Prav ker Kobal ni bil znan z Oswaldom, mu je napravil toliko škodo, saj če bi bil Kobal klerikalec, bi bil lahko zidal klet, kakršno bi hotel. Oswald pa je bil znan predobro s sosedinjama, ki ste se pritožili, in se je tudi zanje zavzel pri deželnem odboru, da je le ta zepustil pot pravičnosti in v tej stavbni zadevi pristransko postopal. Pri tem neizpodbitnem dejstvu ima Oswald še drzno čelo trditi, da »Narodov«² dopisnik laže, če pravi, da je Oswald odnosno dekan Arko kriv, da se je klet podrla. Na naša konkretna vprašanja, ki smo jih opetovano stavili, Oswald previdno molči. Pač pa v svoji slabi vesti besedeči o vsem mogočem. Pa tu je vsaka gostobesednost popolnoma odveč. Kobalov slučaj je tako očividen, da Oswald svojega infamnega dela prikriti ne more, naj popiše še toliko idrijskih novic. Vsak pošten človek v Idriji, naj bo priprst delavec ali inteligent, je obsojal nasilje, ki ga svet za časa ustavnega življenja še ni videl, in vsak je sočustvoval s Kobalom in se čudil njegovi mirnosti, kor so mu klerikalni roparji razdevali s trudom pridobljeno imovino. Celozunaj Idrije se je vse zanimalo za Kobalov slučaj, kamor je prišel kdo iz Idrie, se ga je izpraševalo o Kobalovi kleti. V tem slučaju so klerikali dokumentirali, kakš nasilneži so in kaj more od njih pričakovati ljudstvo. Pač žalostno spričevalo za ljudsko stranko, ki mora svoja ljudska dela skrivati za orožniška bodala, in se le z največjim terorizmom obdržati na površju. Jasen dokaz, kako pri koncu je. Tega konca tudi Oswald ne bo ustavil, o tem je lahko prepričan. Ljudstvo bo prej ali slej pomodelo z do mozga korumpirano klerikalno zalego.

+ Klerikalna maščevalnost in plačilo. Dne 30. sušca t. l. se je vršila pred c. kr. okrajnim sodiščem v Cerknici, zanimiva sodna obravnava. Kot tožnik je nastorilo 6 članov občinskega odbora občine Silče pri Sv. Vidu nad Cerknico, in sicer župan Andrej Makovec, prvi svrtovalec Matvež Lah in odborniki Jože Šritof, Franc Bečaj in Jože Sterle. Tožence je bil Franc Rupar, posestnik iz Lesnajakov. Predmet tožbe, žaljenje časti, katero naj bi bil baje toženec zakrivil s tem, da je dne 24. svečana t. l. v neki gostilni kritiziral delovanje tožnikov v občinskem odboru ter jim očital zahrbtnost in nepostavnost. Pri obravnavi je nastopil toženec dokaz resnice, ki ga je tako sijajno doprinesel, da ga je sodišče oprstilo vsake krivde in kazni. S tem je svojim tožnikom vstisnil na čelo neizbrisljiv sramotni pečat nepostavnosti in zahrbtnosti. Prizor za bogove je bil, kako so tožniki, katerih glavni namen je bil, naprtiti tožencu denarno globo in občutne stroške, po razglašeni razsodbi, bledli obrazov in podaljšanih nosov, odlezli iz sodne dvorane. Ako bi se kaj takega primerilo moč-m, ki imajo kaj čuta, časti in sramote v sebi, bi se takoj odpovedali svoji časti v občinskem odboru. Toda ti poštenjaki bodo seveda vkljub sramotnemu porazu ostali še nadalje na svojih stolčkih, ter odločevali po svoji nezmotljivi modrosti in pravičnosti o sodbi občanov. Drugega komentarja ni treba.

+ Ta pa lepo dela! Nadučitelj Fr. Silvester, ki je nekoč služboval na Črnem vrhu nad Idrijo, je povzročil narodno-napredni stranki dosti težav. Kar je uganjal, je prese-galo vse meje, in da se ni zanj potegovala narodno-napredna stranka, bi še davno več ne bil učitelj. Klerikali so dosegli, da je bil kazenskim potom premeščen na Dolenjako, kjer

je potem hitro slekel napredno kožo in se prelevil v klerikalca, kakor store vsi tisti učitelji, ki nimajo ali nič značaja ali pa toliko masla na glavi, da se ne upajo na sonce. Silvester službuje zdaj v St. Lovrenču in kot klerikalec se čuti tako varnega, da si dovoljuje dejanja, ki so že v precej velikem nasprotju s kazenskim zakonom. Silvester je na primer naznanil posestnikovo ženo Fr. Temec na e. kr. okrajno glavarstvo po krivici, kajti glavarstvo je ženo oprostilo. Ko mu je Fr. Temec to očitala o priliki, ko je hodil Silvester kot organist pobirat bero, ji je Silvester pisal naslednje pismo:

G. Fr. Temec, posestnikova soproga — Stehanja vas.

Ko sem pobiral bero, ste rabili med drugim sledeče besede vprico občinskega sluga: »Vi ste lagali, ko ste poročali glavarju.« S temi besedami me niste samo osebno razžalili, ampak še več. Ker imam tudi za moje govorjenje v solski vadi tudi drugo pričo, ki bo pod prisego potrdila resničnost onega, kar sem poslal glavarstvu, Vam sporočam, da imate čas se pogledati z mano v osmih dneh, drugače Vas bom tožil in izročil advokatu, s katerim sem se o tej zadevi že posvetoval. Ker Vam nočem delati prevelikih stroškov, Vam sporočam, da se pogledam pod sledečimi pogoji: Meni daste za biro in drugo 10 kron, za moj pogovor z advokatom pa 12 kron, vsega skupaj 22 kron. Pripomnim še, da Vas čaka po izjavi odvetnika najmanj en teden zapora in da se Vaša obsodba bi težko spremenila v denarno kazeno in bodele torej, če Vas tožim, bržkone morali sedeti v zaporu. Torej sem Vam na razpolago. S pozdravom.

Nadučitelj Fran Silvester iz St. Lovrenca.

Ta je res dobra! Silvester je kot organist pobiral bero, ki je pa nihče ni dolžan dati in katere da vsak kolikor hoče. Zena mu ni dala ničesar, Silvester pa je nato poskusil izsiliti kar 22 K, za bero 10 K in za advokata, s katerim seveda ni nikoli govoril, pa 12 K. To vse z grožnjami, da bo sicer poštna žena Fr. Temec en teden zaprta. Res, ta Silvester lepo dela! Na zgornjše svoje pismo seveda ni dobil Silvester nobenega odgovora in tudi ne tistih 22 K, ki bi jih bil tako rad priljubil. Fr. Temec je čakala na tožbo in čaka še danes, kajti Silvester je s tožbo samo grozil, da bi dobil 22 K, tožiti pa se seveda ni upal. Navedli smo to, da se vidi, kaj si vse dovoljuje kak klerikalni učitelj. Če bi napreden učitelj kaj podobnega storil, bi ga klerikalec takoj ovadil sodišču in solska oblast bi ga s trdo roko prišla za goltnec; za početje klerikalnih učiteljev pa ima solska oblast seveda drugo mero.

+ Vlagatelj »Glavne posojilnice«. Naznanili smo že, da je vse terjatve, torej tudi vloge »Glavne posojilnice« treba po predpisu konkurznega reda prijaviti do konca meseca aprila e. kr. deželnemu sodišču v Ljubljani. »Kmečka posojilnica ljubljanske okolice« sprejema vlozne knjiznice »Glavne posojilnice« v ta namen, da jih prijavi e. kr. dež. sodišču. Za to posel in trud ne računa posojilnica strankam nikakih stroškov, temveč izvršuje vse to strankam brezplačno. Vlagatelj »Glavne posojilnice« naj se torej podvzaja v svojo korist. Več sto je še takih vlagateljev, ki se še niso prijavili. Ako se ti vlagatelji ne ogle sami, jim bo deželno sodišče postavilo skrbnika. Vlagatelj »Glavne posojilnice« naj ne zamude zglasitve roka, kajti ako ta rok zamude, bodo morali plačati posebne stroške, in kar je najhujše, bodo izključeni od razdelitve, že opravljenih na podlagi pravega razdelbenega načrta. Vsi vlagatelji naj se torej z zaupanjem obračajo na »Kmečko posojilnico ljubljanske okolice«, ki jim bo rada brezplačno pomagala.

+ Javen shod v Spodnji Šiški v steklenem salonu Reimlinghausove gostilne se vrši v nedeljo ob 2. uri popoldne. Dnevni red: Odstop župana in podžupana v Spodnji Šiški ter vzroki.

— Gg. dopisnike prosimo obnovno, naj pošiljajo za sobotno številko namenjene spise vedno tako, da jih bomo imeli vsaj v petek opoldne v rokah, ker pozneje došli prispevkovi ne moremo več spraviti v list.

— Umrli je danes ponoči po dolgem bolhanju bivši sedmošolski Dragotin Senekovič, sin vpojenega gimnazijskega ravnatelja in prvomestnika družbe sv. Cirila in Metoda. Naše i krmo sožalje! Slovenke, Slovenci! Prvomestnik naše šolske družbe potrebuje tolažbe, zmanjšuje njegovo žalost z izrednimi prispevki za našo vse podpre potrebno družbo sv. Cirila in Metoda.

— Nobena sladka beseda naj ne premoti slovenske gospodinjne, nobena visoko doneča fraza naj ne preslepi, da bi dajala prednost tujim, nemškim izdelkom pred dobrimi domačimi — posebno š., če so ti domači izdelki boljše od tujih! V zadnjem času se trudijo prav posebno

razni agentje, da bi naše gospodinjne odvračili od naše izvrstne domače »Koliške kavne primene« — seveda zaman, kajti vsaka slovenska gospodinja je danes še sama tako pametna, da kupuje le dobro blago in tako zavedna, da kupuje le domače blago. In ker je »Koliška kavna primena« dobro domače blago, zato se je vkljub sladkim besedam in visoko donečim frazam, ki nimajo nobene vsebine, naše gospodinjne držijo in je ne marajo opustiti, ker vedo, da vse druge tuje izdelke te vrste v vsakem oziru daleč daleč nadkriljuje.

Tatvina koleša. V veži Čonškove gostilne v Spod. Šiški je neznan uzmivč odpeljal uradniku Ivanu Pavšiču kolo zistem »Diana Dürkoppe«, vredno 160 K. Kakor se je poizvedelo, je prišel v vas Garčarjeve neznan človek, ki je govoril v hrvaškem narečju k Vincenciju Podlesniku in mu ponudil za slepo ceno kolo v prodaj. Podlesnik se je navidezno zadovoljil s ceno, prej je pa hotel kolo poskusiti. In res se je vsedel na kolo ter se odpeljal v Planino za deva ovaditi orožnikom. Ta trik je pa tudi neznan Hrvat opazil, ter jo je umih rog neznan kam popihal. Sodi se, da jo je zaval proti Reki ali Trstu. Zaslodovanje varnostnih organov je bilo brezuspešno.

Dva navihana ptička. Loize Tepina se je udeležila v Spod. Šiški ključarskega obrta. Ker je bil pa fant neubogljiv, ga je mojster zapotil. Prišel je pa k mizarskemu mojstru Arharju z nekim pismom, češ da je Smoletova žena, ki je obenem tudi Arharjeva hči v nujni denarnih stiskah ter naj izroči fantu 40 kron, katere nujno potrebuje. Arhar pa dečku ni verjel in je rekel, da ji bo že sam denar poslal. Čez kake pol ure je pa navihane poslal svojega 12 let starega brata Pavla s ponovljeno prošnjo, a tudi sedaj se ni Arhar udal ter je fanta odslovil. Pač pa je nesel dozdevno zaproseni denar sam svoji hčeri. Ta pa o tem seveda ni nič vedela. Brata sta krenila po tem v Ljubljano ter tam soprogo nekega učitelja na enak način opeharila za 5 kron. S tem denarjem sta se odpeljala v Kranj ter skušala s ponarejenim pismom opehariti neko uradniško gospo za 30 kron. A tudi tu nista imela sreče, zato sta šla k nekemu kajzarju, katerega sta mislila opehariti za 10 kron, končno sta se morala pa le s 3 kronami zadovoljiti. Nadebudnega ptička so spravili pod ključ.

Tatinska sostanovalka. Brezposelnata natakarka Marija Ješelnik je izmaknila Katarini Pisarik v Štepanji vasi ročni stroj za pletenje nogavic, vreden 300 kron, nekaj volne in več parov neizgotovljenih nogavic ter jo je neznan kam popihala.

V hlevu umrl. K kolerji Janezu Ahlinu v Škofelji je prišel 70 let stari prosjak Matovž Kopač iz Črne vrha prosit prenočišča, kar mu je ta tudi dovolil. Drugo jutro ni mogel revež vstati, tožil je o notranjih bolečinah, tretji dan je pa izdihnil. Oslablost in mraz sta bila vzrok njegove smrti.

Ciganska načloga. V Zahji vasi ste bili te dni posestniku Pezdriju ukradeni dve kokoši, nekemu drugemu posestniku pri Plešivci na 100 k sena. Na sumu je neka ciganska tolna, ki je taborila v obližini teh krajev. Poskali so tudi več lesa in napravili obščno škodo. Ker so ciganom postala tla prevročja in so se čutili zasledovane, so jo popihali.

Tatinski cigani. Na sedmih vozovih okrog se vzeči cigani so osumenjeni, da so 31. m. m. posestniku Fran Pezdriju iz Plešivce ukradli iz nezaklenjenega hleva 8 piščancev in posestniku Fran Pleškotu v isti vasi 100 kg sena. Cigani, ki so prišli baje iz Galicije, so se odpeljali proti Beovnici.

Iz Mirne na Dolenjskem se nam piše: Pretečeni teden nekega večera okoli sedmih se je razsrdil župnik Kocijančič nad svojo dekle Marijo Debevečo ter jo je prav poštno naklestil, da je bila drugi dan na več krajih črna. Repot je bil tak, da sta prišla na pomoč hlapec in druga dekla. Toda tudi ta dva nista ničesar opravila, temveč sta jih najbrže tudi dobila. Kakor smo izvedeli, je dobil Kocijančič ultimatum, naj gre. Mi smo le radovedni, kdaj pobere šila in kopita, vsaj tak župnik, katerega nihče od faranov ne spoštuje, vendar ne more uspešno svoje službe opravljati. Nekdaj se je izrazil, da o sv. Jurju ne pojde on, temveč organist. Pri nas smo že navajeni na to. Imeli smo za časa župnikovanja Kocijančičevega že toliko organistov, kolikor je dni v letu.

Surovina prve vrste je okoli 24 let stari Jože Gimpelj, delavec v Podturnu pri Toplicah. Kar zasluži, vse zapije, potem pa je v nadlego celikoliki. Doma razbija, prežene svojo mačeho in jo opsuje z najgršimi imeni. Dne 25. marca t. l. je prišel Gimpelj precej natrkan pred hišo Jožeta Makoveca, v kateri so bili trije mali otročki sami doma in ravno pri večerji. Najprej je udaril s kolom po oknu, ki ga je dobrega zdrobil. Nato je začel preklinjati in

vpiti, da mora do hudiča vse zbiti, kar je živga. Otroci so bili seveda veled strahu na pol mrtvi. To ravnanje pa surovožu še ni bilo dovolj. Vrgel je precej debel kamen skozi zaprto okno v sobo. Okno je seveda popolnoma razbil, pa tudi pod stropom visoko in gorečo petrolejko bi bil lahko zadel. Seveda bi bil nastal potem požar, ki bi bil gotovo zahteval človeške žrtve. Prav lahko bi bil pa zadel in poškodoval tudi katerega izmed otrok, katerih nobeden ni bil star več ko 11 let, in ki so se strahu otprli gnetli za mizo. Ko je prišla mati otrok domu, je metal Gimpelj še vedno kamenje v hišno steno. Mati je morala z otroci vred pobegniti k sosedu. Nato je šel Gimpelj domov, kjer je razbil prav vsa okna na drobne in najdrobnejše kosce. Tedaj si je šele ohladil živinsko srce, vlegel se in spal spanje pravičnega. Kazni se itak ne boji ter pravi, da je naredil to zato, da bi bil zaprt. No, se mu lahko pomaga!

Sejmski tatovi v Krškem. Najraje obiskujejo tatovi iz sosedne Hrvaške sejmove v Brežicah in v Krškem, ker jo v slučaju nevarnosti hitro lahko pobrišejo zopet čez mejo. Ni ga skoraj sejma, da bi v Krškem ne prijel kakega uzmivč. Tudi dne 18. t. m. so prijeli orožniki nekega okoli 40 let starega Hrvata po imenu Janko Imbrešič, ki je po lastni navedbi doma z Radekovega pri Kraljevcu. Imbrešič je prišel z več ženskami in Rupertovo gostilno v Krškem, kjer so nekaj jedli in pili. Ženske so nato odšle, pa se je vedno zorel ena ali druga vrnila k Imbrešiču, ki se je pa tudi sicer tako čudno in sumljivo obnašal, da je postala pozorna gostilničarjeva hči Amalija ter je opozorila nekega mimoidelečega orožnika na Imbrešiča. Ko je hotel oditi Imbrešič iz Krškega, so ga orožniki ustavili in aretovali. Dobili so pri njem pet parov čisto novih čevljev in dvajset takisto čisto novih polsvilenih rut. Kakor se je pozneje doznalo, so bili čevlji ukradeni s stoinice Jožetu Višnjariju, čevljarju v Radečah, naglavne rute pa Jankotu Zalaščeknu, trgovcu v Boštanj pri Radeču. Neovorno so ženske krdele in nesile ukradeno blago shranjevali Imbrešiču, ki pa seveda noče izdati svojih tovarišic. Najbrže so bile srodnice ali pa sosedke Imbrešiča, kar se bo pa že dalo ugotoviti, saj ima zdaj v rokah vse zadevo sodišče. Upamo, da bodo ptički izgubili veselje, poltavat na kranjske sejme.

Zopet požar. Dne 24. marca zvečer o mraku je prišel Janez Stopar, posestnik v Drnovem pri Krškem, od kovača pljng domov. Ko so potem večerjali, je izbruhnil v šupi ogenj, ki se je tako hitro razširil, da ga ni bilo mogoče pogasiti in je vpelel šupo in hišo, iz katere niso mogli razen ene škrinj skoraj ničesar rešiti. Velika sreča je bila, da ni nihal takrat noben veter, ker bi bila sicer skoraj gotovo pogorela cela vas. Stopar je zavarovan pri Dunavu za 1900 K, škoda pa je menda tudi toliko. Na vsak način je morala zanetiti hudobna roka, ker neposredno pred izbruhom požara ni bilo nikogar takega v šupi. Goret je začela koruznica. Radi različnih okolištin in sumljivih dejstev so začeli sumiti Stoparja, da je sam začel, da bi bil razmeroma visoko zavarovalnično. Sosedje smo mnenja, da Stopar tega ni naredil. Ker pa se je Stopar že preje na rol odpravil v Ameriko, se je sum še ročal in so Stoparja zaprli. No, sodna preiskava bo že dognala, ali je res kriv Stopar ali je iskati hudobne roke drugje.

Strjano hudoobnost moramo imenovati to, kar so naredili neznan zlikovec na mostu pri gradu Otočce, ki je znan iz romana »Otok in Struga«. Dne 18. marca t. l. je bil namreč semenj v Brusnicah, kamor hodijo ljudje od naših krajev skoraj brez izjeme čez ta most. Zvečer istega dne so odtrgali neznan zlikovec na tem mostu tri mostnice, da je nastala velika, okoli 1 1/2 m dolga in čez 1 m široka luknja v vodo. Pod to luknjo teče Krpa, ki je na tem mestu do 3 metre globoka. Ker noči niso bile dovolj svetle in ker se vračajo sejmariji po navadi nekoliko vinjeni, je bila podana velika nevarnost, da pade kdo od njih v vodo. Pa tudi za vozove je nevarno bilo. Če pride voz z enim kolesom v luknjo, bi se s sunkom hitro nagnil in bi vrglo kočijaža čez itak nizko ograjo v vodo. Na vsak način naj bi se storilo vse, da se zlikovce dobi. Iskati jih bo prav v bližini, ker so že večkrat pesantom pri mostu nagažali. Lani enkrat je vozil Campatov fant iz Novega mesta dve dami. Pri gostilni pred mostom je bilo več fantov, ki so začeli polena metati v konja in voz, da so se konji splašili in s veliko naglico dirjali preko mostu, kjer so se še spenjali, tako, da je bila velika nevarnost, da gre vse skupaj v vodo. Te fante se bo menda dalo dobiti in potem ne bo težko najti tudi sedanjih storilcev, ki menda niso več ljube.

Iz Vipave. Dne 28. marca t. l. umrl je v Vinavi po kratki bolezni g. Ivan Mesenel, kotlar in posestnik.

— Bil je vzor ektrnega očeta, mož trdne volje, neupogljivega značaja, delaven in zvest prištano narodno - napredne stranke. V najlepši moški dobi pograbil ga je nemila smrt, star je bil komaj 52 let. Za njim žaluje vipavsko gasilno društvo, kojemu je bil nad 25 let neumoren in nesebičen načelnik, občinski odbor vipavski, ki je z njim izgubil večletnega delavnega člana, vipavski lovci in naprednjaki pogrešajo pokojnika, kajti vsi so ga poznali kot značajnega in odkritega prijatelja. — Rajnik je bil tudi več let član oskrbnitstva trškega premoženja na krajnega šolskega sveta in vipavske narodne čitalnice. — Vesel vsakega napredka narodno-napredne stranke, dasiravno sam ni bil vinogradnik, trudil se je po svojih močeh za ustanovitev »Prve vipavske vinorejske zadruge« in bil izvoljen v nje prvo načelstvo. — Njegovo požrtvovalno delo zlasti pri požarni brambi je našlo splošno priznanje. — Za ljubljnim možem žaluje še njegova soproga, zvesta spremljevalka njegova in trije mladoletni otroci. — Kako obče priljubljen je bil pokojni Ivan, je pričal njegov veličastni pogreb. — Istega se je udeležila vsa šolska mladina z učiteljsvom na čelu; ves občinski odbor vipavski, požarna bramba korporativno; brez izjeme vsi vipavski uradniki. — Vipavsko pevsko društvo zapelo mu je pod vodstvom učitelja Gruma dve žalostinki. — Pogreba udeležili so se tudi vsi vipavski obrtniki, a prihitelo mu je izkazat zadnjo čast nebroj znanec in prijatelj od blizu in daleč, celo nežni spol vseh slojev je bil častno zastopan. Ko so spustili rakev v hladno zemljo, ko se je poslavljala soproga in zapuščeni otroci od prerano umrlega, ko so pevci zapeli »Nikjer, nikjer tolažbe srečati« poroselo je oko marsikateremu, ki je raznal blagorja. — Mlad se ločil Ivan Mesenel od nas, a za sabo je zapustil spomin skrbnega očeta, delavnega moža, kremenitega značaja. — Poživaj v miru, blaga duša!

Težavna aretacija. Pred kratkoma so pijani fantje razgrajali na okrajni cesti proti kolodvoru v Zagorju. Redar Uršič jih je pozval k redu in jo hotel glavnega razgrajalca, delavca Bartolomeja Zajca aretirati. Zajc pa je slekel suknjo, vrgel klobuk na tla in se vlekel na cesto, drugi fantje pa so metali kamnje na redarja. Z veliko težavo je spravil redar Zajca do Weinbergerja, tu pa je potegnil Zajca nož in grozil redarju ter mu skušal iztrgati sabljo. Ko je prišel Weinberger redarju na pomoč, so fantje zbežali in tudi Zajc je pobegnil.

Toplice pri Zagorju ob Savi. Tukašnja šolska kuhinja je te dni končala svoje sedmo leto. Ustanovljena je bila največ po zaslugi takratnega rud. ravnatelja F. Schüllerja. Kako uspešno da kuhinja služi svojemu namenu se uvidi posebno letos, ko je število razdeljenih porcij preseglo prejšnja. V 74 dneh je bilo opoldne s toplimi jedmi pogoščenih 5929 otrok, povprečno 80 na dan. Za nje vodstvo se je zahvaliti g. nadučitelju Fr. Kozjaku in gospodinjcem učiteljicam Fr. Jankovič, M. Grbaj, Iv. Simončič in L. Sircelj. Komunistno društvo bratovske skladnice pa zasluži priznanje in zahvalo, ker to humanno napravo ves čas obstanka gmotno podpira.

Elektrodiograf »Ideal« ima od sobote, dne 8. aprila do torka, dne 11. aprila 1911 naslednji spored: Oj kakšna slast, imeti psa! (Komično.) Žurnal Pathé šte. 99. (Najnovejši posnetki.) Schönbrunn. (Naravni posnetki.) Maks išče bogate neveste. (Jako komično.) Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in polu 9. Volkulja. (Dramatični prizor.)

Elektrodiograf »Ideal«. Slav. občinstvo se opozarja, da bo »Velik večer smeha« prihodnji teden mesto v petek v sredo, ker se v četrtek, petek in soboto predstave ne vrše. — Na sporedu so naslednje točke: 1. Tartufini bi delal. 2. Punčka. 3. Dva površnika. 4. Veseli dvodec. 5. Famozi sluzabnik. 6. Sufragetka. Obilnega obiska prosi ravnateljstvo.

Hlapec kot defraudant. Hlapec Anton Jančič iz Hrvaškega je služil v Novem Selu pri Jožetu Kajfežu, kateri mu je dal 500 K za nakup tobaka v Kočevju. Mesto v Kočevju, je Jančič krenil proti domu, hoteč porabiti denar za se. Ni pa imel sreče, kajti srečal se je med potjo z orožništvom iz Mozolja, katero je poštnjakoviča prav rado sprejelo v svojo varstvo in ga odvedlo k okrajnemu sodišču v Kočevju.

Aretacije. Danes zjutraj je izvršila policija aretacije in v trnovskem predmestju v šupah zasačila in aretirala tri postopače. Na Dunajski cesti je v neki gostilni beračil 23letni Evgen Piaz, kamnoseški pomočnik, rodem iz Trata in bil aretiran. Ker ni imel pri sebi nobenih izkazil in je zelo sumljiv, so ga izročili sodišču. V pisarno »Zadružne Zveze« je prišla neka omožena šivilja in od vsakega uradnika zahtevala 1 K. Zensko, ki je nekoliko umobolna, je pohitela strahom odpeljati.

Čigava je mokat? Pred kakimi 10 dnevi je nekdo pozabil v Florjanski ulici št. 19 kakih 20 kg tehtajočo vrečo kurtzne moke, za katero tain še nihče ni vprašal. Lastnik naj se zglaš zanj pri policiji.

Pes popadel je včeraj na Cesti na južni kolodvor kleparskega vajenca Petra Gorencea ter ga na levi nogi pod kolenom znatno telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 22 Slovencev, 37 Macedoncev je šlo v Inomost, 12 Hrvatov pa v Heb. V Rudolfovo se je odpeljalo 15 Lahov, 450 pa na Dunaj. Budimpešto, Gradec in Zagreb. 32 Hrvatov je šlo v Monakovo.

Izgubljeno in najdeno. Gdč. Fr. Podlesnikova je izgubila zlat prstan z briljanti, drugi je bil pa v obliki verižice. — Rozalija Tomsava je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Poddesetnik 17. pešpolka Hugon Jeretin je našel zlato ovratno verižico in jo oddal magistratu. — Vdova Karolina Sušinova je izgubila zlat naočnik. — Vdova g. Marija Strancerjeva je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Neka dama je izgubila s srebrom okovano denarnico, v kateri je imela bankovce za 10 K. — Šolska učenka Olga Knezova je izgubila denarnico z napisom »Dresden«, v kateri je imela manjšo vsoto denarja. — Šolski učenec Matko je našel zlat prstan, užitinski najemnik g. Anton Gams pa srebrno ovratno verižico.

Slovenska Filharmonija. Spored koncerta, ki se vrši jutri v veliki dvorani Unionovi: 1. Šupčič: »Lepa Galatea«, overture; 2. Halevy: Fantazija k operi »Zidinja«; 3. Strauss: »Pomladanski zvoki«, valček; 4. Hamm: Spomin na Wagnerjev »Tannhäuser«; 5. Weber: Overture k operi »Oberon«; 6. Puccini: Fantazija iz opere »Madame Butterfly«; 7. Vienn temps: »Balada in poloneza za gosli« (solo g. koncertni mojster Kaláb, na klavirju g. kapelnik Czajnek); 8. Bizet: Svita za orkester iz opere »Carmen«; 9. Hellmesberger: »Undina valček« iz baleta »Iberski biser«; 10. a) Lehar: duett iz operete »Nebeški soprog«, b) Blom: »Šeneta«; »evetlie« prizor; 11. Kozjak: »Veseljaki«, potpuri. Z-čet k koncerta ob 8. zvečer. Vstopnina 60 v.

Oddelček Slov. Filharmonije koncertira danes (sobota) v kavarni »Evropa«. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

Gospodarsko napredno društvo .: za šentjakovski okraj .:

priredi

v nedeljo, 9. aprila ob pol 11. uri dopoldne v gostilni pri Kavčiču na Privezu

volilni shod

na katerem se bo razpravljalo o klerikalnih nakanah z Ljubljano in ljubljanskim prebivalstvom.

Kot govornik nastopi tržni nadzornik Adolf Ribnikar.

Volilci, udeležite se shoda v največjem številu, da čujete resnico o svojih sovražnikih, ki bi vam radi navali na pol milijona novih davkov, ne da bi vi imeli le en vinar od tega. Vsi na shod!

Narodna obramba.

To je pravo rodoljubje. Gospod Oton Ploj, notar v Črnomlju, je daroval za Ciril - Metodov obrambni sklad že dva kamna. Vrhutega je opravil vse posle za ondotno Ciril - Metodovo šolstvo ter podaril stroškovnik družbi. Tudi je nabrala njegova pisarna v kratkem času okoli 30 K v nabiralnik. Zelo vnet za družbo je tudi njegov koncipient gospod Ušlakar. — Slava!

Za Ciril - Metodov obrambni sklad se sicer polagoma bližamo zadnji stotini, toda v imeniku pogrešamo še jako mnogo Slovencev, ki bi mogli pogrešiti 200 K. Tudi ni prav, da skrbne podružnice skušajo malomarno nadomestiti s tem, da pošljejo dohodke veselice itd. za obrambni sklad. Družbi manjka vsled tega reálnih dohodkov za plače učiteljem, stavbe itd.

Slovenski gostje, zahtevajte po gostilnah, da je nabiralnik Družbe sv. Cirila in Metoda na vidnem kraju. Imamo celo v Ljubljani gostilničarje, ki imajo nabiralnike zaklenjene. Le tako je bilo mogoče, da se je v dveh zelo obiskanih gostilnah nabralo v pol leta po — 1 K. Imen še danes ne imenujemo. Nasprotno se je nabralo v hotelu »Ilirija«, ki je bil sicer tako slabo obiskan, da se je morala restavracija zapreti, v dveh mesecih nad 15 K. In tega gostilničarja so nazivali nekateri za nemščutarja, ana dva »kronaka« pa sta narodnjaka.

Gostilna Črna (pri »staremu Tišlerju«) v Kolodvorski ulici je vrnila nabiralnik Družbe sv. Cirila in Metoda (in sicer po enem letu, praznega), če, da ima nabiralnik »Slov. Stražec«.

Društvena naznanila.

Sokolski večer »Sokola I.«, ki se vrši danes zvečer v »Mestnem domu«, obeta prav mnogo. Zanimanje za ta večer je po mestu splošno, posebno je radovedno občinstvo na prvi nastopajoči salonski orkester »Sokola I.« in na solospesve in duete (iz »Dolarske princeze« g. B. in gđ. S.). Tudi najtežje stvari so dovršene naučene. Spored je sledeči: 1. a) Sokolska koračnica; b) P. Mascagni: intermezzo sinfonico iz opere »Cavaleria rusticana«; c) Fr. Lehár: Valček iz opere »Knežna«. Svira salonski orkester »Sokola I.«. 2. a) Ch. Gounod: Valentinova molitev iz opere »Faust«; b) R. Wagner: Romanca Wolframa iz opere »Tannhäuser«. Poje član slovenske opere gosp. R. Bukšek. 3. a) R. Eilenberg: »V kovačnici«. Karakterna slika; b) R. Wagner: Walterjeva hvalna pesem iz opere »Mojsterski pevci norimbški«; c) Fr. Lehár: Serenada iz opere »Jesenski manevri«. Svira salonski orkester »Sokola I.«. 4. Frid. Zolna: »Brat Sokol«, veseloigra v enem dejanju. 5. a) E. Elgar: »Salut d'amour«, serenada; b) Lehár: Valček iz opere: »Grof Luksemburški«. Svira salonski orkester »Sokola I.«. 6. A. Svetek: »Kaj bi te vprašal.« Poje zbor »Sokola I.«. 7. Skupine: Telovalna točka. 8. A. Sochor: »Nočna rosa«. Poje zbor »Sokola I.«. 9. Fr. Lehár: »Oj te ženske«. Koračnica iz opere: »Vesela vdova«. Svira salonski orkester »Sokola I.«. 10. Prosta zabava. Začetek je točno ob 8. Čim prej pridete, tem boljši sedeži vas čakajo. Za male novice (vstopni na samo 60 vin.) mnogo izbranega užitka. Naj vas ne straši manj ugodno vreme, dvorana bo topla zakurjena. Sokol nikdar ne miruje, ničesar se ne straši, tako stori tudi Sokolstvu naklonjeno občinstvo in pridi množestvilo!

Zabavni večer, ki ga priredi »Dramatični odsek narodnega soc. izobraž. društva« Bratstvo v nedeljo, dne 9. aprila v areni »Narodnega doma«, bo jako zanimiv in zabaven. Na sporedu ima tudi med drugimi točkami igr. tragedijo »Za pravdo in srce«. Pri večeru sodelujejo taboristi. Vršijo se pri pogrnjenih mizah. Začetek točno ob 7. zvečer. Vstopni na 40 vin. Torej v nedeljo zvečer vsi v »Narodni dom«, kjer se bom prav dobro zabavali in veselili.

Slovensko planinsko društvo. Osrednji odbor S. P. D. je prejel od slavne »Ljubljanske kreditne banke« v Ljubljani za tekoče leto 500 K podpore in izreka uglednemu zavodu za velikodušno pripomoč in pospeševanje društvenega smotra najtoplejšo zahvalo.

Slovensko planinsko društvo. Osrednji odbor S. P. D. je prejel od slavne »Kmetijske posojilnice za ljubljansko okolico« za tekoče leto 100 K podpore in izreka uglednemu zavodu za velikodušno pripomoč in pospeševanje društvenega smotra najtoplejšo zahvalo.

Za »Sokolski dom« na Vrhniki se je nabralo po nabiralnikih v sledečih gostilnah: Pri »Jurci« 7 K 64 vin., pri »Kočevarju« 8 K, pri »Korenčanu« 16 K 45 vin., v »Mantovi« pa 6 K 22 vin. — Srčna hvala vsem darovalcem! Na zdar!

Prosveta.

Na prihodnjem koncertu »Glasbene Matice« bo izvajal »Povodnji mož«, najnovejša in ena najboljših skladb Viktorja Parme, ki jo je gospod skladatelj poklonil pevskemu zboru »Glasbene Matice«.

Hlaholova slavnost. Pevska društva naj nemudoma naznanijo svojo udeležbo »Zvezi slovenskih pevskih društev« v Ljubljani.

Razgled po slovenskem svetu.

— Slovani na IV. mednarodnem filozofskem kongresu v Bologni. Iz Bolonje nam poročajo: Dne 6. t. m. se je tu slovesno otvoril IV. mednarodni filozofski kongres. Na kongresu so prav častno zastopani tudi Slovani. Rusi so poslali 4 zastopnike, bolgarsko vsenčilišče zastopa profesor dr. Georgijev, češko vsenčilišče v Pragi prof. dr. František Drtina in Slovenec dr. Mihajlo Rosiohar, »Češko filozofsko enoto« v Pragi pa dr. A. Uhlir in dr. Pelikan. Izmed predavateljev se najbolj odlikujeta Francos Boutroux in Italijan Enriques. Nemci so to pot potisnjeni popolnoma v ozadje.

— Hrvati in Srbi na umetniški razstavi v Rimu. Včeraj smo poročali, da je kraljevina Srbija, na mednarodni umetniški razstavi zgradila poseben paviljon, v katerem je razstavilo svoje umotvore 14 hrvaških in 9 srbskih umetnikov. Na dan otvoritve razstave dne 29. marca je izšel tudi katalog v srbskem paviljonu razstavljenih umetnin. Katalog je tiskan v italijanskem in francoskem jeziku in obsega: uvod, biografije razstavljalcev, popis umetnin, prevode narodnih pesmi, na katere se nanaša Meštrovićev Vidovdanski ciklus in okrog 40 reprodukcij razstavljenih umotvorov. Katalog je napisala »Dioniska tiskara« v Zagrebu, uvod pa je napisal eden izmed najuglednejših hrvaških pisateljev.

— Nemške gledališke predstave v Osijeku. Alfred Freund, ravnatelj neke potujoče nemške gledališke družbe, je prošil občinski svet v Osijeku, naj mu prepusti mestno gledališče za ciklus nemških predstav. Tej prošnji je magistrat kratkim potom ugodil, kar je med hrvaškimi prebivalstvom izzvalo veliko ogorčenje. To je napotilo mestnega odbornika Šaja, da je vložil protest proti odstopu mestnega gledališča nemški družbi. Magistrat je na to prekladal svoje dovoljenje. To pa zopet ni povolji osješkemu Nemcem, ki so se brzojavno pritožili na vlado, pozivajoč jo, naj se magistratu ukaže, da mora dovoliti nemške predstave v mestnem gledališču. Švabi so, kakor kaže ta slučaj, postali predržni že celo na Hrvaškem.

— Hrvška pesem, pisana s turškimi pismenkami. V zadnji številki Jagićevega »Arhiva za slovensko filologijo«, ki izhaja že 30 let v Berlinu, je priobčen rokopis iz leta 1588., v katerem je ohranjena stara hrvaška pesem, obsegajoča 24 stihov. Originalni nadpis temu rokopisu se glasi: »Chirvat türkisi« (hrvaška pesem). Rokopis je ohranjen v dvorani knjižnici na Dunaju, kjer je shranjen že od l. 1636. Obelodanil ga je dr. Friderik Israelitz. Pesem je zložil neki Mehmed in sicer v ikavščini s čakavskimi primesi. Pesem je ljubavne vsebine.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Boj za vaško lipo. Svoječasno smo že opisali prvi razvoj boja za vaško lipo v Spod. Slivnici. Pri tem sta bila kaznovana Jakob in Jera Šeme, ki sta branila posekati lipo, do katere imajo posestniki Semetove hiše nekaj pravic. — Seveda je bila vložen pritožba. — Lipa še sedaj leži posekana na tleh sredi vasi. Nikdo se je ne upa dotakniti. Padla je kot nedolžna žrtev sovraštva in nad njo se dviga sedaj tožba za tožbo. V vasi vlada zagrizeno sovraštvo, ki meji časih že na skrajno sirovost. — Pri tem bodi omenjeno, da je to ena najbolj zagrizenih klerikalnih vasi na Kranjskem. Tu se nam kaže prava pristna klerikalna ljudska vzgoja. Sovraštvo in medsebojno hinavsko zahrbtno preganjanje jim je prešlo že v kri. Ne strašijo se ne laži, ne obrekovanja, zmerjajo se z najsirovejšimi psovki, ki bi bile cvetke najnižje barbarske govornice in se seveda tudi večkrat stopo. — Današnji obtoženci so občinski odborniki, in sicer Franc Bavdek, Janez Vovk in Janez Gruden, ter žena drugega, Marija Vovk. Iz starega sovraštva so sklenili trije odborniki sami, brez občinske seje, da mora ta lipa pasti. — Seveda je bilo to le maščevanje nad Semetom. Pri tem pa so odborniki prekoračili meje svojih pravic, ker županstvo je izdalo Semetu uradno spričevalo, da se ne strinja s posekanjem lipe, ki je bila za vas koristna, bodisi za senco, ali tudi za slučaj kakga požara. — V svoji klerikalni nadutosti so pač mislili, da smejo kot odborniki delati in gospodariti, kakor se jim poljubi. — Pri tem nasilnem sekanju, pri katerem se niso sramovali ti oblastni odborniki, prijeli sami za žago in sekiro, je uprizoril cellega prepira odbornik in kot je bahato sam rekel, najbogatejši posestnik v vasi Fran Bavdek Jero Semetovo sirovo suval in tepel. Pri tem je izpuščal na njo take psovke, ki ustavljajo pero. S krvavimi usti je odšla s pozorišča Jera Šeme, kakor tudi njen mož. Zmerjanje se je nato nadaljevalo še v hiši Jakoba Semeta. Obravnava je trajala 3 ure in nudila sliko najzagrizenejšega medsebojnega sovraštva. Zaslišanih je bilo okrog 15 prič, ki so z delnimi izjavami — eden je videl, ali slisal to, drugi drugo, povedali so še več, kot je v tožbah navedeno. Obsojeni so bili: Fr. Bavdek na 60 K globe ali 1 teden zapora, povračilo stroškov ter povrnitev 10 K za bolečine in 6 K za bolniško spričevalo Jeri Šeme. — Janez Vovk in Janez Gruden po 20 kron globe ali 2 dni zapora; Marija

Vovk pa na 10 K globe ali 24 ur zapora. — Toda, kakor sem čul, vojska v Slivnici še ni končana, še se vlaga jo tožbe in še bodo ostali ti klerikalni trdovratniki tako sovražni, bo posekana vaška lipa drago maščevala smrt.

Razne stvari.

* Najdebelejši mož v Nemčiji. Te dni se je pripeljal iz Devina v Berlin najdebelejši mož v Nemčiji. Debelih Nemcev, ki v svoji obilnosti prekašajo tudi nekatere naše župnike, ne manjka, ta pa, ki so ga ravno kar prepeljali v Berlin, prekaša celo vse nemške mere. V navaden železniški voz ga niso mogli spraviti, zato so mu nakazali poseben voz, ki so ga za njega pripravili. Od berlinskega kolodvora pa do panoptika so ga spravili v vozu za pohištvo. Mož je 1 m 87 cm visok, 27 let star in tehtal 303 kg.

* Carigradski psi. Kakor znano, se sedanja mladoturška vlada ne briga samo za politične stvari, temveč skuša tudi v drugih ozirih napraviti iz Carigrada napredno, moderno mesto. Posebno v sanitetnem oziru napredujejo. Sklenila je vlada, odstraniti carigradske pse. »Mestne ulice se morajo očistiti psov!« je ukazala vlada in 40.000 psov je bilo ujetih ter prepeljanih na samotne otočje v Bosporu. Zdaj pa poročajo iz Carigrada, da so se tam zopet pojavili psi v velikih množinah. Neizobraženo turško prebivalstvo je skrilo pse v svojih stanovanjih. Ko se je vladni ukaz izvršil in ni bilo več psov po ulicah, tedaj so pa pse zopet izpustili. Zdaj je mestna uprava ukazala, naj se psi zastrupijo in zmčejo v morje. Na ta način bo mesto vendar očiščeno te nesnage.

Gospodarsko napredno društvo :: za šentjakobski okraj :: priredi v nedeljo, 9. aprila ob 3. uri pop. v gostilni pri Marencetu na Dolenski cesti

Volilni shod.

Govorila bosta dež. poslanec dr. Ivan Tavcar in urednik Rasto Pustoslavšek o tem kaj čaka Ljubljano in ljubljansko prebivalstvo. Če bi dobili klerikalci, t. j. naši sovražniki, naše mesto v svojo pest.

Volilci! Z mnogobrojno udeležbo na shodu manifestirate za neodvisnost Ljubljane od klerikalnih pijavk, ki bi napravili radi iz nas raztrgane berače, naše stolno mesto pa spremeni v beraško vas! — Vsi na shod!

Telefonska in pritožna poročila.

Pogajanja radi istrskega deželnega zbora.

Dunaj, 8. aprila. Danes so bile tu zaključene konference, sklicane, da se zagotovi deložnost istrskega deželnega zbora. Predsedoval je minister notranjih del grof Wickenburg, udeležili pa so se jih: kot zastopnika hrvaško - slovenske manjšine poslanca dr. Laginja in Vekoslav Spiničič, kot zastopnika laške večine pa deželni glavar dr. Rizzi in deželni odbornik Salata. Hrvška zastopnika sta se pritoževala proti terorizmu italijanske večine, ki je naprjen tako proti hrvaško - slovenskim šolskim zahtevam, kakor tudi proti hrvaško - slovenskim poslanecem samim v deželnem zboru. Pogajanja so imela delen uspeh, dosegel se je namreč nekaj provizorij, ki bo nemara omogočil končno sporazumljenje. Zlasti se je sestavil detajliran program za snovanje hrvaških šol, razmotrivala pa so se tudi še druga vprašanja. Pogajanja še niso definitivno končana, marveč se bodo v kratkem še nadaljevala. Od izida teh pogajanj je odvisen uspeh vse pravne akcije.

Ministrski svet.

Dunaj, 8. aprila. Danes se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika barona Bienenrtha ministrski svet, ki je trajal 3 ure in v katerem se je vršila zlasti debata o stališču, ki je mora zavzeti avstrijska vlada napram brambni reformi.

Državnozbornske volitve.

Dunaj, 8. aprila. Današnja »Wiener Zeitung« prinaša razglas navedbe ministra notranjih zadev glede novih državnozbornskih volitev. Glavni termin za volitve je 13. junij, za ožje volitve 20. junij. Za Galicijo so termini sledeči: 13. junij, oziroma za ožje volitve 21. junij, 19. junij, oziroma 28. junij in 3., oziroma 8. julij; za Dalmacijo: 13., oziroma 21. junij, 16., oziroma 24. junij in 19., oziroma 27. junij za ožje volitve.

Volilna dolžnost je uveljavljena v sledečih deželah: Nižavstrijako, Gornjavstrijako, Selnograško, Bukovino, Kranjsko, Moravsko, Šlezija in Predarlško.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 8. aprila. Ogrski državni zbor prekine najbrže še danes svoje razprave in se sestane šele zopet 24. aprila. Jutri se podajo na Dunaj ministrski predsednik, finančni minister Lukacz in honvedski minister zaradi posvetovanja glede novega brambnega zakona. Ministrski predsednik Khuen-Hedervary bo jutri baje od cesarja sprejet v posebni audijenci, v kateri bo najbrže padla definitivna odločitev glede brambnega zakona.

Vstaja v Albaniji.

Carigrad, 8. aprila. Vest, da je Torgut Šefket paša že prevzel vrhovno poveljstvo nad turškimi vojskovanjem proti vstajem, je neresnična. Torgut Šefket paša se mudi še vedno v Carigradu in ni niti odpotoval.

Pariz, 8. aprila. Francoski zunanji minister Cruppi je v senatu izjavil, da stoji francoska republika na stališču popolne integritete turške države.

Dunaj, 8. aprila. Kako resno presojajo v borznih krogih položaj na Balkanu, je razvidno iz dejstva, da so včeraj in danes dopoldne neverjetno poskočile akcije avstrijske tovarne za topove Škoda, in sicer so poskočile delnice včeraj za 23 K, danes pa že v prvih dopoldanskih urah za nadaljnjih 12 K pri delnici.

Turčija in papež.

Dunaj, 8. aprila. Današnja »Reichspost« poroča iz Rima, da je pred par dnevi poročal katoliški škof v Skadru papežu o grozečih stvareh, ki jih počenjajo turški vojaki z vstajskimi katoliškimi Albanci. Papež je na to poročilo škaderskega škofa takoj interveniral pri turški vladi po svojem legatu v Carigradu in zagrozil, da ne da svojega dovoljenja za katoliško nunciaturu v Carigradu, če turški vojaki ne prenehajo s svojimi grozovitostmi ter turška vlada ne izpremeni svoje politike proti Albancem. Ta papjeva grožnja je napravila v Carigradu zelo mučen vtisk, ker je turški vladi mnogo od tega, da se ustanovi v Carigradu nunciatura, ker upa, da se z ustanovitvijo nunciature iznebi raznih protektoratov katoliških vladarjev in veseli nad katoliškimi turškimi podaniki.

Položaj v Maroku.

London, 8. aprila. Položaj v Maroku je od dne do dne žalostnejši. Vstasi stoje že tik pred mestom in v sultanovem taboru samem so se pojavili razpori, vsled česar je stališče sultanovih čet še bolj ogroženo. Evropejski prebivalci so popolnoma resignirani. Francoski konzul je svetoval evropejskim prebivalcem, da naj se zabarikadirajo v svojih stanovanjih, naj se pa vzdrže vsakega konflikta z orožjem v roki, sicer da nastopi za Evropejce nevarnost, da jih vse vstasi pokoljejo.

Pojasnilo. Tesarja, ki je padel predvčeršnjim v vodo v Gruberjevem prekopu, je potegnil iz vode g. Karel grof Lichtenberg, ter potem še-le priklical dva stražnika ter jima oddal tesarja.

— Društvo hrvaških stenografinj je pred nedavnim priredilo tehnološko pisanje na stroj. Pri tem je dobil pisalni stroj »Adler« prvo in drugo darilo. Za to zanimajočim se stroj zastoj razkaže, pa da tudi na poizkušnjo. Več pri Ivanu Jaxu & sin, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 6. aprila: Ana Porenta, delavčeva hči, 9 mesecev, Radečkova cesta 2. — Fran Dolšak, delavec, 62 let, Radečkova cesta 11.

Dne 7. aprila: Fran Kovačič, višji knjigovodja in tovarnar, 46 let, Trnovska ulica 7. — Dragotin Senekovič, dijak, 18 let, Resljeva cesta 28. — Marija Armbruster, vdova železniškega uradnika, 82 let, Sodna ulica 3.

V deželni bolnici:

Dne 4. aprila: Andrej Žumer, posestnikov sin, 24 let.

Dne 5. aprila: Franja Borštnik, žena tovarniškega ravnatelja, 27 let.

Dne 6. aprila: Gabrijela Gale, hči mestnega učitelja, 2 leti. — Peter Gregorc, ključavničarski vajenec, 16 let. — Lovro Vertačnik, čevljar, 35 let. — Josip Šturm, železniški vratar v p., 62 let. — Matilda Medved, posestnikova hči, 3 dni. — Anton Valentin, posestnik, 73 let. — Ivana Golob, delavčeva hči, 3 leta.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 8. aprila 1911.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg	11-94
Pšenica za maj 1911	za 50 kg	11-65
» » oktober 1911	za 50 kg	10-84
RZ za april 1911	za 50 kg	8-73
RZ za oktober 1911	za 50 kg	8-29
Koruzna za majnik 1911	za 50 kg	5-69
Oves za april 1911	za 50 kg	8-91

Efektive.

Neizpremenjeno.

Poslano.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V stekleničah po 2-2. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrečno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 18

Ustna voda

KALODONT
Zobna krema

CERESIT
dela mokre kleti vlažna stanovanja zajamčeno suha
Avstr. ceresitna družba z o. d. Dunaj, XVIII. Marins-Strasse 7. Telefon 22288.

Zadnje novosti moškega blaga so žive barve in vzorci kamgarna in ševijata. Zaloga tvornice sukna Siegel-Imhof v Brnu ima v svoji najnovejši spomladanski in poletni zbirki vse te novosti najboljših kakovosti po čudovito nizkih cenah. Ker razpošilja Siegel-Imhof svojo zbirko tudi privatnim odjemalcem, se tem s tem omogoči, da se za mal denar dobro in moderno oblečejo.

Pri zdravljenju različnih ran se mora posvetiti največ pozornosti dejstvu, da se rana še-le takrat popolnoma zaceli, ko so vse nezdružne snovi odstranjene iz rane. Kratko rečeno, potrebno je, da se varuje rana takoj v začetku pred vsako nesnago ter da se morajo uporabljati hladilne in bolečine olajšujoča sredstva, da se obvaruje kakage vnetja. Staro, dobro in v to svrhu posebno dobro služil domače sredstvo je dobro znano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi, katero se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat!

Dobra žepna ura je vsakemu človeku potrebna, kajti natančen čas nam v življenju prinaša red in sigurnost. Dobro in ceno uro dobite za pristno tvorniško ceno v prvi dunajski zalogi ur Maks Böhm, Dunaj IV. Margarethenstrasse 27/68, katera prodaja le dobro regulirane in preizkušene ure s triletno garancijo. Zahtevajte glavni katalog s 5000 slikami, ki se dopolnje vsakemu zastoj in poštnine prosto, ne da bi bil kdo prisiljen kaj kupiti. Trgovina je ustanovljena leta 1840.

Naraščajoča draginja živil se razmotriva s skrbmi polnimi obrazi, kjerkoli se snidejo gospodinj. Tu se sliši tudi marsikak dober svet. Tako imenujejo najbolj praktične in izkušene gospe dobro se obnesle kuhinjske potrebščine, kakor n. pr. splošno priljubljene Maggijeve izdelke, ki pomagajo hraniti denar, čas in delo in so ravno v sedanjih časih dvojno koristni. Leta in leta enako dobri, le imajo še to prednost, da so njih cene ostale nizke, kakor že od nekdaj.

Priporočamo
865
novo trgovino
z
manufakturnim
blagom.
Jesih & Windischer
Ljubljana
Stari trg
št. 1
(prej bazar).

Dober tek! Zdrav želodec imamo in nič nas ne tiči želodec, odkar r'imo izborne Fellerjeve kroglice z rabarbarom in znamko »Elzine kroglice«. Povemo Vam po izkušnji, poizkusite tetudi, uravnavajo telesno odvajanje in pospešujejo prebavo. 6 školjic poštnine prosto samo 4 krone. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elizin trg št. 238 na Hrvaškem

Kašljajoče opozarjamo na inerat o Thymomel Scillae, preizkušen izdelek, ki ga zdravniki večkrat priporočajo.

Najboljša osvežljiva pijača MATTONIJEV GIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina
čistost okusa
šumeča ogljikova kislina
lahko prebavno,
ves organizem poživlja.

Želodčne kapljice lekarnarja C. Brady, preje
Marijacejske kapljice imenovane, z
Marijacejske Materje božjo kot varstveno znamko

so najboljše že več nego 30 let preizkušeno sredstvo proti prebavnim težavam vsake vrste, gorčici, tosenemu, zgago, želodčnim bolečinam, tvoritvi kisline itd.
Varujte se enako glasilcev, se ponarečim in potvrdite ter pazite na poleg stojajočo varstveno znamko s podpisom
C. Brady
Dobiva se po lekarnah. Na dohodu razpustljiva lekarnar C. Brady, Dunaj I., Plattenmarkt 2/48. 6. stečnice na K 8.-, 2 dvojne steklenice na K 4.80 franko.

Specialiteta, edina slovenska ura za telovadce. Dobi se samo pri tridki

Ljubljana H. Suttner Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

Gotovo
govejo juho
najfinjšega okusa
dajo

Pazite natanko na ime MAGGI in na varstveno znamko zvezdo s križcem. Druge kocke niso od firme MAGGI.

Dober tek je dobra stvar,
Zanemarjaj je nikár!
Dober tek imaš vsak dan,
Ako živiš

Najboljši želodčni likér!
Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost " 4.80.
Naslov za naročila: "FLORIAN", Ljubljana.

Postavno varovano.

ABADIE

Zahvala.
Ob najvišjem odlikovanju moje malenkosti mi je došlo od visokih dostojanstvenikov, potem od starih, zvestih prijateljev ter ljubljenskih tovarišev in tovarišic toliko iskrenih in lepih čestitk, da sem bil globoko giniten.

Vsem velečlenim čestitkam izrekam tem potom svojo najvdanejšo in najiskrenejšo zahvalo.

Janko Škerbinec
nadučitelj.

Meteorološko poročilo.

april	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	vetovi	Nebo
7.	2. pop.	734.2	5.0	sl. jvzh.	oblačno
	9. zv.	733.7	2.3	sl. jvzh.	"
8.	7. zj.	730.3	0.1	"	sneg

Srednja večerajšnja temperatura 3.0°, norm. 8.1°. Padavina v 24 urah 0.4 mm.

Zahvala.
Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani javlja tužno vest, da je njegov mnogoletni redni član, gospod

Fran Kovačič
knjigovodja „Ljudske posojilnice“

danes ob 1. uri ponoči, po kratki bolezni, preživel s svetimi zakramenti za umirajočega, v 46. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v soboto, 8. aprila t. l. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Trnovska ulica št. 7, na pokopališče pri Sv. Križu.

Blagega pokojnika priporočamo v prijazen spomin. 1322

V Ljubljani, 7. aprila 1911.

Zahvala. 1320

Povodom prebriske izgube našega preljubnega sinčka, oz. brata

Julčeta Tomšič
učenca II. razreda

starega 9 let, umrlega 3. aprila t. l., izrekava tem potom najtoplejšo zahvalo oč. duhovščini, gospodu voditelju šole in gospodičnam učiteljicam za udeležbo šolske mladine in vsem sorodnikom in prijateljem, ki so ga spremlili dne 5. aprila t. l. k večnemu počitku.

Ilir. Bistrica 5. aprila 1911

Žaluječi starši.

Slamnate štorje

vseh vrst dobavlja 1323

F. R. Šašek v Plznji

Palackého tř. št. 7.

Zastopniki se iščejo.

Večja množina

retortnega bukovega oglja

se kupi. Izdelovalci te vrste naj nemške ponudbe pošljejo na Pavla Koller, Gradec, Kindermannsgasse 30. 1331

Bruselj 1910 — GRAND PRIX — Buenos Aires 1910

HENRIK LANZ MANNHEIM.

Patentne polno in vročeparne

LOKOMOBILE

z ventilno zavoro

sistem „LENZ“

in zmoglosti do 1000 P S.

Avstrijska prodajna pisarna:

EMIL HONIGMANN, Dunaj IX., Löblichgasse 4.

Mednar. lvska razstava Dunaj 1910: drž. častna diploma (najvišja odlika).

Letna izdelava čez 2000 lokomobil.

in karavana največje trdnice izbrani.

Dragotin Senekovič

bišči sedmoletos 1. dr. gimn.

danes zjutraj ob 3. uri v 19. letu svoje starosti po dolgi mučni bolezni, prejemši sv. zakramente, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega pokojnika se bo v ponedeljek, dne 10. aprila ob 3. uri popoldne v hiši žalosti, Resljeva cesta št. 28, blagoslovilo in potem na pokopališču pri Sv. Križu k večnemu počitku položilo.

Draga pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Ljubljana, dne 8. aprila 1911.

Andrej Senekovič, c. kr. vladni svetnik, oče; Filomela Senekovič roj. Gerzabek, mati; Dr. Bogomil Senekovič, c. kr. okr. komisar, Miroslav Senekovič, cand. iur., brata; Filomela Senekovič, c. kr. strok. učiteljica, Pavla Senekovič omož. Kosin, sestri; Olga Senekovič roj. Hren, svakinja; Adam Jos. Kosin, arhitekt, svak.

I. kranjski pogreb. zavod Fr. Doberlet.

Zahvala.

Za vse izraze sožalja in dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše nad vse ljubljene, nepozabne svopre, oziroma matere, hčerke, sestre, svakinje in tete, gospe

Fanice Borštnik roj. Česnik

se najtopleje zahvalujemo.

Predvsem se zahvalujemo gg. dr. Ivan Geigerju, primarju dr. J. Jenkotu in dr. Šabcu za zdravniško pomoč, častiti duhovščini, gospodom pevcem za ganljivi žalostniki, gosp. O. Puklu, ravnatelju Kolinske tovarne za zadnje spremstvo, vsem darovalcem lepih vencev in šopkov ter vsem, ki so drago pokojnico spremlili k zadnjemu počitku.

LJUBLJANA, 8. aprila 1911.

Žaluječi ostali.

Naznanilo.

Za dolgeve svojega sina Antona nisem več plačnik.

Anton Rihar
posestnik in trgovec v Megsu.

Pri c. kr. poštnem in brzojavnem uradu v Borevnici na Kranjskem se sprejme s 1. majem (ali nekaj dni pozneje)

poštna pomočnica.

Plačilo 400 K na leto, prosta hrana, stanovanje in perilo. Zahteva se poštna in brzojavna skušnja. Ponudbe naj se pošljejo pismeno. 1339

Spretni zastopniki

za prodajanje živalnih strojev, ur, slik itd. na zmerne odplačila se sprejme proti visoki proviziji pri Ivanu Klimescu, Praga, Smičev 598. 1367

To je iznajdba:

Kavčukove štampilje izdeluje v 24 urah
Františ. Chmel, Praga II. 2032 Malá Štěstěpánská ul. (přizemí). 1327

Stavbni polir

zanesljiv in trezen, želi službe.

Ponudbe prosi prijazno pod „Zvest“
Sv. Miklavj pri Ormožu. 1267

2 meblovani mesečni sobi

se oddasta s 1. majem t. l. na Bregu št. 8, I nadstropje.

Poizve se v pritličju. 1314

Bencinov motor

4—7 HP dobro ohranjen 1281

kupi

Josip Plankar, Ljubljana Dolenjska c. 53.

HAEUSSER
CHAMPAGNE - EPERNAY

Glavna zaloga v Ljubljani:
PETER LASSNIK.

Za majev termin se odda v najem

stanovanje

v vili mirni stranki, obstoječe iz 3 oseb in poselske sobe s pritliklino ter porabo vrta. 1321

Pojasnita daje Anton Simčič,

Miklošičeva cesta št. 4, II. nadstropje.

Sprejme se takoj dobro izurjen

kontorist

v večjem mlinskem podjetju na deželi. Izvežbani v tej stroki imajo prednost.

Natančne ponudbe z referencami in navedbo plače pod „P. M. 100“ na upravnishstvo „Slov. Naroda“. 1326

Uradne dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posreovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Gospodsk ulica št. 6,

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, zlasti za teniske vestine in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena. 1299

Pri vnanjih vprašanjih se prosi znamka za odgovor.

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

1336

Redka prilika! Redka prilika!

Jako dober pianino

se po ceni proda na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radečkoga c. št. 2, I. nadstropje. 1334

Sprejme se korespondent

popolnoma zmožen nemškega, hrvatskega in eventualno slovenskega jezika, stenograf, absolvent srednjih šol. Reflektira se le na boljše moči. Ponudbe na „Paromlin“, Zagreb. 1332

Stanovanje

se išče v Šiški ali Vodmatu

z dvema sobama, kuhinjo event. tudi kabinetom za 1. maj. — Ponudbe do torka na uprav. „Slov. Naroda“. 1317

Stabilni krajevni agenti

nemščine zmožni, se sprejmo ali s stalno plačo nastavijo za prodajanje v Avstro-Ogrski dovoljenih srečk. Ponudbe pod „Merkur“ Brno, Nová ulice 20. 1317

Gostilna

v polnem obratu, dokazano se iztoči mesečno 48 sodov piva, 120 K namjemnine, se odda za 4000 K. Naslov: M. H. 110, Opatija, poste restante. 1315

Poslovodka

ki je zmožna popolnoma samostojno voditi konfekcijsko trgovino, se sprejme pri D. Rovšku, Kolodvorska ulica št. 35. Pogoji so plača in odstotki. Pozneje lahko odkupi trgovino. 1312

HIŠA

prilpurna za vsako obrt, ali za kakega zasebnika, v sredini trga Radeč, blizu farne cerkve

se proda.

Zraven je lep vrt in ob cesti stavbni prostor. Na željo se prodajo zraven tudi gozdi, travnik in polje. — Naslov: Mihael Terbevc, Radeče pri Zidanem mostu. 1311

Dva nova Seifert-biljarda.

Novo urejena kavarna

CENTRAL

Sv. Petra nasip št. 37

navadno vso noč odprta.

Z odličnim velesposlovanjem

Štefan Miholič.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Dva nova Seifert-biljarda.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani,
največja slovenska pivovarna, priporoča svoja svetla in črna piva.

1464

Ravnateljstvo v Laškem trgu.

Stampilije
 vseh vrst za urade,
 društva, trgovce itd.
Anton Černe
 gravir in izdelovalnik
 kavičkovih stampilij
 Ljubljana, Stari trg 20.
 Cestni franko. 235

Gramofone

najboljše vrste
 po najnižji ceni
 avtomatične, po-
 sebno za gostilni-
 čarje pripravne
 priporoča
Ivo Bajželj
 Ljubljana
 Marije Terezije cesta 11
 (Kolizej).
 Ravnokar so došle najnovejše slovenske plošče
 a K 3-50. — 1000 igel K 2—. 271

POZOR!

Najnovejši in najtinejši
pletilni stroj
 za jopice, nogavice, in druge ple-
 tenine nudi vsakomur brez razlike
 trajen in dober zaslužek.

Glavno zastopstvo in prodaja za
 Kranjsko, Primorsko itd. 232

Franc Kos
 mehanična industrija pletenja
 modne konfekcije
 v Ljubljani, Sodna ulica šte. 3.
 Prospekti in ceniki brezplačno.

Lud. Černe
 uveljavljeni trgovec z urami ter
 zaprisoženimi sodnijskimi čenilci. 236
 Ljubljana, Wolfove ulice št. 3.
Velika zaloga
 juvelov, zlatnine in sre-
 brnine, različnih ur, uha-
 nov, pr-
 stanov,
 verižic in
 očal itd.
 Blago prve vrste.
 Solidna posrežba.
 Cene na jnižje.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9

priporočata v največji
 izbiri po najnižjih cenah

obleke za gospode, obleke za
 dečke, obleke za otroke, površ-
 nike za gospode in dečke, žakete
 za dame, paletu za dame, plašče
 za deklice.

Ceno češko
posteljno perje!
 5 kg novega skubljenega
 K 960, boljšega K 12-
 belega, jako mehkega skub-
 ljenega K 18—, K 24—, snežno be-
 lega, mehkega, skubljenega K 30—,
 K 36—. Pošilja se franko proti povzetju.
 Tudi se zamenja ali nazaj vzame
 proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
 pri Piznu na Češkem. 464

„Nulsol“

trvdke 451
Bergmann & Ko. Děčín na L.
 je in ostane slej ko prej nedosežen
 vsled svojega presenetljivo prirodnega
 barvanja las in brade
 Dobiva se svetel, rjav in črn ste-
 klenica po K 2-50 v
 drogeriji **Anton Kanc** in pri
 brivcu **A. Fetič-Frankelmu**

OBJAVA. S tem javljamo,
 da smo otvorili
 v Zagrebu, Kukovičeva ulica št. 5
 „svojo poslovnico.“
 Nudimo razna

naravna vina

v sodih in steklenicah
 po zmernih cenah.

Prosim slav. občinstvo, p. n. restavraterje,
 gostilničarje, kakor vse ostale preprodajalce,
 da nas v tem skromnem podjetju podpirajo.

SREDIŠNJA ZADRUGA
HRV. VINOGRADARA.

Ravnateljstvo.

1042

Ranitve

vseh vrst naj se skrbno varujejo vsakega
 onesčiščenja.
 ker se s tem lahko najmanjša ranitev razvije do
 prav hudih, težko celjivih ran. Ze 40 let se praško
 domače maslo obnaša kot onesčiščujoče obveljelo
 sredstvo, ki viloče iz rane. Varuje rane, lajša vnetje
 in bolečine, hladi in pospejuje zaraščanje in zacelitev.
 Po pošti se pošilja vsak dan.
 Cel lonček 7u hel. Kdor
 pošlje po pošti naprej 3 K
 16 h dobi 4, kdor 7 K pa
 10 lončkov poštnine prosto
 na vsako postajo Avstro-
 Ogrske.
 Pozor na ime izdelka,
 izdelovalca, cene in var-
 stvene znamke. Prištno samo po 70 h.
 Glavna zaloga
B. FRAGNER, c. k. dvorni dobavitelj,
 lekarna pri „Črnom Orlu“, Praga, Malá strana,
 ogel Nerudova ul. št. 203.
 Zaloga po vseh lekarnah Avstro-Ogrske.
 v Ljubljani: lekarna **Jos. Mayr, dr. G. Piccoli,**
Jos. Čmelač.
 4026

Naša obuvala

so si

spričo mnogih svojih prednosti pridobila svetovni sloves in so to
 priznано najboljši izdelek ob nedosežno nizkih cenah!

ALFRED FRÄNKEL, komanditna družba.
 Prodajališče: LUBLJANA, Stritarjeva ulica št. 9.

Katalog gratis in franko.

120 f. blak tukaj in v inenemstvu.

Dijaški vestnik.

Naš svetovni nazor.

(Izveček iz predavanj predsednika akad. fer. društva »Sava«, g. Milka Nagliča.)

I. Uvod.

Naše dijaštvo je združilo svobodomiselnost s principom narodne naprednosti in prepričanju, da je nemogoče splošen napredek, če nima v našem svetovnem nazoru one oživljajoče sile, ki daje pravi pomen in smisel našemu, drugače nezvestnemu delovanju.

Dejstvo pa je, da se je ravno za racionalno duševno kulturo pri nas tako malo storilo, da je sploh sveta še tako malo prodrla celo pri inteligenci, da je »naprednjaku« polnoma mogoče v filozofskem oziru zastopati naravnost absurdna reakcionarna dualistična naziranja, ne da bi spoznal nekonsekventnosti svojega početja.

Da se na eni strani razširi pravo spoznanje, na drugi strani pa uravna po tem naše javno in privatno delovanje in mišljenje, zato bomo v kratkem pregledali principe in temelje našega svetovnega naziranja.

Rezultati našega mišljenja nas niso pripeljali sicer do novih dejstev, ali način, kako smo prišli do svojega naziranja je nov in temelji na trdni, znanstveni podlagi.

Kakor veliki so uspehi empiričnih znanosti, toliko manj pa smo napredovali v teoretičnem razumevanju kavalnega razmerja med pojavi sploh.

Kriva je tu pred vsem metoda, da se je filozofija obravnavala brez ozira na ostalo realno znanstvo povsem metafizično in abstraktno, na drugi strani pa se je eksaktno znanstvo z običajnega vredno boječnostjo ustavljalo v ozkem okvirju specializirane vede tako, da je gnilo ravnotako splošni pregled, kakor globokejši razumevanje opazovanih pojavov.

V združenju empirične in spekulativne metode pa smo našli ključ za razumevanje sebe in okolice v taki meri, da so nam postale odveč vse transcendentalne hipoteze in dualistične teorije iz enostavnega vzroka, ker naravna filozofija sedaj mehanično razlaga vse, nad čemur se je obupavalo kot nad nerazrešljivo svetovno uganko.

Na podlagi spoznane enotnosti v vsem svetstvu, gradimo tudi mi enotno svetovno prepričanje, svoj materialistični monizem. Iz tega stališča presojamo svobodomiselnost, ki bi bilo tedaj oni svetovni nazor, ki se zida na izključnem spoznanju našega razuma, neovirano in svobodno od vseh spiritualističnih vplivov: torej le s pomočjo izkustva in sklepanja. Izkustvo si pridobimo z opazovanjem in eksperimentom, s pomočjo senzilov se tvorijo predodčbe, ki se asociirajo v sklepe. Ti sklepi nastajajo induktivno ali deduktivno in s pomočjo abstrakcije ter plastične fantazije dobivamo pojme o zunanjem svetu in procesih v sebi prav, kakor pravi John Locke: »Nihil est in intellectu, quod non fuerit in sensu.«

II. Hilozoizem — filozofski predhodnik našega svetovnega nazora.

Resničnost Terencijevega stavka »Nullum est iam dictum, quod non sit dictum iam prius« tudi v našem slučaju ostane popolna; kajti kar je v svoji čisti spekulaciji slutila in domnevala svobodna misel jonskih filozofov, to je znanost XIX. stoletja potrdila v veliki meri kot resnično.

Če tedaj očistimo hilozoističen nazor vsega mističnega, poetičnega in fantastičnega, dobimo prabliško svetovnega naziranja v čudovito pravi podobi že 6 stoletij pred Kristom.

Do sofistov, če izvzamemo Anaksagorov nus, ki je le nekaj delus ex machina v njegovem se vedno fizikalnem naziranju, je torej gospodoval v grški filozofiji duh, ki je tako soroden naši visoki naravofilozofski stopnji. Šele v posokratski dobi se je razvil izrecen dualizem in idealizem, ki je trajal do dni angleških senzualistov.

Tragično je propadanje filozofske konsekvence ob reševanju antropoloških in etičnih vprašanj, torej takrat, ko bi bilo treba teoretske pridobitve napraviti praktično uporabne v njihovih posledicah.

Kozmološko raziskavanje grških filozofov je enako Kantovi monistični kozmologiji temeljelo na »čistem razumu«; pri etiki pa so se tam kakor pri Kantu kot »postulat praktičnega razuma« vpeljali metafizični pojmi boga, svoboda volje in nesmrtnost duše.

Hilozoizem še ni iskal za svoja kozmološka raziskavanja spiritualističnih razlag in zato so se njegovi rezultati čudno približali sedaj spoznani resnici. Ves svetovni nastoj, substančna teorija, piknotična, atom-

aka, celo moderna geološka in transformacijska teorija se dobe v svojem embrionalnem stadiju že pri hilozoističnih jonskih filozofih.

Hilozoizem je smatral duševnost (energijo) in telesnost (materijo) le kot dve strani (atributa) ene in edinega prabistva (substance). Materija pa je imela v sebi immanentno silo, ravnotako kakor ta sila ni mogla eksistirati brez materije. Ta fundamentalna enotnost snovi in sile se tudi danes ravnotako manifestira v našem kozmološkem temeljnem zakonu, v katerem se družita kemični zakon o konstanci energije in fizikalni zakon o ohranitvi snovi.

Da se je na tej podlagi konsekventno filozofiranje razvilo le v tej smeri, katero hodi tudi moderna monistična filozofija, je jasno.

Ze Anaksimander (611—545) iz Mileta je s čudovito duhovitostjo sprejel kot bistvo vsega arhe, kot nekaj brezmejnega, večnega in indiferentnega, torej popolnoma našo substanco. Iz te arhe se je vsled njej immanentnega gibanja (energije) razvila ona četvorica mrzlega in vročega, suhega in vlažnega ali Empedoklova poetična téssara tón pantón rigómata.

V tem smislu je Anaksimandrova prasnova kemična indiferentnost časovni prius, sploh »nedoločeno«, »brezmejno« (to ápeiron, áriston). V prepričanju, da je njegova prasnova le nerazvito, potencialno bistvo vsega svetstva, je razvil teorijo o postanku sveta in vsega življenja iz te prasnovi, torej velikanske misli, ki jo je moderna evolucijska znanost potrdila do pike.

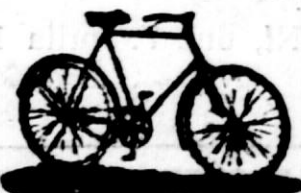
Nekaj početek v predzadnjem desetletju po J. G. Vogtu v Lipskem razvite piknotične substančne teorije, je Anaksimandova trditve, da se je vse razvilo iz vseobsejnega, neomejenega zraka, katerega si moramo seveda predstavljati kot simbol za prasnovo, ki je v obliki etra podobna zraku. Iz zredčenja (mánsis, arasosis) in zgostitve (pyknosis) se razvije vse. Enako razlaga mesto z vibracij po praatomov Vogt v knjigi »Das Wesen der Elektrizität und des Magnetismus auf Grund eines einheitlichen Substanz-Begriffes« (1891) z individualno denzacijsko prasnovo, ki kontinuirno napolnjuje svetski brezmejni prostor početek razvoja. S pomočjo piknoze pozitivno prekoračena srednja gostota substance se pretvori v ponderabilno materijo, na drugi strani pa zopet zredčena prasnova tvori eter. (Dalje prih.)

Predsednikom »Ilirije« za letni tečaj 1910/11 je bil na zadnjem običnem zboru izvoljen iur. Juro Korent; podpredsednikom iur. Fran Šalamun; tajnikom iur. Vane Radej; blagajnikom pharm. Hugon Možina; gospodarjem tehnik Fran Ličar. Revizorja: abs. iur. Jože Vidmar in abs. iur. Fran Kostanjevec.

Slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi je imelo v zimskem tečaju 1910/11 52 članov. Promet v podpor-nem fondu je znašal v zadnjih 6 mesecih okoli 1400 K, kar je gotovo na gora brezpogojno varuje nevtrastno vredno. Opozorjamo in apeliramo na naša akademična društva, ako še nimajo ustanovljenega podpornega fonda, da istega ustanove. Podporni fond v naših slovenskih akademskih društvih nam prinašajo obilne sadove, glejmo, da jih obdržimo, oziroma popolneje razvijemo!

Voznih koles tvornica Janus.

3 letno jamstvo.

Najboljši nakupni vir za vozna kolesa, šivalne stroje, pnevmatike in pritlikline. Kolesa »Janus« s triletnim jamstvom od K 95.— naprej. Plašči od K 450, zračne cevi, prima, ne iz več kosov, od K 3.—, acetilenske svetiljke od K 2.—, kolotečni zvonci od K 1.—, ročni zvonci od 30 vinarjev naprej. Držalniki od 30 vin., veržice, prima od K 270 naprej. Prostotčna pesta, sedla, torbice, osi in kone za vse sisteme, kolčnički, cevi vseh razsežnosti itd. najceneje. **Lasni zavod za popravila, popliljanje in omajiliranje.** Vsak dan se razpošilja po pošti. Zahtevajte krasni katalog 1911 gratis in franko. Uvozna trdnja za industrijo vozniških koles. 605

MAKS SKUTEZKY, Dunaj, I. Stubenring 6.

? Zakaj ?

bi se vsakdo moral prepričati o solidnosti tkalnice in razpošiljanice **Bratje Krejcar, Dobruška št. 9213 na Češkem?** Vsakomu pošljemo brošuro in veliko zbirko platnine in pavolnine **gratis in franko.** Vse opreme in oprave. Za poizkušnjo naročite šest rjuh la la 150,200 za K 14.—.

Zakaj so mornarji tako čvrsti

Ste imeli večkrat priložnost občudovati čvrstost mornarjev in ribičev. Oni žive na morju med viharji in valovi in tako jih vdičate vedno z razgaljenimi prsi; toda nihče od njih ne trpi ne na revmatizmu, ne na bronhitis ali katarju. Redkokdaj se sliši koga kašljati in med njimi ne boste našli nikdar nikogar tuberkuloznega ali jetičnega.

In to zakaj? Vzrok je znan iz najstarejših časov. Zdravniki so vedno nanašali to na dejstvo, da mornarji dihaajo vedno katran, ki je jako razširjen na ladjah.

Sedaj vsak ve, koliko pomaga katran za bronhite in za prsi. Najmanjši zanemarljeni revmatizem lahko povzroči bronhite in nič ni težjega kot oprostiti se zastarelih bronhitov.

Nikdar ne moremo zadosti priporočiti bolnim, naj si pomagajo takoj v začetku; in najnavadnejše, najgotovješe, najbolj priprosto in najceneje sredstvo je, piti vodo iz katrana med jedjo. Toda ona, ki se navadno izdeluje je malo uspešna, ker se navaden katran ne raztopi v vodi.

Danes hvala gospodu Guyotu, lekarnarju v Parizu, ki je iznašel sredstvo, potom katerega, se lahko katran raztopi. V vseh

Mlad mornar.

lekarnah se lahko dobi pod imenom »Goudron-Guyot« katranovo zdravilo, ki je zgosteno v najvišji meri, ki dovoli vodo zredčiti in ki je jako uspešna.

Zaporedno uživanje zdravila »Goudron-Guyot« v vseh jedilih, v množini kavine žlice na vsak kozarec vode ali kakoršne si bode pijate, ki se jo navadno pije, zadostuje, da ozdravi najhujši revmatizem in najbolj zastarele bronhite. Večkrat se namerava ustavit napredek jetike in ozdraviti jo, ker katran ustavi razdelitev tuberkulov in pljučnih uničujoč bacile, ki so vzrok te razdelitve.

Najmanjši zanemarljeni revmatizem ima lahko za posledico bronhite in zato ne moremo nikoli zadostno priporočiti bolnim, naj si v začetku pomagajo z zdravilom »Goudron-Guyot«.

Ako bi se Vam hotelo prodajati ta ali oni produkt namesto pravega »Goudron-Guyot« s »Kroglicami Guyot« iz norveškega katrana obrežne smreke, vzemši po dve ali tri kroglice pri vsaki jedi. Na ta način si lahko pridobite iste zdravstvene učinke in tudi enako zdravje. Zavzete pred jedjo in tudi vmes, te kroglice so lahko prebavljive skupno z jedmi in delujejo kar najbolj na želodec in telo sploh. Prave »Kroglice Guyot« so bele in podpis Guyot je črno natiskan na vsaki kroglici.

Glavna zaloga: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris. Nadalje se še dobiva v lekarnah: Gabriel Piccoli, Sušnik, Ub. pl. Trtkoczy in v vseh boljših lekarnah.

Stenografija

obenem 1277

strojepisca sprejme

Dr. Franjo Rosina, odvetnik v Mariboru.

NIGRIN

(Fernolendt)

je najboljšo čistilo za čevlje. Dobiva se povsod. Ne lovski razstavi na Dunaju odlikovano z zlato svetlojo.

Ako imate krave

pa Vam pri Vašem gospodinjstvu ne sme manjkati delazmožni, stanovitni separator **Diabolo** ker je to najboljši separator, ki dela mlekarstvo dobičkonosno in je prav cenó. Na uro predela 120 litrov. Cena samo K 125.—.

Zahtevajte prospekt št. 125 ter jamstvene pogoje gratis in franko od trdnje

PH. Mayfarth & Co.
Dunaj II., Tabakstrasse 71.
Zastopniki so istože.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred Škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET

zlatar v Ljubljani

nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Časna delavnica.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmernne.

Solidna in realna postržba.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov i. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce. Najboljša in najcenejša postrežba za droge, kemikalije, zelišča cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vede in zobni prašek, ribje olje, redilne in postopalne moko za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurških obvezila vsake vrste, sredstva za dezinfekcije, vosok in pasto za tla itd. — Velika zaloga najljubljenejega rumu in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel. Oblastv. konc. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: gorka sol dvojna sol, solitor, cecjan, kolmož, kramlino spne itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija
ANTON KANC
Ljubljana, Židovska ulica št. 1.
Kupuje po najvišji ceni razne zelišča (rože), cvetja, korenine, semena, skorje itd.

Dunajska konces. zaloga izvoženih
VOZ 1196
in rabljene konjske oprave, landauerjev, polkristih enovprežnih in dvovprežnih kočij vseh vrst, brownov, bugijev itd., najeleгантnejše blago od gospode vedno v večji izbiri v zalogi. Kupujem tudi opuščene cele hiše proti gotovini ali v komisijo. **Karel Fischer**, Dunaj II., Praterstrasse 72. Telefon 201.07.

Spretna ter poštena

prodajalka

ki je obenem dobra šivilja, in ki bi mogla položiti 500 K varščine v svrhu samostojnega vodstva dobro vpeljane trgovine v večjem jako prijaznem kraju na Gorenjskem, se pod jako ugodnimi pogoji **takoj sprejme.** 1247 Ponudbe je poslati na **Hanko Petrič**, št. Lambert pri Savi ob juž. železnici.

Na prodaj je v Kotljah (Köttelach) na Koroškem hiša

ob glavni cesti, tik farne cerkve, 5 minut oddaljena od letovišča in kisle vode »Römerquelle.« Hiša je enonadstropna, ima 5 sob, zraven je tudi kegljišče, ledenica, obokano gospodarsko poslopje, svinjaki z 8 oddelki, lep vrt, sadonosnik, njiv, travnikov in gozdov je 7 oralov. V tej hiši se izvršuje že od nekdanj gostilniška obrt. Zraven je še ena

majhna hiša z vrtom.

V hiši so urejeni tudi prostori za trgovino. Cena 36.000 K. Kupni pogoji ugodni. Natančneje se poizve pri gosp. **dr. Bratkoviču**, odvetniku v **Slovenjem Gradcu.** 1305

Čudite se mojim nizkim cenam.
Herbstova vozna kolesa stara od 30 kron, nova od 90 kron naprej s prostim tekom ali brez njega.
Šivalni stroji, gramofoni, vžigala, žepne svetiljke.
Najcenejši nakup kolesarske potrebščine
cevi K 3.—, plašči K 420, sedlo K 300, gorski plašči K 550, svetiljke K 230, sesalje 60 vinarjev, francozi 40 vinarjev, držaji 30 vin., pedali K 3.—, veržice K 3.—, zvonovi 35 vinarjev in višje. Samo prve vrste blago — Vse poplave izvršujejo v moji lastni delavnici pod natančno kontrolo strokovnjaki. Emajliranje in ponikljanje po najnižjih cenah.
Krasni katalog 1911 s čudovito nizkimi cenami gratis in franko.
V Avstriji prva in največja **razpošiljevalnica koles**
Juri Herbst
Dunaj VI., Mariahilferstr. 1/H.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir. 2815

Kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 240 K; prima polbelega 280 K; belega 4 K; belega puha 510 K; kg. velenega snežnobelega, puljenega, 640 K, 8 K; kg. puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najcenejši prsi puha 12 K. Naročila od 5 kg. naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavicama, 80 cm dlj, 60 cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 18 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 350, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 80, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne donar. Natančni cenovniki gratis in franko.
S. Benisch, Dešenice št. 767, Češko

Superfosfati mineralni in animalni najbolj preizkušeno najbolj zanesljivo fosforovo - kislinsko gnojilo za vse zemlje
Vsebinske stroge zahtevane. Jamstvo za najvišji učinek. Najvišji donos. Za opozorilo: celotno neutralizirano.
DAJJE: znanstveni, težavni in siloviti rezultati dobavljajo vsi vrtniki za zelenjavo, krompir, krompir, krompir, krompir in druga.
Pisarna v Pragi, Příkopý št. 17.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov
na uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pri-
stiskom in za varno eljo
od 16 HP naprej;
4 do 5 vln. pri mojih
petrolinških motorjih
in petrolinških lokomo-
bilah, dalje 2-10 HP
tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulstrasse 11.

Na tisoče motorjev v
ratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinški motorji

Oklic.

Vsled sklepa c. kr. okrajne sodnije v Ljubljani z dne 7. aprila
1911 AI 160/1-8 se vrši

dne 11. aprila, začnši ob 2. uri popoldne

v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 20, pr stovoljna sodna prodaja
v zapuščino po gosp. Adalbertu Tratnik spadajočih premičnin:

pohištva, obleke i. t. d.

Dr. Fran Vok, c. kr. notar
kot sodni komisar.

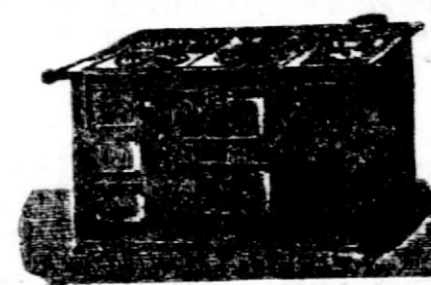
Vino

1295 iz dobro poznane vinograde
„**Erbarjev breg**“ pri Jesenicah
na Dolenjskem, prodaja podpisani
lastnik vinograde v količini od
500 hl. — Vina so od leta 1907,
1908, 1909, izborna, stalna, za-
jamčeno pristna, rumena in rdeča.

Cena 80—70 K hl na malo.
Gostomalcem na velike dajem
„precejšen popust.“

Ivan Levičar posestnik vinogradov Samobor, Hrvatsko.

Štedilna ognjišča „Triumph“

za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsakršni izpeljavi.
Ze 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot
najboljši in najtrpežnejši izdelek. Največja pri-
hranitev goriva. **Specijaliteta: Štedilna ognjišča**
za hotele, gostilne, restavracije, kavarno i. dr.
Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog
2040 franco proti doposlani znamki.

Tvornica za štedilna ognjišča **Triumph**

S. Goldschmidt & sin, Wels 18, Gorenje Avstrijsko

Vir zdravja se brezalkoholno

Šumeče limonade

napravljene z **Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni**
(malinov, pomarančin, jagodov, breskven in prvenčev okus) v pastiljah za prodajanje
po 2 in 4 vinarja, v patentiranih vrečkah za prodajanje po 2 in 5 vinarjev.

Pristni samo s to var-
stveno znamko.
Letna poraba 80 milj. komadov

Pristni samo s to var-
stveno znamko.
Letna poraba 80 milj. komadov

Edini izdelovalec: **Prva češka deln. družba tvornice orient. sladkornin**
1319 in čokolad, Kralj. Vinogradi

prej **A. Maršner.** — Za'oga: **Dunaj VI., Theobaldgasse 4.**

Delniška družba združenih pivovaren **Žalec** in **Laški trg** v Ljubljani.

VABILO

VIII. rednemu zborovanju delničarjev

katero se vrši

v nedeljo, dne 23. mal. travna 1911 ob 10. uri dop.

v prostorih hotela „Mirija“ v Ljubljani, Kolodvorska ulica.”

S P O R E D :

1. Poročilo upravnega sveta o letnem računu pretečenega leta.
2. Poročilo revizijske komisije.
3. Izv. litem treh računskih preglednikov in dveh namestnikov.
4. Slučajnosti.

V LJUBLJANI, v mesecu aprilu 1911.

Upravni svet.

§ 17. pravil: Vsaka delnica ima pri obnem zboru svoj glas.
§ 18. pravil: Delnice, za katere se hoče izvrševati pravica glasovanja, se morajo založiti
najkasneje šest dni pred obnim zborom na mestih v pozivu označenih, in sicer proti legitimaciji
ki se glasi na položnikovo ime in iz katere mora biti razvidno tudi število delničarju pristojnih
glasov. Založene delnice morajo biti opremljene s še nezapadlimi kuponci.
§ 19. pravil: Vstop k obnem zboru je dovoljen le proti pokazu legitimacije.
Kot založna mesta delnic so določene: Pivovarna v Laškem, Ljubljanska kreditna banka
v Ljubljani, Posojilnica v Celju, Savinjska posojilnica v Žalcu.

Lomljen kam'n

za stavbno sezijo,
dobavlja v vsaki množini s parobrodom
stavbno podjetje za usluževanje barja v
Ljubljani, Ambrožev trg 3. Telefon št. 285.

PONY

z vsa opravo in z vozom se prod.

Dopisi naj se pošiljajo na **M. Žargaj,**
Ljubljana, Stari trg 19, I. nadst.

Izurjena prodajalka

špecerijske stroke, z večletnimi spričevali
želi premeniti službo.

Prijazne ponudbe pod šifro „**Proda-
jalka**“ na upravnštvo »Sl. Narod«.

Večja sodavičarska obrt dobro
vpeljana v Ljubljani 1880

kompanjona

za nadaljno izvrševanje: radi bolehanja;
eventualno se obrt pod ugodnimi po-
goji tudi

proda

Ponučbe pod „**sodavičar**“ na
upravnštvo »Sl. Narod«

Prostovoljna dražba.

V ponedeljek, 10. aprila t. l.

se bode prodajalo na dražbi

na **Martinevi cesti št. 21**

razno pohištvo ter gostilniška

oprava in gramofon.

: Začetek ob 9. uri. :

Kupce prijazno vabimo.

Redni občni zbor

Notranjske posojilnice v Postojni

registrovane zadruge z omejenim poroštvom
se vrši

v torek, dne 18. aprila t. l.

ob 3. popoldne v zadržni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo ravnateljstva s predložitvijo
bilance za leto 1910.
2. Poročilo nadzorovalnega odbora.
3. Sklepanje o razdelitvi dobička.
4. Volitev članov ravnateljstva.
5. Volitev članov nadzorstva.
6. Predlogi zadrže ov.
7. Čitanje revizijskega zapisnika.

Opomba. V slučaju nesklepnosti se
vrši uro pozneje drugi občni zbor
z istim dnevnim redom, kateri
bode veljavno sklepal.

V Postojni, 7. aprila 1911.

1328 **Ravnateljstvo.**

Proti

zobobolu in gnjilobi zob

izborno deluje dobro znana
antiseptična

**Melusine ustna
in zobna voda**

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodilom i krona.
Deželna lekarna **Milana Leusteka**
v Ljubljani, Realfova cesta št. 1
poleg Franc. Jozefovega jubilejnega mesta.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod. lekarnar!

Prosim vlijudno, pošljite mi zopet
tri steklenice vaše izborno delujoče
antiseptične melusine-ustne in zobne
vode, katere je neoprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveževanje ust je bom
vankomur kar najbolje priporočal.

Splošnovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte mehtar.

Damir Feigel:

Pol litra vipavca

8. 8 1/2 polo. Cena vez. knjigi K 2-60, broširani K 1-80.

Ta knjiga obsega 19 daljših in krajših črtic, ki jih vse skupaj preveva dober, pristen humor.
Oddelek „**Gaudemus igitur**“ prinaša vesele povesti iz djaškega življenja; „**Uredniške tajnosti**“
odkrivajo zanimivosti iz tiskarskega delovanja; oddelek „**Holmes in njegova smrt**“ je naperjen
zoper različne detektivske romane; oddelek „**Iz četrte dimenzije**“ se odlikuje s pikro satiro na
raznovidne gluposti družabnega in literarnega življenja. Knjiga podaja dovolj originalnosti ter
si utegne z duhovitimi ostrinami v pripovedovanju pridobiti lepo število čitateljev in prijateljev.
Ako se hočete izbornu zabavati ter si napraviti nekaj uric užitka, naročite si „**Pol litra vipavca**“.

Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg v Ljubljani, založna knjigarna.

Vljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da je zopet otvor-
jena staroznana

gostilna pri „Avstrijskem carju“
na **Sv. Petra cesti št. 5.**

Abonenti se sprejemajo na hrano po nizkih cenah.

Za obilen obisk se priporočam z odlič. spoštovanjem

F. K. Čenčič.

Razpis.

Razpisuje se zgradba

opekarske tovarne (Ringofen) v Ribnici.

Načrti so na vpogled pri gosp. A. Peterlinu in tovariši v Ribnici.
Pismene oferte je vlagati

do 20. aprila t. l.

na gorenji naslov.

Maksimilijan Sartory

Rožna ulica šte. 15

se priporoča slavn. občinstvu kot specialist za upeljave in
poprave električnih zvoncev, telefonov, strelovodov, električne
luči, zdravniških in zobozdravniških aparatov ter vse v to
stroko spadajočih del.

Najboljše blago, cene nizke. Proračuni na zahtevo brezplačno.

N e VIII 212/11.

Oklic.

Na predlog g. Janeza Keržiča vršila se bode vsled dovoljenja c. kr. okrajne
sodnije v Ljubljani

javna prostovoljna dražba

hiše šte. 70 v Vodmatu z barako in njivo

vpisane pod vl. št. 199 kat. občine Vodmat

**dne 20. aprila ob 10. uri dopoldne na licu mesta v Zeleni
jami št. 70 pri Ljubljani.**

Izključna cena znaša 20.000 K in se nižji ponudki ne sprejmejo.

Kupec ima pred dražbo 2000 K vadija v roke sodnega komisarja položiti,
ostanek kupnine pa takoj po odobrenju najvišjega ponudka vplačati; vendar
pa sme tudi na tem posestvu zavarovane terjatve v znesku 16200 K na račun
kupnine v svojo plačilno obljubo prevzeti.

Dražbeni pogoji in zemljiški izpisek so v pisarni c. kr. notarja Ivana
Plantana kot sodnega komisarja na vpogled.

V LJUBLJANI, dne 7. aprila 1911,

Ivan Plantan,
c. kr. notar kot sodni komisar.

*V velikonočnem tednu
so cene veliko znižane
pri vseh izgotovljenih oblekah
za gospode in dečke, ter kon-
fekcijah za dame in deklice.*

*Angleško skladišče obl-k
O. BERNATOUX
Ljubljana, Mestni trg št. 5.*

Zenski vestnik.

Zaboj za kuhanje.

Gospodinje, ki hočejo štediti s časom in kurivom, se kaj rade poslužujejo samodelnih kuhinikov, ki skuhajo jedila, po kratkem kuhanju na štedilniku, na plinu ali drugih pečeh, popolnoma samostojno in brez vsakega ognja. Taki kuhiniki pa imajo to slabo stran, da so zelo dragi, in zaradi tega se do sedaj tudi še niso mogli udomaćiti. Pač pa je že dolgo v rabi zaboj za kuhanje.

Tak zaboj si lahko napravi vsak sam in si ga lahko napravi za en lonec ali pa tudi za dva, če je treba tudi za več, vendar pa ni priporočati kuhinikov za več kot dva lonca. Vsakokrat namreč, kadar dvignete pokrov, da postavite drug lonec v zaboj se izgubi nekaj gorkote in na ta način se potem jed skuha mnogo bolj počasi.

Vsak zaboj z močnimi stenami in pokrovom, ki sega čez rob, tako, da ni nobene špranje med pokrovom in zabojem, se da uporabiti kot kuhinik. K temu je še treba, da se da pokrov pritrditi tako, da leži popolnoma trdno na zaboju. V notranjosti prilepimo na stene in na pokrov flanelo, toda še nerabljeno in neizprano, in pokrijemo tla zaboja ped visoko s senom ali bolje še s tenkimi oblancami. Te oblance je treba prav trdno stlačiti, tako da tvorijo solidna in ravna tla. Oblance pa vzamemo zaradi tega, ker nimajo nobenega duha. Na ta tla postavimo en lonec ali dva, o katerih pa moramo še pozneje govoriti, ker za tako kuhanje ni dober vsak naveden lonec. Lonec se ne sme dotikati niti stene, niti drug drugega in morata biti popolnoma enako visoka. Nato zabojemo tudi okrog in okrog loncev oblance v malih množinah in jih trdno stlačimo, tako da tvorijo popolnoma solidno steno. Ta stena iz oblance mora segati do gorajega roba loncev in jih ne sme presegati. Če vzdignemo nato lonce iz zaboja, morajo biti stranske stene popolnoma trdne in brez presledkov. Nato je treba napraviti še pernico iz močnega sivga platna ali iz flanelne, ki mora biti okrog in okrog kake 3 cm širša od zaboja in mora segati do pokrova, tako da tudi med pokrovom in pernico ne ostane nič prostora. Pernico napolnimo najbolje s kurjim perjem, toda ne premočno, marveč tako, da jo še lahko čez polovico zganemo. Lonce, ki jih uporabljamo za kuhanje v zaboju, morajo biti prav posebne vrste. Biti morajo skoz in skoz enako široki in ne smejo imeti ročajev ob straneh, marveč dva pokončno stoječa ročaja tik pod zgornjim robom. Pokrovi morajo lonce popolnoma zakriti in ne smejo segati čez rob lonca; najboljši pokrovi so taki, ki se dajo popolnoma trdno postaviti na lonec in ga zapro popolnoma.

V teh loncih nakuhamo jedila, kakor to zahteva ravno dotična jed, 5 minut do pol ure pri hitrem ognju, pri čemer pa mora ostati pokrov trdno zaprt, tako da se razvije v notranjosti lonca prav velika vročina. Nato je treba lonec še med tem, ko se njegova vsebina kuha, vzeti od ognja in postaviti takoj v zaboj, jo pokriti s pernico in od vseh strani dobro zavarovati. Nato zapremo pokrov. Zelo dobro je, če segrejemo zaboj prej predno postavimo noter lonce na ta način, da stavimo v luknje posode z gorko vodo, ki pa morajo biti tudi trdno pokrite, da ne izhlapevajo pare. Tudi pernico je dobro prej nekoliko segreti, neobhodno potrebno pa ni niti prvo niti drugo, zlasti pa ne drugo.

Seveda lahko vsak okraši zaboj tudi od zunaj kakor ga hoče, najbolj praktično pa je, če ga samo pobarvamo. Tudi je priporočati, da pritrdimo na obeh straneh zaboja ročaje, da ga lažje prenesemo. Vsa taka jedila, ki jih moramo izredno dolgo kuhati, lahko nakuhamo zvečer na ognju in jih denemo čez noč v zaboj, kjer se popolnoma izkuha. Tu sem spada seveda tudi fižol pa tudi kuhano sadje in drugo. Zapomniti pa si je treba, da morajo priti vse primese, ki so potrebne za kako jed, že takoj od začetka v lonec.

Zaboj za kuhanje lahko rabimo vedno, posebno pa nam dobro služi na potovanjih ali pa če se odpravljamo na pot in hočemo imeti prav zgodaj, predno se odpeljemo, brez izgube časa vročo vodo, čokolado, kavo ali juho. Tudi pri selitvah lahko dobro služi tak kuhinik, če gospodinja nima časa brigati se za kuhinjo, služi pa tudi lahko pri izletih ali če kdo zbolí, sploh vedno in povsod tam, kjer se gospodinja ne more iz tih ali onih razlogov preveč posvečati kuhinji, posebno dobro pa tudi za delavske sloje.

H koncu še nekaj migljajev za nakupanje in o času v katerem je potem jed gotova.

Kašo ali zdrob je treba najprej kuhati 5 minut in je v zaboju dobra

čez 3 do 4 ure, riž je treba popariti in samo tako dolgo postaviti na ogenj, da se začne kuhati, potem je v zaboju izkuhan v 2 do 3 urah. Piščanec ali goloba kuhamo 10 minut in je dober v 3 do 4 urah. Piščanec ali goloba ki ga mislimo speči, pustimo tako dolgo na ognju, da se pol ure pari ter je spečen v zaboju v 4 urah. Grah, fižol in leča mora vzhajati 12 ur prej v mrzli vodi, kuhati je treba pol ure in je dober v 5 do 6 urah. Repo in gobe kuhamo pol ure in so mehke v 5 do 6 urah. Pečenke je treba popolnoma izdelati in jih peči pol ure, potem so dobre v 4 do 5 urah.

Kako je treba ravnati s težko kalečimi semeni?

Zelo mnogo skrbi delajo ljubitelju vrtnarstva semena, ki leže dolgo v zemlji predno vzkale. Mnogo prostora zavzemajo ti lončki in mnogokrat so na poti. Zato pa je zelo koristno, če izvemo nekaj podrobnejšega o načinu, kako je ravnati s takimi težko kalečimi semeni. Že 12 do 14 dni se nam pogosto zdi predolgo in vendar potrebujejo nekatera semena toliko časa, da vzkale, n. pr. Gaillardia, Lupinus, Tropaeolum, Primula chinensis. Tri do štiri tedne traja, predno vzkale ostrožci, heliotrop ali gloksinije. So pa še semena, ki morajo ležati cele mesece v zemlji, predno začno kaliti, in tudi taka, ki morajo prebiti celo leto goditve v zemlji predno začno kaliti.

Da taka semena začno hitreje kaliti, priporočajo nekateri, da pri trdokožnih semeni narežemo kožo, kar se pa mora storiti z največjo pazljivostjo, da ne poškodujemo jedra. Drugi pravijo, da je boljše če jih odrgnemo na kamnu. Na ta način pride vlaga hitreje do jedra in ga spravi do kalenja.

Drugi uporabljajo zopet gorkoto, ter položijo semena v vodo, ki ima 25° do 30°. V tej vodi pustijo semena več dni. Posebno priporočati je ta način za semena Muze, ki z eno potem kaliti v 8 do 14 dneh, med tem, ko bi sicer rabila 4 do 6 tednov. V nekaterih slučajih uporabljamo še večjo toploto, celo 40° ali pa polijemo semena z vročo vodo, ki pa se mora hitro odteči.

Ta način uporabljamo tudi sicer, če hočemo, da poženo cvetne nastavke odrezane veje.

Tudi električni tok so že uporabljali, toda to ni zanesljivo sredstvo. Včasih pospeši električni tok kalenja, včasih pa škoduje semenom.

Treba pa je še paziti na to, da ne reagirajo vsa semena na različne vplive enako. Tako kale n. katera semena, kakor kapus, šebenik, naprstek, ostrožec in vijolica najboljše v gorkoti 12° do 15°, druga semena pa kale rajša v gorkoti 16° do 20°, tako dalje, kumare, potonike, begonije.

Nekatera semena pa imajo tudi še zelo čudna svojstva. Če vzamemo seme rože, dokler se ni popolnoma dozorelo, pa je že tako trdo, da ga ne moremo več raziti z nohtom, in ga razsejemo dokler se ni popolnoma suho, tedaj takoj ko smo je vzeli z grmiča, potem vzkali to seme že prihodnjo pomlad. Če pa pustimo, da seme popolnoma dozori, potem mora ležati celo leto v zemlji predno začne kaliti in vzkali šele drugo pomlad. Taka svojstva pa imajo tudi še druga semena in zato je priporočati, da položimo seme v zemljo takoj po žetvi in dokler je še muzevno.

Žagarski mojster

lšče primorne službe

pri kaki večji žagi, najsijo na vodo ali na električno napravo. Zmožen je tudi voditi tovarno zabojev ali sodov in tudi zmožen popraviti vseh v to stroko spadajočih del pri strojih. Gre tudi za godzno manipulacijo ali kaj sličnega. — Morebitne ponudbe je poslati na upravnštvo „Sl. Naroda“ pod „M.“ do 15. t. m. 1246

Milko Krapeš

urar in trgovec 1954

v Ljubljani, Jurčičev trg 3.

Velika zaloga zlatih, srebrnih in nikljastih žepnih ur in vertikalnih, stenskih ur, pristanov in uhanov.

Popravila točno in ceno!

Za vsako prodano ali kupljeno uro jamčim eno leto.

Cenike brezplačno in poštino pristo.

A. KUNST

Ljubljana

Židovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Najnovejša trgovina klavirjev

G. F. JURÁSEK,

prvi in edini češko-slovenski uglaševalec klavirjev in trgovec

v Ljubljani, Poljanska cesta 13.

Priporočajo se klavirji, pianini in harmoniji nepresekni po dobri kakovosti glasu in solidni sestavi. Vsa v to strokospadajoča popravila kakor tudi uglaševanje vseh sistemov

klavirjev izvršuje po jako nizkih brezkonkurenčnih cenah. Imenovana trdka vzame stare klavirje v račun za najvišje cene, ako se pri njej kupi nov klavir. Za vsak pri njej kupljen instrument jamči imenovana trdka 10 let. »Glasbeni Matici« in drugim slovenskim zavodom uglašuje klavirje edinole

koncesionirana trdka Jurásek.

Novo dvostranske slovenske plošče!

Cena K 4.— in po K 2.50.

Gramofoni od 25 kron naprej.

Dobi se tudi na mesečne obroke.

Zahtevajte takoj brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 26.

□□□□□□□□□□

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasne opromijene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vpredno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske nprave.

□□□□□□□□□□

Specialna trgovina

ročnih del

TONI JAGER

v Ljubljani,

Židovska ulica št. 5.

Predtiskarija

Tamburiranje

Montiranje ::

Plisiranje :: ::

□□□□□□□□□□

Cenike brezplačno in poštino pristo.

Strojniki

z večjo prakso za parni ali električni obrat, več montage in reparatur, lšče v večjih ali manjših obratih službe. Ponudbe pod zmožnost 10.000 na upravnštvo »Slov. Naroda«. 1205

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strele po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predelavo stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zašteni. 57

Zahtevajte pri nakupu kolesa samo

Najedličnejša oprema in največja tehniška popolnost.

Krasni katalogi zastoj.

Tvornice Premier

Heb na Češkem.

Zastopnik A. GERAR, Domžale.

□□□□□□□□□□

Ustanovljeno leta 1860.

M. Drenik

Ljubljana,

Kongresni trg 7.

Predtiskarija.

Risarski atelije.

Plisiranje, kufriranje, montiranje.

Tamburiranje in vezenje na roko.

Največja zaloga ženskih

ročnih del

in vsakovrstnega materiala.

□□□□□□□□□□

Izvrstna prilika za potovanje

Ameriko

je in ostane z novimi parniki

□□□□□□□□□□

Kaiserin Auguste Victoria . 25.000 ton

Amerika 24.000

Cleveland 20.000

Cincinnati 20.000

Pres. Lincoln 20.000

Pres. Grant 20.000

□□□□□□□□□□

Brezplačna pojasnila daje

FR. SEUNIG

Ljubljana,

Kolodvorska ulica št. 28.

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

Prostorne

delavnice

s pisarno se oddajo v našem. Popraša se: Slomškova ulica št. 3., prvo nadstropje, levo.

Zaradi preselitve so proda

večje posestvo

v polnem obsegu ali pa tudi samo hiša z gostilno, prodajalno in trafiko ter gospodarskimi posloplji in vrtom. Kraja ma bodočnost zaradi nameravane gradbe železnice. — Kje, pove upravnštvo »Sl. Naroda«. 1241

Pozor!

Vsled smrti gospodinje se prodaja takoj in poceni dobro idoča

gostilna

z lepim senčnatim vrtom in pokritim kegljiščem. Zraven je tudi sadni vrt za sočivje. Enonadstropna hiša stoji ob glavni cesti, 10 minut izven Celja v bližini treh tovarn. 1208

Natančnejša pojasnila daje Josip Hočevar v Celju, Kolodvorska ul. 5

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj boljših pšeničnih moka in krmičnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekarske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 66

V Ljubljani: Podgrad, Trnovem, Kočevju, Trstu, Gorici, Celovcu, Beljaku, Boicani, Inomosti, Tridenu, Zadru, Spijetu, Ercegovem, Kotoru, Sarajevu in Palju.

Brzjav: Valični mlin, Kranj.

□□□□□□□□□□

Od leta 1868 se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

□□□□□□□□□□

**Umetno, stavbno in konstrukcijsko
ključavničarstvo**

Pust Ivan

zaprave izvedene in cenilec
v Ljubljani, Poljanska cesta št. 26

se priporoča v izdelovanje vseh ključavničarskih del.
— Železne stopnice vseh vrst po načrtih, okna in
strehe. Ograje za rakve, stopnice, vrtove ter vežna in
vrtna vrata. Štedilnike vseh vrst, in okovi za vrata in
okna. Valjčne zatvore in solne plohte. Pletenje raz-
ličnih mrež na stroj za pašnike in ograje.

897

August Repič

sođer v Ljubljani 40

Moleziška ulica št. 16 (v Trnovem) ..

izdeluje, popravlja in prodaja vankovratne

sode

po najnižjih cenah.

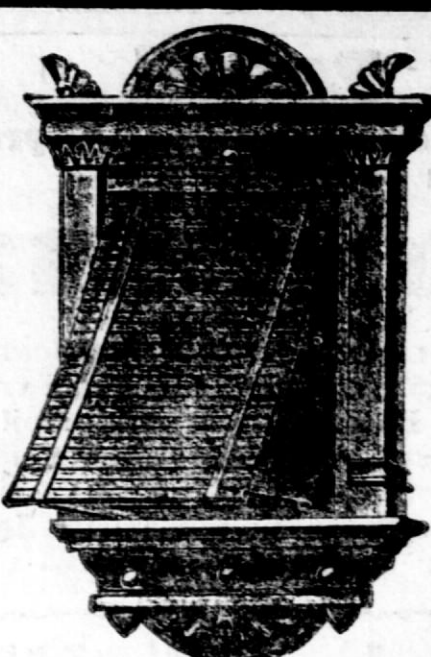
Keil^{ov} lak

najboljši plesk za mehka tla.

Keil-ova bela glazura za umivalne mize . 90 v
Keil-ova voščena pasta za parkete . 90 v
Keil-ov lak za poliranje okvirov . 40 v
Keil-ov lak za slavnike v vseh barvah . 30 v
Keil-ova pasta za čevlje . 30 v

1198 Dobiva se vedno pri Leskovcu & Medenu v Ljubljani.

Pomočniki: Anton Džurich. Idrja: Val. Lapajne. Črnomelj: Anton Zorc.
Škofja Loka: Matej Žigon. Kamnik: Ed. Hajek. Kranj: Franc Dolenz.
Radovljica: Otton Roman. Novo mesto: I. Picik. Kočevje: Franc Loy.

Kiepack & Omčikus

nova, z najmodernejšimi stroji in električnim
1179 tokom urejena

tvornica žaluzij, rolet, le-
senih in železnih rolojev za
okna, prodajalnice itd.

Zagreb, Marije Valtarije ul. 8.
Telefon 1324. Telefon 1324.

Ceniki, troškovniki in vzorci zastoj in franko.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovije fasone
po najnižji ceni.

ilustrovani ceniki zastoj in postnine prosto.

Razpis službe.

Županstvo v Bovcu razpisuje

službo občinskega zdravnika

z letno plačo 2400 K. Razven tega mu je zagotovljeno vojaštvo in okrajna
bolniška blagajna s približno 2100 K letnih dohodkov.

Prošnje je vložiti pri županstvu v Bovcu do 25. aprila t. l. Nastop službe
takoj. Vsa pojasnila daje radovoljno županstvo.

V BOVCU, dne 3. aprila 1911.

Leopold Jonko l. r., župan.

Proda se pod ugodnimi pogoji:

Nova enonadstropna hiša

na Selu pri Ljubljani ob Poljski cesti iz Zaloške ceste proti kemični tovarni.

Dve veliki parceli

1038 v mestnem logu ob Malem grabnu, pripravni za stavbo delavskih hiš.

Vila tik ljubljanskega pomerlja

ob Dolenjski cesti s prodajalno in lepimi skladišči.

Lepo arondirano posestvo

s hišo in gospodarskimi poslopi v najlepšem kraju Ljubljane; v hiši se izvr-
šuje že mnogo let gostilniška obrt, mnogo obiskana gostilna.

Lepo posestvo na Kresniškem vrhu

blizu Litje, večinoma gozd, pa tudi njive in travniki z lepo hišo in gospo-
darskim poslopjem.

Veleposestvo na Spod. Štajerskem

blizu Šostanja, 540 oralov gozdov, njiv, travnikov, 30 poslopij; 2 ml. na in ena
žaga, dva lastna lova.

Pojasnila podaja pisarna dr. Frana Počka v Ljubljani,
Stari trg št. 30.

Popravila in preoblike točno in cen.

Najcenejšo

dežnike in solčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Škofljo 19, Stari trg 4,
Prešernova ulica 4.

Edina zaloga

izvirnih ameriških čevljev.

3134

Avstr.-ameriška
zaloga čevljev
v Ljubljani
poleg kavarne
„pri Slonu“.

Pazite natančno na firmo.

898

Miren tek

Najboljši material

Velika delozmožnost

Auto

Laurin & Klement akc. spol.

„ Tvornica Mlada Boleslava (češko). „

Brüssel 1910. GRAND PRIX

Dr. Dralle's MALATTINE

Krema
za kožo
Puder

Milo
Milo za
britje

GEORG DRALLE HAMBURG

Idealno, nemastno negovalo za kožo.

Dela kožo odporno
in žametnomehko.

Neutrpljivo ob mrzlem letnem
času in za potovanje po hribih
ali po morju.

Čudovitega učinka za pusto in
razpokano kožo.

Dobiva se povsod. Lonček 70 in 120.

Juri Dralle

Hamburg in Podmokli.

AVSTRO-AMERIČANA

TRUST NEW YORK

Potniki v Ameriko
kateri želijo dobro, po ceni in
za najboljše potovalni naj se obrnejo
na

Simona Kmetelca

v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Biskupova ulica 1. Pojasnila daje se brezplačno

Ustanovljeno 1853.

G. Topham & Co.

družba z omeji. zavezo

tvornica za stroje in
železolivnica

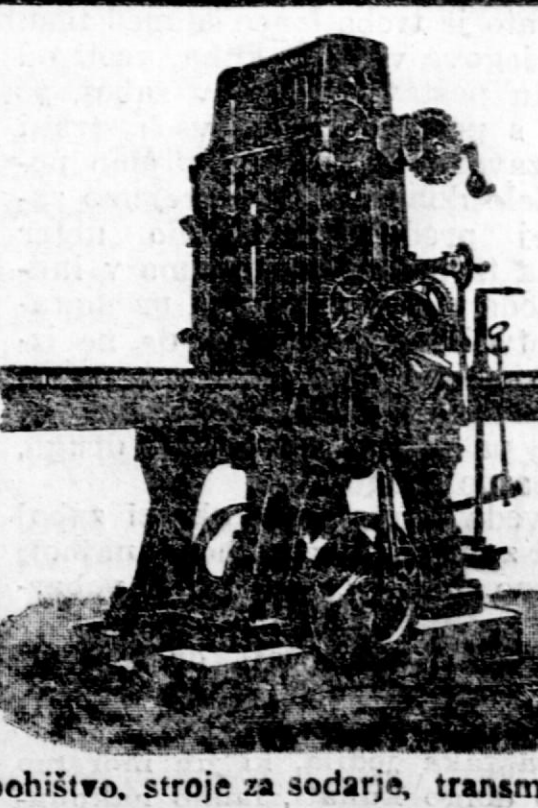
Dunaj XI., Gudrunstr. 159

grade za specialiteto:

polne jarme vseh vrst za parne
in vodne žage,
vse stroje za obdelovanje
lesa: krožne žage, trakovne žage
stroje za oblanje, stroje za skob-
ljenje (Fräsmaschine), stroje za
luščenje furnirja, stroje za upognjeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.

Prospekti preračuni stroškov oblik inženirja zastoj.

192

Samo kron 6-45

52 mesečnih odplačil s takojšno edino igralno pravico stane

turška srečka za 400 frankov.

Vsako leto 6 žrebanj s temi-le glavnimi in postranskimi dobitki:

400.000 frankov.	200.000 frankov.	30.000 frankov.	10.000 frankov.
4.000 "	2.500 "	2.000 "	1.250 "

Vse srečke so vlečene.

Za kupovanje in prodajanje srečk
proti gotovini ali na udobne mesečne obroke se najbolj priporoča

Menjalnica Moravskega diskontnega zavoda

podružnica v Moravski Ostravi.

Naročilni list (Poslati v kverto z 10 h. znamko.) Vred. posred. v „Moravskem Narodu“ Ljubljani
od Vas & turške države srečka za 400 frankov za 52
mesečnih odplačil po 6-45 in posim. da mi pošljete prodajno listino po prvem obroku.

Razločno
izpolniti.

Ime
Zastaj

Stanovništvo
Podpis

Obenem prosim za dopušljanje poročil o žrebanjih.

F. K. Kaiser puškar

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

priporoča svoje bogato zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lovskih potrebščin, vseh del koles (biklikov)

kakor tudi

metalni oganj
po najnižjih cenah.

Popravlja pušk, samokresov in
biklikov točno in solidno.

Čudoviti izdelki in polne preči.

Rheuma — Protin — Ischias

Otvorjeno od 1. aprila do 1. novembra.

Nizke cene kakor doslej, vključno z časom primernim novostim.

1. septembra do 1. junija 25 % znižanje.

Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivna termalna kopel 33—44° Celsija.

Krapinske Toplice

Pitno zdraviljenje s termalno vodo. Razpošiljanje termalne vode. Obisk 6000 oseb.

Hrvaška (Hrvaška Švica).

Kopeli v basenu, marmorne, pršne, lužnate kopeli, fango, sudarji. Prospekti, pojasnila
daje kopališko ravnanje. Pravilni naslov samo: Krapinske Toplice, Hrvaška.

Zdraviliški dom, 200 udobnih sob, prekrasen park, terasa, zdraviliški salon. Stalna
vojaška zdraviliška godba, lift, telefon, avtomobilska garaža, izposojanje avtomobilov.

Na železniški postaji Rogatec (ki se odcepi od južnoželezniške proge Dunaj-Trst)
avtomobilski omnibus. Zveza pri vlakih ob 11. uri 16 min. dopoldne in 5. uri 29 min.
popoldne. Na železniški postaji Zabok avtomobilskega omnibusa zveza pri vlakih ob
10 uri 24 min. dopoldne in ob 4. uri 11 min. popoldne. 1. maja do 1. oktobra.

„Veda“, literatura in kultura, pa še marsikaj.

(Odpri pismo gospodu Vladimiru Knafliču, prečistemu gospodu gospodu Ksaverju Meško, župniku, pisatelju itd. itd. — pa še marsikomu.)

V 13. številki letošnjega „Mira“ je napisal Ksaver Meško — za 1. april — daljši podlistek „Brez naslova“, v katerem govori o madžarsčini, ženskih hlačah, kritiki in abstinenci. Ker leže vse te stvari izven obzorja in delokroga koroskih župnikov, bi bila prečna zabava, če bi hotel njegove nazore o vseh teh stvareh kritizirati — saj bi me, kakor drugje, kratkoma zavrnili, da o vseh teh stvarih manj razumem kot on in jaz bi mu — razen v kritiki — tudi rad priznal. Da sem se vključil temu oglašil s tem odgovorom, za to leži vzrok vse kje drugje. Takole med ženskimi hlačami in očetom Škrabcem je Meško priobčil tudi mojo biografijo, na kateri me veseli samo to, da je priobčena še za mojega življenja, da torej lahko proti nji protestiram, preje ko je po kakšnem zlem naključju začela v „Jugoslovanske Enciklopedijo“. A niti to bi me ne nagnilo, da mu odgovorjam, saj je moja biografija za slovensko publiko vendar popolnoma brez pomena. Odgovorjam pa zato, ker se je Meško obregnil nad mojim kritikovanjem, ki mi je bilo vedno svet in resen posel, ker se je obrnil nad listom, v katerega imam čast pisati, ob list, ki se mu godi ponižanje, če ga vzame Meško v roke. Odgovorjam navsezadnje tudi zato, ker se je sedaj vendar enkrat — po dogoletnem silepšenju na obe strani — Meško pokazal v svoji pravi podobi. To veselo hočem narediti tudi onim, ki jim ta Mirov podlistek ni prišel pred oči.

Ime „Veda“ je Meško spremenil v „Voda“, a čudno je, da mu je ta „voda“ tako stopila v glavo in mu razgledala možgane tako, da piše stvari, katerih bi trezen in pošten človek ne napisal, najsi že nosi potem suknič ali talar. Meško imenuje „Veda“ »humorističen list za slovensko ljudstvo« — a v načinu, kako je na ta humor reagiral, se vidi, da nima za humor nobenega smisla, ali pa da je našel v „Vedi“ tako krvav humor, ki ga je razburil. Naj bo potolažen! Takega »humorja« se bo v „Vedi« še lahko navzli!

O meni je napisal, da pišem kritike zato, ker nimam nikakega dela ali pa zato, ker mi delo ne vaja, ro moji slovenščini je Meška vsakokrat tri dni glava bolela (nepraktična sirota — čemu se je mučil z njo), da naj samo v ogledalo pogledam, pa bom videl, da sem jetičen, jaz sem »honetni g. kritik z upravnimi njemu prirojenimi zlobojstvi«, drugič me imenuje »slabovoljnega«, tretjič »hulega«, četrta mi »malo telesce«, četrta sem »kavarniški kritik«, »domišljavost in zlobnost«, da študiram »že 15 ali 16 semestrov«, da ne znam »slovenski«, da me »že lomi krč, ako le od daleč zagledam kaj, kar je le malo krščansko barvano«, da nisem še ničesar storil, primerja me s Perzatom, »možem žalostne postavke!« — In čemu je napisal vse to? To bi naj bili dokazi za to, da jaz kot kritik nič ne razumem! A vendar je vsa moja zunanost za vrednost mojih kritik ravno tako brez pomena, kakor dejstvo, da imam filozofski doktorat. Niti ene stvarne opazke ni prinesel, niti v eni točki ni skušal izpodbiti mojih kritik stvarno, zato pa mi je napisal: kakor kakemu hudodelcu natančen opis moje osebe. N. B.! — opisal je mojo osebo, da mi ni nikdar videl po licu, niti po sliki. (Tisti, ki mu je dal o meni te podatke, je lump, in najsi je tudi doktor filozofije!) — Odgovorjati na posameznosti takega podlistkarja ni vredno, a je tudi težko. Ta mož namreč proti meni napetolično poudarja stvari, ki jih jaz nisem zanikal, ali pa s pravim pridigarškim patosom in značilno hinavščino brani stvari, ki jih jaz nisem napadal. Na nestvarne opazke je težko odgovorjati stvarno, na osebe napade pa ni potrebno. Omenim naj samo dvoje: kar mož ugiha o mojih literarnih zvezah z Mohorjevo družbo, to je prazna izmišljotina, in kar trdi o mojih zvezah z Gabrščkom, to je čisto navadna — laž! »Jetike« nisem očital osebni, ampak nesmi — in res se je moja takratna bojazn uresničila. Dobili smo o oni stvari, o kateri sem takrat pisal, res cel

cikla »jetične« poezije — to bi Meško lahko vedel iz »Zvone«, ki mu je naročnik in sotrudnik.

Meško, ki mi očita, da v svoji stroki in kritiki ne razumem prav nič in nisem ničesar storil, je v tem svojem podlistku imel enkrat priložnost, da se je izrazil o mojem znanstvenem delovanju. Porabil pa jo je za to, da je hinavsko zavil oči, po-božno sklenil roke in me prav po krščansko — denunciral. Ob kritikah je opisoval mojo osebo, ob mojem znanstvenem delovanju pa si je skonstruiral moje prepričanje, ki ga je potreboval za to, da me je lahko denunciral. — Prav krščanska stvarnost!

Čudne nazore o poštenosti sploh, posebe pa še o poštenosti neznanega človeka kaže Meško tam, kjer čudi, da sem se jaz pod svojo kritiko podpisal. — Tak človek je res brez duše.

Značilno za človeka, ki tako zviška govori o slavistiki in slovenščini in mi odreja vsako znanje in znanstveno kvalifikacijo, pa je, da mi ta učenjak kar v eni sapi priporoča Pletersnika, Levčev »Pravopis« in — kaj mislite kaj? — »Zvrstni« Tomiškov »Antibarbarus«! Risum tenebris, amici!

Naj se potolaži! Njegovi odgovori me ne bodo ustavili, njegova denunciacija me ne bo plašila. Sko-dovala mi bo mogoče (saj je to Meška pobožna želja in namen), a preplašila me ne bo. Da pokažem tega koroskega poštenjakoviča v pravi luči, za to riskiram vse — celo to, da se zamerim vsem našim slovenskim preparandinjam. A ta zamera me ne bo bolela. Jaz sem Terzites žalostne postave in mi ni toliko do takih stvari. Meško pa je uverjen, da je lep fant — kdor še tega ne ve, naj to tukaj izve — in on bo tisti, ki mu bo še enkrat žal, da je šel nad Terzita.

Ali naj po vsem tem še dajem gospodu Knafliču direktne dokaze za to, da je lepa knjiga kulturni činitelj in da torej spadajo recenzije lepe literature tudi v »revijo za znanost in kulturo«. Ne, tega ni treba, pač pa hočem pibiti, da ima Meško boljše in pravilnejše pojme o kulturni misli in vlogi vsake knjige (in najsi je za inteligenta še tako neznamna in brezpomembna) ko gosp. Knaflič. Ali vam, spoštovani gospod Knaflič, ni ravno ta nervoznost in razburjenost Meškovega podlistka eklatanten dokaz za to, da hodi »Veda« s svojimi poročili o »slovenskem slovu« pravo pot? Pomislite malo in uvideli boste, da takih kritik ni mogoče spraviti v »Zvone« ali v »Slovan« in da je danes »Veda« edini svobodni forum, edina neodvisna tribuna za boj zoper naše literarno polovičarstvo in kulturno hinavščino! In verjemite, da je za slovenstvo najboljše, če — vendar že enkrat! — odločajo o jezikovnih praskanjih jezikoslovci, o pravnih juristi in o zdravstvenih medicinci. To je tako naravna zahteva, da je človeka že ram opozarjati na njo. A je potrebno! Glejte, ali ni kuriozno, da mi Meško nasvetuje in porogljivo priporoča Levčev »Pravopis«, naj se ravnam po njem (govori, kakor da ga ne poznam), vi pa mi očitate, da se ravnam po njem. — Obina hvala, s katero ste moje kritikovanje obdrlili pred 14 dnevi na tem mestu, bi me veselila šele tedaj, če bi bilo več umevanja kritičnega dela ko na vale. Tega pa — žal! — ni bilo prav nič!

Vaš dr. J. A. Glonar.
V Gradcu, 6. aprila 1911.

Išče se 1290

dve sobi

Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda«

Učenec

za trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme. Prednost imajo tisti, ki so se že te stroke učili. **ANTON DULLER, Spodnja Šiška.** 1253

Majhna hiša

v Ljubljani, na zračnem kraju, se pod ugodnimi pogoji proda. Več se izve v upravnistvu »Slov. Naroda«. 1079

Najmoderneje ure en 1207

umetni mlin,

na novo zgrajen na stalni vodi, stališče prve vrste, v večjem kraju na Spodnjem Stajerskem, se radi smrti osem proda. Dopisi pod „L. Z. 19“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Naročajte na izbiro

bluze, krila, kostume, plašče, jopiče, nočne halje, porlino, perilo, stoznike dalje

otroške oblečke, plaščke, klobučke, čepice in druge potrebščine za otroke in neverojenke pri

M. Kristoflič-Bučar
Ljubljana, Stari trg 28.

Priznana najfinjša damska in otroška konfekcija. Izdeluje tudi po meri. Najnižje cene.

Pozor! Ugodna prilika!

Proda se iz proste roke radi družinskih razmer lepo 1250

posestvo

obsegajoče hišo z gospodarskim poslojem, z velikim in lepo zasajenim vrtom, travnikom, njive in več gozdnih parcel, združeno s srenjskimi pravici. Na vrtu je novejša zidana tovarna za suknjo, opremljena z najnovejšimi stroji. Ker je vodne sile dovolj, bi se vpejela v tovarni lahko še kakšna druga obrt. Reflektiranje se vabijo, ogledati si vsa naprava. Proda se tudi tovarna ali posestvo, vsako zase. Ponudbe na: Ivan Kollmann v Begunjah, (Gorenjsko).

Prospekti zasesti in pedalne presli. Prospekti zasesti in pedalne presli.

Mederno pohištvo za pisarne in sobe za gospode.

Glogowsky & Co.
v in hr. dvorani dobavitelji
Dunaj I., Franz Josef Kai št. 15—17.
Pravzaprav izdelujejo vsesplošno pohištvo. Prerazne izdelujejo leseni arhitekti. 1120

Carl Kronsteinerja
proti vremenom odporne apnene

façadne barve
oblastveno varovane.

V 50 različnih, od 24 h kilogram naprej. Že desetletja najboljše preizkušene, preizkušene vso penarodbo. Edini primerni pleskalni material za že pobarvana pročelja.

Emajlne fasadne barve, ki se ne od-
dajo se umivati, krijejo z no poteze, brez
grundiranja, emajlino trde, porabne
samo pomešane z mizlo vode. Raz-
kuževalne, nestrupne, porodne. Idealno
barvanje za notranje prostore, se ne
podbarvane fasade, lesene stavbe, ka-
kor kolnice, paviljone, pločevite itd.
Dobivajo se v vseh niansah, stroškov
za štirajski meter 5 vinarjev. Knjige
z vzorci in prospekti zasesti in po-
stnine prosto 1912

Carl Kronsteiner, Dunaj III., Hauptstrasse 120.
Glavna zaloga za Ljubljano: Brata Eberl.

Varstvena znamka: Sidro. 179

Eximent. Capsici comp.
Nadomestilo za

PAIN-EXPELLER s sidrom
priprano izbirno, bolečine tolažijo in
odvajajo maslo ob prehlajenju itd. po
80 h, K 140 in 2 — se dobiva v vseh
lekarnah. Pri nakupu tega splošno
prikljubljene domačega zdravila
naj se jem jejo le originalne stekle-
nice v škatlicah z našo varstveno
znamko „sidrom“, potem je vsakdo
prepričan, da je dobil originalni
izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna
pri „Zlatem levu“
v Pragi, Elžbina 2. 5. ova.

trgovino

v prometnem kraju z letnim prometom vsaj K 40 000, želi prevzeti trg. sotrudnik. Natančne in obširne ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Naroda« pod šifro „Kiselstena 10“. 1252

Velika prodajalna

z opravo

v prometnem kraju na Kranjskem, poseba za železno trgovino pripravna, se odda v najem.

Ponudbe pod „Velika sreča“ na uprav. »Slov. Naroda«. 1288

Ugodna prilika! Ugodna prilika!

Proda se iz proste roke ali odda v najem

lepo posestvo

nasproti farne cerkve in tik glavne ceste, oddaljeno pol ure od kolodvora večjega mesta na Dolenjskem. V hiši se nahaja gostilna in trafika, pripravna je tudi za trgovino, posebno ker v bližini ni nobene. Poleg hiše so tudi vsa gospodarska poslopja, kakor tudi gozd travnikov in njive. Pogoji ugodni. — Ponudbe pod „Tako je 106“ — na upravnistvo »Slov. Naroda«. 1293

Pristna brnska suknja.
Pomladna in poletna sezija 1911.

Kupon	1 kupon	7 kron
Metr. 310 dolg	1 kupon	10 kron
za kompletne	1 kupon	12 kron
moške obleke	1 kupon	15 kron
(suknja, hlače, te- lovnik) stane samo	1 kupon	17 kron
	1 kupon	18 kron
	1 kupon	20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K
daje blago za površnike, turistiški
loden, svilnati kamgarn itd. itd. raz-
pošilja po tovarniških cenah kot solidna
in poštena vrednost 472

zaloga tvornice suknja
Siegel-Imhof v Brnu.
Vzorec gratis in poštino prosto.
Prednosti privatnih odjemalcev, ako blago naroči
direktno pri firmi Siegel-Imhof so precejšnje.
Zaradi silnega prometa blaga vedno največja zbirna
popolnoma svežega blaga. — Stalno najnižje cene.
— Tudi najmanjša naročila se po vzorcu vestno izve.

Uradne ure od 8. jutraj do 7. zvečer

ÚSTŘEDNÍ BANKA PIAZZA del
českých spořitelnic
Podružnica: **V TRSTU PONTEROSSO 3**
Česko-slovenská banka českých hranic.

VLOGE NA KRUŽICE PREMIJSNE VLOGE
4 1/4 % 4 3/4 %

VLOGE V TENOČEM RAČUNU
in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJŠE.

BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.
Oddetek za vadije in kavčije.

Uradne ure od 8. jutraj do 7. zvečer

Naznanilo otvoritve.

Podpisani naznanjam, da sem otvoril dne 25. marca 1911

zajutkovni ico, pivnico ter prodajo prekajenega mesa.

Iščem tudi spretnega

čevljarskega pomočnika

za stalno, plača na teden 8 kron s hrano in stanovanjem.

Na željo oddam tudi v najem

dobro idočo delavnico

proti dnevnim odškodnini. V delavnici sta dva šivalna stroja, in sicer „Pfaff“ in „Original-Dürkopp“, več vrst kopit, formov ameriških in drugih.

Rudolf Obleschak, posestnik
Telmin št. 54.

1285

EMSKA VODA
Preizkušeno zdravilo pri katarh, kašlu, hripavosti, zasledenju, žolčni kislini, infleksi in nasledkih.
Dobiva se povsod po lekar-
nah, dr. gerijah in trgovinah
z rudninskimi vodami. 798

1197 Sposobni

vajenci in vajeke

se sprejmejo v trgovino z meš. blagom na deželi.

Ponudbe upravnistvu »Slov. Naroda«.

Trgovina

z mešanim blagom, prav v bližini železniške proge se takoj ali s 1. julijem da v najem. Trgovina je popolnoma urejena. — Kje pove uprav. »Slovenskega Naroda«. 1302

Orožnik v pokoju star 27 let več slovenskega, nemškega in italijan. jezika želi službo, za najraje za kakega

redarja

ali pa kako drugo primerno službo. Vstop lahko takoj. — Ponudbe naj se pošljejo do 15. aprila pod naslovom „Orožnik v pokoju“ na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 1283

• V najem se daje takoj lepi

gostilniški prostori

z gospodarskim poslojem, napojeno lede-
nico, vrtom, kegljiščem in stanovanjem v
večjem industrijskem kraju, kjer so c. kr.
uradi. Posebej ali skupno so oddati istotam
večji in manjši

prodajalniški prostori

Pri hiši je koncesija za gostilno, kavarno.
Hiša se eventualno tudi proda. — Pismene
ponudbe na upravnistvo »Slovenskega Na-
roda« pod „št. 1238.“ 1238

Lepe dohodke

dosežejo lahko potniki z direktno pro-
dajo religioznih predmetov privatnim
osebam iz zmožne tovarne.

Ponudbe pod: „Guter Verdienst
W 7548“ na Haasenstein & Vogler
anončno pisarno, Dunaj I./1. 1299

Jaz sem domać : gorski tkalec :

razpošiljam po povzetju različno blago,
4 — 10 metrov l. kako-
koli vosti K 22 — z jamčeno
pralno, brezhibno: kanafase, delene, platno,
polplatno, rumbarško tkanino, krisete, bri-
sace, bele gradele, oksforde, zefire, satin,
modrotiske, lastnorodno izdelane, zelo lepe
in trpežne v dolgotni 3 do 15 metrov.

Fr. Marschik, Česká Čermá,
pod: a Nachod, Adlgerbirgo. 1297

Lastniki tovarn za opeko in cement

zahtevajte samo stroje pre-
izkušene sestava trdke

K. Novotný

Specijalne tovarne strojev za keramiko in Hvarno

Praga-Visočany

Opreme za brožne peči, transmisije, po-
sode za impregniranje pepenke i. t. d.

Na vpogled mnogo priporočil. 1290

Pivovarna Göss, akc. dr.
prej Maks Kober v Gössu

priporoča svoja piva v
sodčkih in steklenicah
-najboljše kakovosti.-

Zaloga v
Spodnji Šiški.

Nič ne pomaga!

Moji gramofoni
in godbeni
avtomati so le
najboljši

A. RASBERGER

Ljubljana
Sodnijska ulica št. 5.

Zapomni si, prinesiti mi moraš samo „Ottoman“
cigaretne papir ali stročnice, in naj te ne motijo
slične ponaredbe slabe kakovosti!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolniska glavna K 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond 610.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
po dnevnem kurzu.

33

ORIGINAL MOTOREN

Za svetilni plin, sesalni plin, bencin, bencol,
petrolej itd.

Pazite: motorji za surovo olje sistem Diesel.

Zahtevajte specialni prespekt 502 L. S.

Specialni oddelek: Stroji za žage in obdelov. lesa.

Popolne opreme žag in mizarnic.

LANGEN & WOLF, WIEN. X

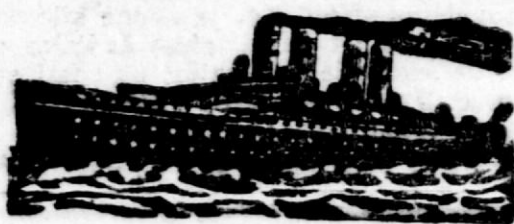
C. kr. finančni nadpaznik

v pokoju, 45 let star, oženjen, sloven-
ščine in nemščine vešč, 1245

išče v Ljubljani primerne službe.

Lahko tudi položi kavcijo. — Naslov
pove upravništvo »Slov. Naroda«.

V Ameriko in Kanado

prilpavna, cenena in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:

Ultonia 11. aprila 1911.

Saxonia 18. aprila 1911.

Pannonia 2. maja 1911.

Iz Liverpoola:

Največji in najlepši parniki sveta.

Lusitania, 8. 29. aprila, 20. maja,

10. junija, 8. julija 1911.

Mauretania, 22. aprila, 13. maja,

3. 24. junija, 22. julija 1911.

Pojasnila in vozne karte pri

Andr. Odlessek

v Ljubljani, Slovenska ulica št. 25,

poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vozna cena Trst-New York III. razred K 180

za odraslo osebo z davkom vred in 100 K

za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Drože

(kvas)

v korist družbe sv. Cirila in Metoda

so najboljše in cene proti
konkurenci nizke:

I vrste po starem dunajskem sistemu kg K 1'30

II. vrste čiste zračne drože kg K 1'10

1001 priporoča

: I. ljubljanska tovarna:

Maks Zaloker.

Hitro odločiti

Se morajo one dame, ki si hočejo naročiti od nastopnega blaga:

Kupon 25 m **damskega modnega blaga**

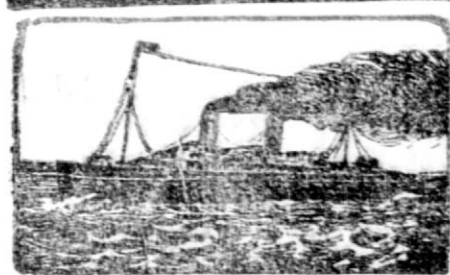
110 cm širokega, kompletnega za 5 velikih oblek v različnih novih, modernih
vzorcih à K 19— pri naročilu 1 kupona. — Dalje:

40 do 50 metrov lepo sortiranih ostankov
à 16 K, ostanki prve vrste à 18 K

obstoječi iz flanel za bluze in srajce, modnega ripsa, refirov, oksforda za
srajce, posteljnega blaga, blaga za predpasnike, belega platna za srajce
in spodnje hlače. Ostanki so 6—15 metrov dolgi, garantirano pralni in najboljše
kakovosti, razpošilja po povzetju 1186

tkalnica platna KARL KOHN, Nachod VIII

Na željo pošljem vzorce vseh svojih izdelkov zastonj in poštne prosto.

ED. ŠMARDA

oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska cesta 18.

V novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovu“
Izdaja vozni listov za vse razrede francoske prekmorske družbe

Havre-New York

Vožnja traja samo 6 dni!

Izdaja tudi vozne listke iz Amerike v staro domovino, prireja posebne vlake
in preskrbi okrožne vozovnice (Rundreisebillets).

1863

Narodna knjigarna

Vaška kronika.

Spisal Ivan Lah.

Cena broš. K 1'70, vez. K 2'70 s
pošto 20 v več.

Krasne in zanimive povesti iz dolenj-
ske preteklosti, iz časa turških vojsk in
kmetijskih puntov.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Šumavsky.

Cena broš. K 1'50, vez. 2'50,
s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in
pretresljivo sliko iz narodnega življenja
in priča, kako nemška žena uničevalno
vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.

Cena K 1'40, vez. K 2'20, s pošto
20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravil na
Slovenskem kmetijski punt. Kmetstvo
ljudstvo je takrat strahovito tupelo in
viri tega so duhovske in posvetne oblasti
trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega
čarovništva. Ponekod so požgali vse pre-
bivalce kake vasi, ker so bili osumljeni
čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj
v tem velezanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.

Cena broš. K 2'—, vez. K 4'—, s
pošto 40 v več.

Velezanimiv roman iz časa velikih bojev
med pomorskimi razbojniki, turškim ce-
sarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.

Cena broš. K 1'60, vez. 2'60,
s pošto 20 v več.

To knjigo vesolja, kakor je kritika ime-
novala to presčno povest, so po izgledu
mesnega šolskega nadzornika sprejeli v
šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki
jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.

Cena broš. K 1'20, vez. K 2'20,
s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega
dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriet.

Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisa-
teljev je v tej knjigi podal dražestno
povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila
med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.

Cena K 1'50, s pošto K 1'70.

Velezanimiv zgodovinski roman iz časa
rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.

Cena broš. K 1'50, vez. K 2'50,
s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti,
kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Žun.

Cena K 3'—, s pošto K 3'20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejšo
delo o narodnem gospodarstvu v sloven-
skem jeziku. Ta knjiga je absolutno po-
trebna za vsakega, kdor deluje na na-
rodnogospodarskem polju, zlasti za vsa-
kega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.

Preložil Vladimir Levstik.

Cena broš. K 1'40, vez. K 2'40,
s pošto 20 v več.

V tem „odlomku najdenega rokopisa“
so popisane strahote vojne in iz nje
porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V študentskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1'50, vez. K 2'50,
s pošto 20 v več.

To je gniljiv roman iz ljubljanske
preteklosti, slika življenje iz tedanjih
malomeščanskih in gosposkih krogov,
tragedija dekleta, ki je vzraslo v štu-
dentskih ulicah, a je pogledalo v
aristokratske kroge Gospodskih ulic
in to poplačalo s svojo življensko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena — 80 v, vez. K 1'60, s pošto
20 v več.

Ta mična ljubezenska povest se je ob-
činstvu prav posebno prikupila. Dejanje
se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške
vojne, ki jo je vodil princ Evgen. V
povesti je popisano, kako izvrši straho-
peten človek obdobjanja vredna junaštva,
samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1'50, vez. K 2'50,
s pošto 20 v več.

Ozadje tega romana je zgodovinsko.
Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni
okolici v časih Napoleonove Ilirije, v
krogi francoskih in domačih aristo-
kratov, med katere je stopilo slovensko
dekle, ki v svetosti svoje ljubezni do-
prinese plemenite žrtve, dokler se na-
posled tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

Cena broš. K 1'—, vez. K 1'60,
s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca na-
smejati, naj čita to knjigo, ki je polna
drastične komike in prebrnega hu-
morja.

Ljubljana • Prešernova ulica 7 • Ljubljana

izdelovatelj vozov
Franco Vlačan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in že rabljenih
VOZOV.

Julija Stor
v Prešernovih ulicah št. 5.
Največja zaloga moških, damskih in otroških
čevljev, čevljev za lano-tenis in pristnih
goisnerskih gorskih čevljev.
Elegantna in
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah.
8271

Lekarnarja **A. THIERRYJA BALZAM**
Edino pristno zeleno maslo kot varstvo zdravja.
OBLASTVENO VAROVANO
Vsako popačenje, ponaredba in razpečevanje drugega balzama s smotno podobnimi
znakami se kazensko sodno zasleduje in ostro kaznuje. Zanesljivo zdravilnega učinka ri
vseh obolenjih dihal, kašlju, izcedenju, hripavosti, kašlju v požirniku, prsnih bole-
činah, pljučnim boleznim, slasti pri influenci, žolčnih boleznih, vnetju jeter in vranice,
pomankanju slasti, slabem prebavljanju, zgage, zobobolu in ustnim boleznim, irisanju po
udih, opeklinam, izpuščajem itd. 12 ali 6 l, ali 1 specialna steklenica K 5.-
Lekarnarja **A. THIERRYJA**
edino pristno
centifolijsko mazilo
Zanesljivo najgotovjega zdravilnega učinka pri ranah, opeklinah, ra-
nuhah, vnetjih, gnojnih, odstrani iz trupa vse tuje tvarine in dela
cele boleče operacije nepotrebne. Zdravilno pri še tako starih ranah
in tako dalje 2 steklenici stane K 3.60
Dobiva se v lekarni pri „Angelo varhu“ ADOLF THIERRY v Predgradi pri ROGAČU.
Dolje po skro vseh lekarnah. Na dohodu v trgovinah za medicinske droge. 1035

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.
„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavica K 6.000.000.
Družba zavaruje:
a) proti škodam vsled ognja, strele in parne ali
plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam
vsled gasevanja, podiranja poslopij in proti
škodam vsled odnašanja premičnih stvari, na-
dalje proti požarnim škodam živine, zalogo
vsakovrstnega blaga, kmetijske orodje, pri-
delke itd.;
b) proti požarnim škodam poljske pridelke in
klajo v poslopih in kopicah;
c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega
stekla;
d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri
prevažanju po suhem in po vodi;
e) proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled
tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
f) proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, na-
dalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih
podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov,
voznikov, lovcev itd.

Stanje zavarovanih svet . . . K 215.000.000
Premijske rezerve 54.000.000
Letni dohodki na premijah . . . 11.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po
najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:
a) za slučaj smrti: da je glavica plačljiva takoj
po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali
kako drugo določeno osebo;
b) za slučaj smrti in mešana zavarovanja z opro-
stitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s pri-
znanjem dosmrtnih rente ob nastali onemoglosti
nadalje sprejema
c) zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za
starost, zavarovanja otroških let, plačljivo pri
dosegu določene starosti na zavarovance samega;
d) zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov
in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in
pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost
in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj
vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno
Generalni zastop v Ljubljani
Sočnijska ulica št. 1.
Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenc.**

Jvan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.
358
Šivalni stroji
za redbine in obrt.
Brezplačni kurzi za vezanje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.

Telefon št. 53.
Delniška družba pivovarna „Union“
:: v Spodnji Šiški pri Ljubljani ::
915 priporoča svoje izberno
marčno, dvojno marčno
in izvozno pivo
v sodčkih in steklenicah.

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.
Velika zaloga

štedilnih ognjišč.
Izvrstne in solidne dele.
Cene zmerno. Popravila se
i točno izvršujejo. i i

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadno do najfinjših
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Naravnim naravnim se
polija s povzemanjem.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožeta cesta 3.
konkurira z največjimi tvrdkami
glede finega kroja in ele-
gantne izvršitve.
Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.
Zavod za uniformiranje.

Najboljši kosmetički predmeti
za olepšanje polti in telesa so:
Ada mila po 80 h.
da : cream po 1 K;
da : Menthol :
ustna voda po 1 K;
zobni prašek po 60h;
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
lasna pomada 1 K.
Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Čizmár
v Ljubljani.
Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana
Prva kranjska
tvornica blavirjev
Ljubljana
Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša
RUDOLF A. WARBINEK
Jamstvo šest let.
Eksport v vse države.
Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja
solidno narejene pianine, klavirje in
harmonije tudi samogralne
za gotov denar, na delna od-
plačila ali naposode.
Poprave in ugleževanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje.
Največja tvornica na avstrijskem jugu.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovilih
priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
podorne trdote daleč nadhranjujejo dobroti kakor tudi svoje priznane izvrstne spne.
Priporočila in izpričevala 205
raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev
registrirana zadruga z omejeno zavezo
s sedežem v Ljubljani, Marije Terez je cesta št. 11 (Kolizej).
Zaloga pohištva lastnega izdelka
in tapetniškega blaga.
Izvršuje vsa mizarska stavbna dela.
Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani. 2286

Večkrat sukane, šesterooglate, v ognju pocinkane žične strojne pletenine
902
dlasti pripravne za ograditve parkov za divjačino, vinogradov, drevnjo, kot varstvo
proti zajemom, za pesjake, varstvo proti teči, tazanarje, voliere in kletke, za
igrališča lawn-tenisa (do 3 m širokosti v zalogi), za kabitzeve stene, monirsko gradnjo
itd. Te pletenine se šele po splošnem v ognju pocinkajo in zatorej ne rjave in so tudi trdnjše nego vse
iz pocinkane žice napravljene pletenine, dalje štiriooglate žične strojne pletenine za ograditve vseh vrst
okenske mreže in mreže za pesek in gramoz, vsa ograditveni material, jeklena bo-
dila žica za mize, žične in lite železne ograje, stopnišče, okenske, proboje,
grebniške, pročelne in balkonске ograje ter vse zaščitne izdelke dobavljajo po najnižjih cenah
Dunaj HUTTER & SCHRANTZ, d. dr. Buda-Pešta
tvornica sitarskega in klobučevinskega blaga.
Naravni vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franko.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko
z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
58 je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda
Na naših parnikih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland,
ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje
med Antwerpenom in Novim Yorkom je svažnost,
izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po
novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.
Odhod iz Ljubljane vsak orek popoldne
Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat
čez Kanado v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc Anversa
v Ljubljani, New York
Kolodvorska ulica odslej **št. 26,**
odjužnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tilarju“.

Fr. Ševčik židovska ul. 7.
puškar
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčimo za dober srel. Posebno pripo-
ročam lahke trcoevke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi
veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.
Popravila in narobe se izvršujejo točno in zanesljivo.
Ceneviki na zahtevanje zastopaj in poštnine prate.

Pokusite pivo iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah.

To je izborno, na pizenjski način varjeno pivo.
Zalogo: Ljubljana: V. M. Rohman. Trst: Schmidt & Polosl.
Postojna: Emil pl. Garzaroli. Pulj: Lako Križ. Trnovo: Rudolf
Valenčič. Roka-Sušak: Anto Sablič.

Slovenski optični zavod

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg št. 26

2832
priporoča veliko zalogo raznih očal, ščipalcev, toplomerjev, barometrov, daljnogledov itd. — Očala in ščipaki se napravijo natančno po zdravniškem receptu. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vstavlja nova stekla v očala in v ščipalce in izvršujejo vsa optična popravila dobro in ceno. Zlatina, razne ure, prstani, uhani, verižice, napsne igle itd.

Pameten način zidanja.

Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le

Skagliol-plošče

3 in 8 cm debele
za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propuša se samo nosi, torej ni treba zvoka in jako trdno. nikakih traverz.

Samonosilne in trpežne Kesslerjeve stene (železne armirane stene iz opke).

Preračun stroškov in preračun napravitelja zastoj arhitekta imetnika patenta

Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dverna stavbnika, Zagreb.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

40
priporoča svojo
veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd. Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

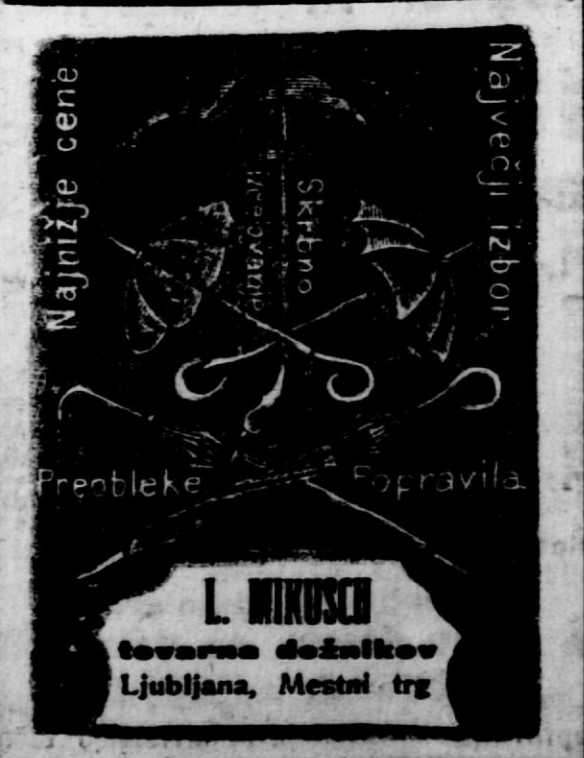
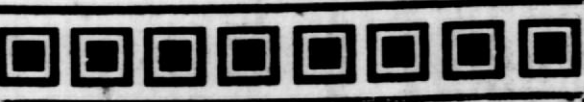
Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani
Mestni trg št. 14
polec. Urbančeve manu. trgovine
priporoča

klobuke slamnike

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
Številka
154.

Brata EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
nasproti hotela „Union“.

Delavnica: Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

Združeni čevljarji

V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.

Odkrivali na mednarodni razstavi
na Dunaju l. 1900.
priporočajo svojo bogato zalogo obuval za
zimsko sezijo. Vse vrste moških, dam-
skih in otroških čevljev la-tnega in tujega
izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke,
čistila itd. vedno v največji izbiri.

Specialisti za prave
gorake in lovsko čevlje.

Izdeluje se po meri v lastni delav-
nici, sprejemajo se tudi popravila.

Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike.

Kr. zemaljsko zdravilišče Topusko.

:: Sezija od 10. aprila do 20. oktobra. ::

Od 10. aprila do 1. maja in od 1. do 20. oktobra 50%
popusta na kopelih, stanovanjih in zdravniški pristojbini.

Indikacije revmatične in drugih bolečin v členkih in mišicah, protina, ne-
vralgije, zlasti ishias, ženske bolezni. — Temperatura vode 89° C.
Gresne kopeli in kopeli z ogljenčevim kislinom, masaža ter elektroterapija.

Ugodno, blago podnebje.

Železniška postaja proge Karlovac-Caprag, pošta, brzojav, javna lekarna.
Krasna izprehajališča, koncerti, tombole, vojaška godba. — Zaradi navala
gostov je potrebno sobe že julija in avgusta naprej naročiti. — Prospekte
in potrebna navodila daje brezplačno.

:: Ravnateljstvo kr. zem. zdravilišča. ::

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga pohištva

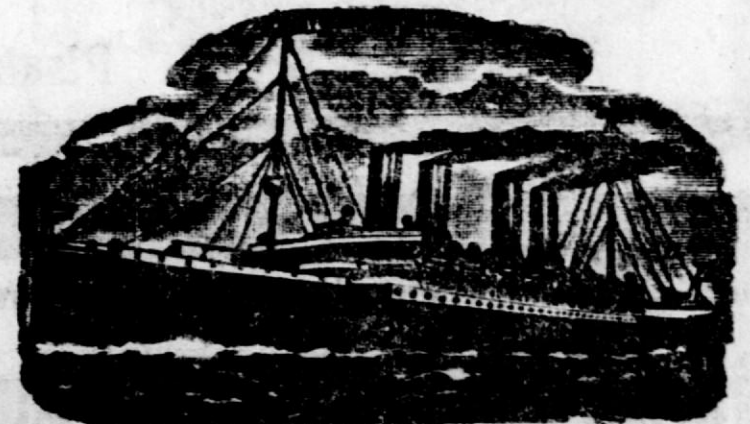
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet
žimnatni modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz

Bremna

New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. —
Postrežba poštena, resna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo
Arizona, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno
ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna
enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimorea na vse ostale dele sveta kakor
Brazilija, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!!

Najnovejša iznajdba!

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi brizgalnicami

s 40 % delavske sile pomanjšanjem ravnotežem nove sestave, ki od desne
in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje
brizgalnic nepotrebno.

Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva
Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Šentur, Koroska Bela,
Hrušica, Zgornja Šiška, Dravica, Spodnja Idrija, Predoslje, Sora, Stob,
Trzin, Zabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stotice, Valta vas,
Št. Peter na Dolenjskem.

R. A. SMEKAL

v Zagrebu

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic,
cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih stro-
jev ter motornih mlinov.

Odplačevanje na obroke

129 odlikov nj!

podružnica v Trstu
Via S. Nicole št. 30.

Živnostenska banka

podružnica v Trstu
Via S. Nicole št. 30.

Vloge na knjižice

Delniška glavica 60 milijonov kron. od dneva vloge 4% do dneva vzdiga. Rezervni in varnostni zakladi 16 milijonov kron.

IZVRŠUJE VSAKOVRSNE BANČNE TRANSAKCIJE POD NAJKULANTNEJŠIMI POGOJI.

Kontoristinja

popolnoma zmožna slovenske in nemške korespondence, vajena knjigovodstva, se takoj sprejme.

Ponudbe pod: „Manufaktura“ pošto ležeče Kranj (Gorenjsko). 1240

Svoj izdelek ostro žgane strojne zidne in zarežane strešne

prve vrste **OPEKE** prve vrste

priporoča

442

J. KNEZ V LJUBLJANI.

Sprejme tudi zastopnike za razprodaje zarežanih strešnikov.

Proda se ceno:

lepa velika steklena stena, primerna za pisarno; veliko lepih močnih stola, 2 velika pudlina in 4 lope mize; več kandelabrov za plin; več električnih svetilk, primernih za pisarno in več obločnic za predrazlobo.

Vpraša se pri L. Grobelniku v Ljubljani, Pred Škofijo št. 1/III. nadst.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenene cementa, oddajam

CEMENTNE STREŠNIKE

(z zarezo in brez zareze)

po znižani ceni.

Cementna strešna opeka prekaša po svoji trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.

IVAN JELAČIN .: LJUBLJANA.

Gospodično,

ki bi imela veselje do trgovine, 18 — 25 let staro, zmožno tudi nemškega jezika, srednje ali manjše postave sprejme neoženjen samostojen trgovec. Morala bi kuhati, pospravljati ter v trgovini pomagati. Po medsebojnem spoznanju želimost na izkušnosta. Pismene ponudbe s sliko naj se blagovolijo poslati do 12. aprila pod „Bodočnost 30“ na upravnistvo St. Naroda. 1256

Modni salon

JUST-MASCHKE

Ljubljana, Židovska ulica šte. 3

priporoča svojo veliko izbiro krasnih klobukov, modelov za dame in deklice, čepice, različen nakit za klobuke.

Sprejemajo se popravila. 2306 Cene brez konkurence!

Žalni klobuki vedno v zalogi.

C. kr. izvedenec in učitelj „Glasbene matice“
LJUBLJANA ALFONZ BREZNIK LJUBLJANA

Kongresni trg št. 13.

Največja, najstarejša in edina domača tvrdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev.

Velikanska zaloga vsake glash. orodja, kakor: violin, citer, kitar, tamburic, harmonik, klarinet itd., najboljših strun (tudi Weicheld) ter muzikalij. Prodaja na čisto, majhne obroke tudi brez zadatka, tako, da je vsakomur dana prilika, izogniti se vsiljivemu „pofelnju“ ter si na najugodnejši način odplačevanja nabaviti instrument prve vrste. Dvorna firma klavirjev Czajka, Böhl & Heitzmann, Stelzhammer in Köster ter

Hörügel in Mauborg (amer. harm.) so svoje zastopstvo za Kranjsko meni poverile in imam le jaz izključno edini te znamenite instrumente v najv. zalogi in izbiri. 10 letno pismeno jamstvo. Popravila in uglaševanja klavirjev in vseh glasbil po najnižjih cenah. Stari klavirji se najugodnejše jemljejo v zameno. Najnižja izposojevalnica. 27

Seydlin

Najbolje za zobe

1168

Najboljši vrsti

belega platna

planinsko platno

in gorenjsko platno

Glavna zaloga: „pri Gorenjki“, Ljubljana, Pogačarjev trg 3.

KUNC-ove obleke

so nedosežne glede oblike, izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorski trg 3

Telefon štey. 291.

HANS WERTHEIM

gradnja kotlov in aparatov

BUDAJ IV, Wiednergürtel 6.

Aparati „Favorit“

za avtomatično preskrbovanje vode za hišo, vilo itd.

Rezervarji, kotli, dimniki, dela iz pločevine, aparati, armatura.

Na zahtevo brezplačni obiski potujočega zastopnika gospoda stavbnega tehnika 1199

L. PADUAN, Trst

Barriera vecchia štey. 14.

Lele cenol

Priporoča se

M. Kristofič-Bučar

Stari trg št. 28, Ljubljana, nasproti Zalaznika.

Zadnja moda

BLUZE zgoraja **KRILA** spodnja

FINE KOSTIME — NOČNE HALJE

na novo vpeljane, krasne

: POMLADANSKE PLAŠČE in PELERINE :

v vsakom blagu, karvi in fazoni, tudi po meri.

Najfinije in kompletne

OBLEKICE — PLAŠČKI — PELERINCE

in krotne oprave.

Perilo, predpasniki, moderci, otroški klobučki, kapice

in vsako drugo modno in drobno blago iz solidnih tovarov

po najnižji ceni.

Na ogled pošilja tudi po pošti.

Lele cenol

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna, platna ter manufaktur-
nega blaga.

Manufakturna trgovina

na debelo in drobno.

Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Dinamo stroji in električni motorji. Naprave za električno razsvetljavo in prevajanje električne sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbogeneratorji, električne železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh električnih strojev drugih tvrdk. Vse potrebe za instaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kovna litina iz lastnih velikih livarn in jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)

Uvažujte pri nabavanju
spomladanskih oblek in površnikov
za gospode in deca

najnovejšo konfekcijsko trgovino :
Maček & Komp.
v obližju glavne pošte, Franca Jožeta cesta šte. 3.

Krasne novosti za spomladansko sezijo
in po že znane najnižjih cenah dobite
v modni trgovini Peter Šterk
Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov in čepic, dalje čepic za dame, deklince i. t. d.

Naznanjamo cenjenemu občinstvu, da se bo odslej dalje prodajalo
v našo stroko spadajoče blago, kakor **papir, knjige, pisalno in ri-**
salno orodje

1223

po znatno znižanih cenah.

Jernej Bahovčevi dediči
Ljubljana, Marijin trg.

Gospodarsko in konsumno društvo v Ljubli
odda svoje 1242

prodajalno

z mešanim blagom

v najem. — Pogoji pri načelstvu.

Lasne vpletke
(kite)

z dolge prevoze . . . K 5—
s poldolgo prevoze . . . " 7—
s kratke prevoze . . . " 9—
veča " 12—
nežne svetle (bleed) in sive 20%, dražje
priporoča

S. Strmoli,

brivec in lasničar,
Ljubljana, Pod Frančo št. 1,
(zraven čevljarkega mostu).
Izdeluje vsa lasničarska dela so-
lidno in okusno. Cena za delo kite 3 K.
Kupuje zmečene in rezane ženske lasce
po najvišjih cenah. 1164

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 35
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Damski in dekliški slamniki

se zaradi opustitve modistovske obrti prodajo za vsako primerno ceno.

P. Magdič, modna trgovina v Ljubljani

nasproti glavne pošte.

1210

Avstr. patent št. 46.347.

Patentovano v 7 državah.

ČUDOVITO!

Vse dosedanje iznajdbe skladnih stolov, klopi in miz celega sveta presega J. Lejk-ova iznajdba
železnih skladnih stolov, klopi in miz,

ki jih izdeluje in zalaga
parna tovarna lesnih izdelkov
FR. BURGER V SPODNJI ŠIŠKI.

Prospekti zastoj in poštnice preste. Vzorci pošiljan po povzetju. Ako ne ugaja, sprejem poštnice preste
nazaj in vračen vplačani denar.

Računi se plačujejo le neposredno meni.

Priznana največja, resnično domača,
že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, Prešernova ul. 1
samo nasproti Frančiškanske cerkve
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION«
v Genovi in Bielu

on torej lahko po originalno tvorniških cenah
garantirano zanesljivo, v vseh legah in tem-
peraturah po njegovem astronomičnem
regulatorju regulirane, svetovno znane

Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu,
tula, srebru, niklju in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo.
Ceniki zastoj in poštnine prosti.

V življenju nikdar več!
Namesto 16 kron samo 6 kron.

6K Ker sem ceno kupil veliko
izvernil in prodajam svoje
kovinske

uro

remontoirko
iz „Gloria“
imit. srebra

z dvojnimi pokrovom,
36 urnim izvirnim
remont. kolesjem, te-
kočim, na kamnih,
prekrasno lepo
okrojuje z vrezanim
grbom, konjem, je-
lenom ali levom, de-
kler bo kaj nalogo
za srečno nizko ceno

6 kron komad :

Primerna „Gloria“ verižica zraven 1 K
3 leta jamstva. — Razpoložanje po povzetju.
Izvoz ur

MAKS BÖHNEL
Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/68.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča
solidna in neprekosljiva so
KINTA kolesa.

Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno.

K. Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesnim posm. deli.
Izposojevanje koles.

Svilnato blago, baržuni, pliši, tenčice,
čipkasto blago, čipke, vložki, svilnate ve-
zenine, jaboti, šerpe, damski ovratniki,
kravate, svilnati in baržunasti trakovi,
pozamentrija, porte, žnore, resice, di-
šave, mila, vedno najnovejše in v naj-
večji izbori

modna trgovina P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Oljnate barve
priznane najboljše

Fasadne barve
edino stanovitno proti vre-
menskim vplivom

Kranjski firnež
in laneno olje

Lake
angleške in lastnega izdelka

Steklarski in
mizarski klej

Čopiče
za vsako obrt

Prašno olje
za pode

Karbolinej
in gips

Olje in mazilo
za stroje

Barve in potrebščine
za umetnike, slikarje, kitarje itd.

priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.
Zahtevajte cenike! **Zahtevajte cenike!**

F. P. VIDIC & KOMP., LJUBLJANA

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

975

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. — Spretni zastopniki so iščejo.